

T.C.
NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SOSYOLOJİ ANABİLİM DALI

**KADIN CİNAYETLERİNİN SOSYAL MEDYADA YER ALIŞ
BİÇİMLERİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Emine ÖZOLU

Niğde
Ocak, 2020

T.C.
NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SOSYOLOJİ ANABİLİM DALI

KADIN CİNAYETLERİNİN SOSYAL MEDYADA YER ALIŞ BIÇIMLARI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Emine ÖZOLU

Danışman : Doç. Dr. Bülent KARA
Üye : Prof. Dr. Yücel CAN
Üye : Doç. Dr. Müjdat AVCI

Niğde
Ocak, 2020

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum ‘Kadın Cinayetlerinin Sosyal Medyada Yer Alış Biçimleri’ Başlıklı bu çalışmanın, bilimsel ve akademik kurallar çerçevesinde tez yazım kılavuzuna uygun olarak tarafımdan yazıldığını, yararlandığım eserlerin tamamının kaynaklarda gösterildiği ve çalışmanın içinde kullandıkları her yerde bunlara atıf yapıldığını belirtir ve bunu onurumla doğrularım. 10/01/2020

Emine ÖZOLU

ONAY SAYFASI

Doç. Dr. Bülent KARA danışmanlığında Emine DELİKTAŞ tarafından hazırlanan "Sosyal Medya Tüketiminin Kadınlar Üzerindeki Etkisi Ve Kadın Cinayetlerinin Online Yer Alış Biçimleri (2018)" adlı bu çalışma jürimiz tarafından Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Anabilim Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Tarih: 10/01/2020

JÜRİ :

Danışman : Doç. Dr. Bülent KARA

Üye : Prof. Dr. Yücel CAN

Üye : Doç. Dr. Müjdat AVCI

ONAY :

Bu tezin kabulü Enstitü Yönetim Kurulu'nun Tarih ve sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Doç. Dr. Emin Hüseyin ÇETENAK
Enstitü Müdürü

ÖN SÖZ

Bu tez çalışmasında günümüzde son zamanlarda artan ve de artmaya devam eden Türkiye’de yaşanan kadın cinayetleri, cinayetlerin medyada yansıyan haberleri, sosyal medyanın cinayete olan olumlu ve olumsuz etkileri, cinayet nedenleri, kimler tarafından ne için işlendiği, sonucunda ise doğurduğu sorunlar araştırılmış ve işlenmiş kadın cinayeti verileri araştırılıp aylara bölünerek 2018 yılı verileri sunulmuştur.

Öncelikle tez konusunu belirlerken isteklerimi ve beklentilerimi göz önünde bulundurarak, tez seçimimde, tez yazımı aşamasında planlama, araştırma, yürütme ve meydana getirmemde ilgi ve desteğini hiçbir zaman sakınmayan, iki sene boyunca değerli zamanını, bilgisini ve tecrübelerini bizlerle paylaşan, kullandığı her bir harfinin yaşamıma kattığı önemini asla unutmayacağım saygıdeğer Danışman Hocam Doç. Dr. Bülent KARA’ya, tez çalışmam boyunca benden bir an olsun desteğini sakınmayan eşin İsmail ÖZOLU’na ve eğitim hayatım boyunca maddi ve manevi desteklerini sakınmayan canım Aileme sonsuz teşekkürlerimi sunarım

Emine ÖZOLU

Niğde-2020

ÖZET
YÜKSEK LİSANS TEZİ

KADIN CİNAYETLERİNİN SOSYAL MEDYADA YER ALIŞ BİÇİMLERİ

ÖZOLU, Emine
Sosyoloji Anabilim Dalı
Tez Danışmanı: Doç. Dr. Bülent KARA
Ocak 2020, 134 sayfa.

Kadınlara karşı şiddet Türkiye ve Dünya genelinde gün geçtikçe daha özenle incelenen ve araştırılan sosyal bir problemdir. Şiddete maruz kalan kadınlar üstünde gerek fiziksel gerekse duygusal gibi çeşitli sıkıntılara neden olan ve de hukuksal çerçevede kabul edilmeyen bir davranış şeklidir. Kadınlara karşı şiddet ise kadının toplumsal çevre içerisinde hem fiziksel hem de psikolojik yönden dezavantajlı gösterilip kadınlar üzerinde çok çeşitli hasarlar yaratmaktadır.

Kadınlara karşı şiddetin en fazla görülen çeşidi ise fiziksel uygulanan şiddettir. Kadınlara karşı şiddet gösteren kişiler ne yazık ki en yakınında bulunan erkeklerden gelmektedir. Bu erkekler içerisinde ise fiziksel şiddeti uygulayan en yakın erkek kadının kocasıdır. Fiziksel şiddetin ise en korkunç biçimi ise sonunda KADIN CİNAYETLERİNİN yaşanmasıdır. Kadın cinayetlerinin de son zamanlarda Dünyada ve de özellikle Türkiye de hızla artmasına eş değer olarak kadın cinayeti haberleri de medyada oldukça yayımlanmaktadır. Bu medyada çok sık olarak konusu geçen kadın cinayetlerinde yaşam hakkı engellenen kadınlara rastlamak oldukça mümkündür. Bu medya haberlerini incelediğimizde yapılan cinayetlerin namus, boşanma isteği, töre, toplumsal çevre, ekonomik gibi etkenler erkeklerin kadın cinayeti işlemlerine sebep olarak görülmektedir. Erkeklerin kadınlara uyguladığı şiddet ve sonucunda gelişen cinayet esasında erkeğin kadından farklı olan fiziksel kuvvet üstünlüğüdür. Bu durumda kadının dezavantajlı duruma gelmesine neden olan sosyal bazı unsurlardan meydana gelmekte ve yeniden ısıtılarak günümüze sunulmaktadır. Sosyal yaşamda kadının durumu erkeğin durumuna göre şekil almaktadır. Erkek ve Kadın sosyal yaşamın kendilerine sunmuş oldukları cinsiyet görevlerini yerine getirmekte zorundadırlar. Bu zorundallığı belirleyen toplum yapısı ise ‘Ataerkil’ yapı ile sunulmaktadır. Erkekler toplumun verdiği görevleri yerine getirmekle sorumludur. Sorumlulukları yerine getirmeyene erkekler sosyal çerçeveden dışlanmaktadır. Sosyal çevrenin uyguladığı bu kontrol mekanizmasını erkeğin daha da sert ve sinirli

bir karaktere girmesine neden olmaktadır.

Sosyal medya vasıtalarının kullanım alanlarının zaman geçtikçe insanların daha çok alakalarının arttığı ve kullanan kişi sayılarında geniş bir artış olduğu görülmektedir. bu tez çalışmasından da erkeklerin sinirlilik ve de sertliğinden kaynaklanan şiddet ve arkasından gelen cinayet haberlerini sosyal medya aracılığı ve de yaygınlaşan internet haberciliğinde yayınlan kadın cinayetlerinin araştırılması yapılmıştır. Ayrıca ‘Cinayet, Kadın cinayeti’ olgularından başlayarak kadın cinayetlerinin sınırları saptanmaya çalışılmıştır. Ayrıca tanımların sınırları içerisinde kadın cinayetinin sebepleri, nedenleri, sosyal medyada uyandırdığı yankıları, sosyal meydana gösterilen tepkileri ve cinayet haberleri ile ilgili bilgileri aktarılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kadın, Cinayet, Sosyal Medya, Kadın cinayeti, Kadına Şiddet

SUMMARY
MASTER THESIS

WOMEN MURDERS TAKE PART TO BE FORMED IN SOCIAL MEDIA

ÖZOLU, Emine
Department Of Sociology
Supervisor: Doç. Dr. Bülent KARA
January 2020, 134 pages.

Violence against women in Turkey and the world day by day carefully examined and investigated is a social problem. It is a form of behavior that causes various problems such as physical and emotional problems on women who are exposed to violence and is not accepted in the legal framework. Violence against women, on the other hand, is shown to be disadvantageous both physically and psychologically in the social environment and creates various damages on women.

The most common form of violence against women is physical violence. Unfortunately, the people who have committed violence against women come from the men closest to them. Among these males, the closest male is the husband of the woman. The most terrible form of physical violence is the end of WOMEN'S MURDER. The murder of women in the world and especially recently in the news as equivalent to the murders of women in Turkey are published fairly rapid increase in the media. It is quite possible to come across women whose right to life is prevented in women's murders that are mentioned frequently in this media. When we examine these media reports, factors such as honor, divorce, honor, social environment, and economic factors of the murders are seen as the causes of the murder of women. Men's violence against women and the resulting murder is essentially the physical superiority of a man different from a woman. In this case, it consists of some social factors that cause women to become disadvantaged and is re-heated and presented to the present day. In social life, the situation of women takes shape according to the situation of men. Men and women are obliged to fulfill the gender tasks that social life has offered them. The social structure that determines this necessity is presented with the 'Patriarchal' structure. Men are responsible for fulfilling the duties given by society. Men who do not fulfill their responsibilities are excluded by the social environment. This control mechanism, in which he applies his social environment, causes the man to become even more harsh and nervous.

It is seen that the usage areas of social media tools are more related to the people as time passes and there is a large increase in the number of users. In this thesis, the violence of men due to irritability and harshness and the news of the murders followed by social media and the widespread internet journalism has been investigated. In addition, starting from the cases of ‘Murder, Women's murder sınır, the limits of women's murders were tried to be determined. In addition, within the boundaries of the definitions, the reasons of women's grace, the reasons, the repercussions aroused on social media, their reactions to the social square and the information about the news of the murder were transferred.

Keywords: Women, Murder, Social Media, Women's murder, Violence against Women

İÇİNDEKİLER

YEMİN METNİ.....	i
ÖNSÖZ.....	ii
ÖZET	iii
SUMMARY	v
BÖLÜM – 1	1
1.1.KADIN	1
1.1.1.Sosyal Teorilerde Kadın:.....	2
1.2. CİNAYET:.....	5
1.3. KADIN CİNAYETİ:	7
BÖLÜM- 2.....	9
2.1. TOPLUMSAL CİNSİYET NEDİR?	9
2.2. TOPLUMSAL CİNSİYET VE ATAERKİL YAPI	10
2.3. TOPLUMSAL CİNSİYET VE FEMİNİST YAKLAŞIMLAR	11
2.4. TÜRKİYE’DE TARİHSEL SÜREÇTE TOPLUMSAL CİNSİYET:	14
2.4.1. İslamiyet Öncesi ve İslamiyet’in Kabulü Sonrası Türklerde Toplumsal Cinsiyet	14
2.4.2. Osmanlı İmparatorluğunda Toplumsal Cinsiyet.....	15
2.4.3. Cumhuriyet Dönemi Toplumsal Cinsiyet.....	16
2.4.4. Günümüzde Toplumsal Cinsiyet:	18
BÖLÜM-3.....	20
3.1. SOSYAL MEDYA?.....	20
3.2. SOSYAL MEDYA TÜKETİMİNDE KADIN	21
3.3. KİŞİLERİN SOSYAL MEDYA KULLANMASINDAKİ AMAÇ NEDİR?	22
3.4. SOSYAL MEDYA TÜKETİMİNDE KADINLARIN KARŞILAŞTIĞI OLUMSUZ DURUMLAR VE ÜZERİNDE YARATTIĞI ETKİLER:	23
BÖLÜM -4.....	25
4.1 ŞİDDET NEDİR?	25
4.2. KADINA KARŞI ŞİDDET	25
4.3. Kadına Karşı Şiddet Türleri:	28
4.3.1. Duygusal (Psikolojik) Şiddet:	28
4.3.2. Sözel Şiddet:	28
4.3.3. Ekonomik Şiddet:	29
4.3.4. Cinsel Şiddet:.....	29
4.3.5 Fiziksel Şiddet:.....	29
4.4. ERKEKLERİN ŞİDDET GÖSTERMESİNDEKİ TEMEL SEBEP NEDİR?.....	30
4.5. SOSYAL HAYATTA KADININ YERİ	31

4.5.1. İktidar da kadının Yeri:	31
4.5.2. Töre (Namus) de Kadının Yeri :	32
4.5.3. Eğitim De Kadının Yeri	34
4.5.4. Hukukta Kadının Yeri.....	37
BÖLÜM -5.....	41
5.1- 2018 OCAK AYI KADIN CİNAYETİ VERİLERİ:.....	41
5.2- 2018 ŞUBAT AYI KADIN CİNAYETİ VERİLERİ:	45
5.3- 2018 MART AYI KADIN CİNAYET VERİLERİ:	51
5.4- 2018 NİSAN AYI KADIN CİNAYET VERİLERİ:.....	57
5.5- 2018 MAYIS AYI KADIN CİNAYET VERİLERİ:	64
5.6- 2018 HAZİRAN AYI KADIN CİNAYET VERİLERİ:	70
5.7- 2018 TEMMUZ AYI KADIN CİNAYET VERİLERİ:.....	76
5.8- 2018 AĞUSTOS AYI KADIN CİNAYET VERİLERİ:	83
5.9- 2018 EYLÜL AYI KADIN CİNAYET VERİLERİ:	91
5.10- 2018 EKİM AYI KADIN CİNAYET VERİLERİ:	98
5.11- 2018 KASIM AYI KADIN CİNAYET VERİLERİ:	106
5.12- KADIN CİNAYETLERİ 2018 VERİ RAPORU:	112
BÖLÜM-6.....	119
6.1. MEDYA HABERCİLİĞİNDE KADIN CİNAYET HABERLERİ SUNUMUNA İLİŞKİN DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN ETİK KURALLAR:	119
6.1.1. 'kadın cinayeti' haberleri yapılırken dikkat edilmesi gereken etkin kurallar(TGC: 2016; 63-65):.....	119
SONUÇ:.....	123
KAYNAKÇA:.....	129
ÖZGEÇMİŞ	133

BÖLÜM – 1

1.1.KADIN

‘kadınlar, asırlar boyu erkekleri olduklarından iki kat daha büyük gösteren sihirli ayna vazifesini görmüşlerdir’

Virginia Woolf

İnsanoğlunun kadın ya da erkek olarak doğması bir özellik değil, biyolojik olarak bir farklılıktır. Toplumlaşma bu biyolojik farklılıklardan beslenerek büyümektedir. Şöyle ki toplum kadın ve erkek arasındaki farklılıkları kullanarak kendi yapısında kadın ve erkeği yeniden konumlandırır(Gökkaya, 2015:339). Örneğin birey doğduğunda sadece bebek olarak dünyaya gelir fakat o bebeğe kız mı? erkek mi? olduğunu toplum öğretir. Kız ise; pembe renk , oyuncak bebek... vs. erkek ise; mavi renk, oyuncak araba... vs. Kız çocuğu isen giyimine kuşamına dikkat etmeli, davranışlarında saygılı olmalı, erkeklerle konuşmamalı konuşuyor ise dikkatli konuşmalı, ev işi öğrenmeli, bebek bakmayı öğrenmeli, çocuk doğurmalı, erkekler tarafından ötekileştirilmiştir, namusunu korumalı daha birçok şey. Erkek çocuğu isen bir kız çocuğu kadar toplumun baskı altındaki bakışlarına maruz kalmamaktasın, erkek özgürdür, kendine yetendir, varlığının anlamlı olduğuna inanır, erkek kavga etmesini iyi bilmeli güçlü olmalı kız gibi ağlamamalı ve daha birçok şey toplum tarafından kız ve erkek kimliğini oluşturmaktadır.

Toplum tarihine bakıldığında erkeklerce ikinci plana atılan kadın erkeğin üstünlüğünü kabul etmekte, kendi var oluşunu erkeğe göre belirlemekte, toplum içinde aktör değil figüran olarak görülen ve erkeğin sahip olduğu biyolojik ve sosyo-kültürel pozisyonlara sahip olmayan, toplumda ötekileştirilmiş bir nesne olarak kalan ve bu durumun altında ezilen ve ezilmeye mahkum bırakılan nesne olarak görülmektedir(Gökkaya, 2015: 339).

Kadın ve erkeklere özgü farklılıkları şu üç başlık altında gösterebiliriz:

a) Biyolojik özellikler:

kadın: sözel yeteneği gelişmiştir, dokunma , koku ve tat alma yetileri daha güçlüdür, iletişim kurma yetenekleri daha gelişmiştir, doğurgandır, beyin içerisinde her iki loplara arasında çok çeşitli ve birden fazla bağlantı olduğundan dolayı birçok kez duygu ve mantığı ayırt etmekte zorlanırlar.

Erkek: biyolojik boy olarak genelde kadınlardan daha uzundurlar, sayısal yetenekleri daha çok gelişmiştir. Matematiksel yetenekleri daha iyidir, duygularını dile getirmekte sıkıntı çekerler, fiziksel olarak daha güçlüdürler(Yelkikalan, syf. 48).

b) Psikolojik özellikler:

Kadın: duygusaldır, kırılgandır, şiddet meyilli değildir, önsezileri yüksektir, empati yeteneği daha güçlüdür, dış etkenlerden daha fazla etkilenirler, biraz daha korku (gece karanlığı vb.)içerisindedirler, kaygı (kendi geleceği ya da doğum yapan anneler bebeklerinin geleceği için) içerisindedirler, daha romantiktir.

Erkek: duygusal alanları biraz daha kısıtlıdır, empati yeteneği biraz daha düşüktür, romantik durumu azdır, daha güçlüdür, dış etkenlerden fazla etkilenmezler, korku ve kaygı konusunda kadınlara oranlara daha güçlülerdir.

c) Sosyo-kültürel özellikler:

Kadın: erkeğe oranla daha geri plandadırlar, doğurgan olmalıdır, toplumun devamını sağlayan varlık olmak durumundadır eğer doğurgan olmayan anne sorun her ne kadar kendinde olmasa bile bu erkek tarafından kabul edilemez ve anne sorumlu tutulur, erkeğini evine bağlayan biri olmak durumundadır, aileyi bir arada tutmak durumundadır, yemek yapan, çocuk bakan, kocasını cinselliğini karşılayan, namusuna leke sürdürmeyen, hareketlerine, konuşmasına, giyimine dikkat etmesi gerekmektedir. Sosyo- kültürel özellikler içerisine daha fazla özelliklerde sığdırmamız mümkündür.

Erkek: dışarıda çalışan evine ekmek getiren, ailesini maddi yönden destekleyen, evi yöneten, karısının, kızının, kız kardeşinin namusunu koruyan kollayan, güçlü, her yaptığı davranışlarında özgür olan, erkektir yapar mantığı ile yetiştirilmiş, yeri geldiğinde karısına, kızına, kardeşine şiddet uygulamayı kendine hak gören, etkilenip tecavüz edebilen kişilerdir. Sosyo- kültürel özelliklere çok daha fazla ataerkil özellikler ekleyebilmemiz mümkündür.

1.1.1.Sosyal Teorilerde Kadın:

a) Fonksiyonalist Teori:

Savunucuları T.Parsons, R.K. Metron, W. Ogburn, W. Buckley Ve E. Tiryakian' dir. Bu teori toplumu ve toplumu oluşturan cemiyeti, toplum içinde oluşturdıkları fazifelerini

inceleyen bir özelliğe sahiptir. Temeline düzen, norm, denge ve ortak fikirleri içine alan teori sosyal bünyeyi denge ve birliğini ön plana çıkarmaktadır. Bu teori kadını; sosyo-kültürel yapının dengesini sağlaması ve bu yapının birliğini sürekli kılması için gelenekler nizamını toplumsallaşma ile aktarmaya çalışır. Aile cemiyyetinin ve aile cemiyyetinin fonksiyonlarının, sosyal inşanın devamlılığı için ayrılmaz olduğunu savunan bu teori bu konuda kadına; doğurma ve çocuğu psikolojik ve biyolojik olarak topluma yetiştirme rolünü yüklemiştir(Gökkaya, 2015: 340-41).

b) İşlevselci Teori:

Sosyal yaşamda kadının sakın kadın izleniminin olduğunu, kadının itaatli, sadık, pasif, davranışlarının kısıtlılığı ve yaşam alanının darlığının olduğunu savunan ve kadının bir meta olarak görmektedir. Kadının toplum içerisinde kendi fikrini ve hislerini açık olarak dile getirmekten korkan, çoğu zaman erkeklerin fikirlerini kabullenmeye zorlanmakta ve bu durumu bir süre sonra alışkanlık haline getirerek erkeğe tabi, kendini önemsiz bir yaratık gibi kabul ederek içine kapanan olarak görmektedir.

c) Çatışma Teorisi:

Temsilcileri; K. Marx, G. Simmel, L. Gumplowicz, R. Dahrendorf, L.A. Coser, Ve W. Mills'tir. Bu teori sosyal hayattaki insanların, ekonomik kaynaklarına sahip olup/olmamasına göre savunmaktadır. Çatışma sosyal hayattaki düzeni ayakta tuttuğunu savunmaktadır. Bu teori çatışmanın her ne kadar sosyal hayat içerisinde olsa da aile yaşamı içerisinde de olduğunu bu çatışmanın ortadan kaldırmak yerine çatışmayı sisteme oturtulması gerektiğini vurgulamaktadır. Sosyal hayatta yönetimin kaynağının maddi nedenler olduğunu söyleyen teori kadın erkek arasındaki dengesizliğinde maddi kaynaklı olduğunu belirtmiştir(Gökkaya, 2015: 341).

Kapitalizmin, kadını kullandığını, ekonominin erkek elinde olmasından dolayı gizli olmadan kadın erkek arasında başkalık yaratarak kadını ötekileştirerek, sömürülen grup içiyesine yerleştirerek kadının ezilmesine sebep olduğunu savunmaktadır(Gökkaya, 2015: 342).

d) Fenomenoloji Teori:

Temsilcileri: E. Husserl ve A. Schultz 'dur. Bu teoriye göre bireylerin ömürlerinin toplumsal yaşam içerisinde biçimlenmektedir. Sosyal yaşamdaki kişiler tarafından kabul ettirilen, fikir ve davranışlar, insanların benliklerini meydana getirmektedir. Fenomenoloji

sosyal yaşamdaki kadının görevini ve konumunun da geçmişteki kaynaşmalardan meydana geldiğini ve kadınla ilgili sosyal yaşam tarafından benlikleştirilen tüm o geleneksel görevlerin yeniden sorgulanması gerekliliğinin önemini savunmaktadır(Gökkaya, 2015: 342).

e) Sembolik Etkileşim Teorisi:

Temsilcileri; H. Blumer ve E. Goffman'dır. Bu teori kişilerin şahsiyetine vurgu yapmaktadır. Bu teoriye göre kişinin şahsiyetinin sosyal yaşamla etkileşimi sonucunda meydana geldiğini savunmaktadır. Bu teori doğan bir 'bebeği boş bir levha' şeklinde görür ve bebeğin toplumla iletişime geçmesiyle toplumsal hayatı kazanmış olur. Bu toplumsallaşmanın temel besini ise Ailedir(Gökkaya,2015: 342).

Sembolik etkileşimci yaklaşım sosyal yaşam içerisinde kadın ve erkek arasındaki başlıkların, sosyal yaşamdan dolayı meydana geldiğini ve biyolojik cinsiyetin doğuştan elde edildiğini, toplumsal cinsiyetin ise sosyalleşme etkileşimiyle sonradan kazanıldığını savunur. Bu sosyalleşme devamında kadınların daha etkisiz, tabi olmaya kabul ettirildiği erkeklerin ise daha aktif, özgür ve girgin olduğunu belirtmektedir. Bu kadın erkek arasındaki dengesizliğin ortadan kaldırılmasının ise sosyalleşme sürecinin değişmesiyle düzeltilebileceğini savunur(Gökkaya, 2015; 343).

f) Rasyonel Seçim Teorisi:

Temsilcileri: G. Becker, J. Elster, J. Galdhorpe Ve J. Roemer'dir. Be teoriye göre kişilerin toplumsallaşma sürecinde akılcı davranışlar gösteren ve kendi menfaati ardında koşan bireyler olarak tanımlamaktadır. Akıl, menfaat, hedef, davranış ve tercih gibi tanımlarla ortaya çıkan bu teori, kişilerin hayatlarını devam ettirmeleri için seçili bir hedefleri olduğunu, bu hedeflere ulaşmak için rasyonel(akılcı) eylemlerde bulunmaları gerektiğini ileri sürmektedir(Gökkaya, 2015; 343).

Kadınlar, sosyal çevredeki akılcı davranışları ise sosyal inşanın özümseleştirdiği davranış biçimleridir. Kadının, annelik ve evi idare etme görevi, sosyal çevre tarafından akılcı terci olarak anlatılmaktadır. Teoriye göre bütün sosyal yaşamda bebeği dünyaya getirenin aynı şekilde bebeğin bakımı ile ilgilenmek de yükümlü olduğunu savunur(Gökkaya, 2015:343).

g) Beden Teorisi:

Temsilcileri: P. Bourdieu, N. Elias, Bryan S. Turner 'dir. Bu teoriye göre sosyal çevreyi ve bireyleri inceleyen sosyolojinin, bedene önem verilmediği düşüncesinden yola çıkarak

merkezine bedeni olarak yola çıkmıştır. Bu teoriye göre kişi bedeninin tek biyolojik bir meta olmadığını, sosyal bir inşa hususiyet oluşturduğunu savunarak bedenin, çağdaş sosyal çevrede takip, kontrol ve düzen içerisinde olduğunu vurgulamaktadır. Beden teorisi bedenimize gözlemlememiz ve tecrübelerimizin tamamen sosyal çevre’ nin oluşturduğunu belirtir(Gökkaya,2015:344).

h) Feminist Teori:

İlk kez Alexander Dumas tarafından dile getirilen bu teori kadın ve erkeğin eşitliği teorisini temel alan ve kadınlara eşit adalet isteyen bir teoridir. Bu teori toplumun yarısını meydana getiren insan grubunun ve medeniyet tarihi boyunca geri planda kalmak ve yaşamını devam ettirmek durumunda kalan kadınların bu ikincil plandan sıyrılma düşüncesini savunmaktadır. Bu teori kadınların kendi varoluşlarını oluşturmak için hem medeni inşayı hem de onunla sarılmış kurumları yenilemeye ve tahavvüle iterek, yeniden inşa edilmesi gerektiğini düşünür(Gökkaya, 2015: 346).

i) Modernleşme Teorisi:

Maziden ya da eski camiadan sıyrılmak ve taze bir camia oluşturma gayreti olarak ifade edilen modernleşme, teknolojiyi, eğitimi, kentleşmeyi, haberleşmeyi, ulaşımı, vs. içine alan kocaman ve ferah bir sosyal değişmeyi temele alır. Sosyalleşme her zaman sosyal var olmasıyla geri plana zorlanan kadın, modernleşmeyle beraber çeşitli konumlar elde etmeye başlamıştır. Modernleşme ile birlikte var olan klasik yargıların varyasyonu ile kadının, aile yapısının ve kadının aile içindeki statüsü değişmeye uğradığını savunmaktadır(Gökkaya, 2015: 346).

1.2. CİNAYET:

Cinayet, en kesin anlamıyla “bir insanın başka bir insanı öldürme halidir”. Dünya Sağlık Örgütü cinayeti, “cezalandırma amacıyla başkası tarafından yaralama sonucu ölüm” şeklinde ifade etmektedir(Yegen: 2014; 17). Özetle cinayet ‘adam öldürme, cana kıyma şeklinde ifade edilebilir. Aslında lügat olarak “meyveyi ağaçtan toplamak anlamındadır”.

Bilahare, bireylerin yapmış oldukları herhangi berbat eylemlerine ad olmuştur. Buna ifade ile cinayet “ceza gerektiren suç” olarak belirtilebilir. Bireylerin canlarına, uzuvlarına, varlıklarına, namuslarına ilinti yapan herhangi engel bir davranış yok etme olarak tanımlanabilir.

İslam hukukunda cinayet anlamı; bireylerin kişiliklerine veya uzuvlarına yönelik engel bir hareket olarak ifade edilir. Başka bir tanım ile öldürme; kıssas veya ödenceyi gerektirecek şekilde bireyin kişiliğine veya gövdesine yapılan tecavüzdür. Açıklamadan da anlaşıldığı üzere, öldürme başlıca iki bölüme ayrılır. Birincisi günahsız kişinin yanlış yere hayatına kasdetmek, ikincisi ise bireyin bir uzvunu zarar vermek ya da uzvuna günahsız yere tecavüz etmektir.

İslam hukukunda cinayet beş bölüme ayrılmıştır:

- 1- **Kasıtlı öldürme:** Tabanca ya da tabanca yerine geçen zarar verici kılıç, bıçak ve ya balta gibi cisimlerle vurup öldürmek olarak ifade edilir. Böyle bir hatayı meydana getiren fail hem günaha girmiş olur ve hem de kıssas cezasına tabi tutulur. Kur'an-ı Kerim'de: “ Kim bir mümini kasten öldürürse cezası, içinde temelli kalacağı Cehennem’ dir. Allah ona gasp etmiş, lanetlemiş ve ona büyük bir azap hazırlamıştır.” (en-Nisa, 4/93). “Ey iman edenler! (kasten) öldürülenler hakkında size kıssas farz kılındı.” (el- Bakara, 2/178) buyrulur.
- 2- **Kasıtla öldürmeye yakın öldürme biçimi:** Taş, değnek, vb. gibi silah olmayan cisimlerle kasıtlı olarak yaralayarak öldürme biçimidir. Böyle bir ölüme sebep olan fail de hem günahkar olur hem de hukuki olarak cezasını ödemek durumunda kalır.
- 3- **Kazara öldürme:** kazara; bilerek işlenen hata ve fiilde işlenen hata olmak üzere iki bölüme ayrılmaktadır. Bunlardan birincisi bilerek işlenen hata da öldürülen bireyi av hayvanı olarak betimleyerek öldürmek. Diğer hedeife atılmak istenilen cismin yanlışlıkla bireye değmesi de fiilde hatadır. Kazara öldüren fail günahkar olmaz.
- 4- **Yanlışlık yerine geçen öldürme:** Bireyin uyku ya da bilincinin açık olmadığı gibi durumlarda yanındaki birinin hayatının sonlanmasına sebep olması tarzında bir öldürmedir. Bu da kazara işlenen cinayet gibidir. Benzer olarak kanunlar bu cinayet durumunda da muteberdir.
- 5- **Vesile olarak öldürme:** Bu öldürme tipi farklı biçimlerde bir kimsenin cinayetine vesile olmaktır. Örneğin bir kişinin kendi malı olmayan bir yere kuyu açıp, o kuyuya bir başkasının düşerek hayatına son verilmesi gibi.

1.3. KADIN CİNAYETİ:

Diana E. H. Russell (2008: 27) kadın cinayetleri tanımını ilk kez 1801 gibi izafi çabuk bir zamanda, İngilizce bir yapıtta “bir kadının öldürülmesi” manasında tüketilmiş olduğunu, 1848’de de hukuken bilinmiş olduğunu ifade eder. Russel aile içi uygunsuz davranış, tecavüz ve cinayet gibi kadına şiddeti araştırdığında kadın cinayetlerini: kadınların sırf kadın olduğundan dolayı öldürüldükleri şeklinde tanımlar(Gazioğlu, 2013: 92). Caputi ve Russell, kadın cinayetlerini, ‘kadınlardan nefret etme, küçümseme, tikslenme ya da kadına sahip olma duygusu’ gibi sebeplerden ötürü karşı cins tarafından uygulanan öldürme olarak tanımlamaktadırlar(Gazioğlu, 2013: 93).

Ülkemizde ise kadın cinayetleri, kadın şiddetleri ulaştığı uç bir durum olarak, git gide fazlaşan bir olay meydana getirmektedir. Bazı araştırmalarda kadın cinayeti ve de kadına şiddet aile hayatında en çok kocalarından ya da yakınındaki erkeklerden fiziksel şiddet görmekte ya da onlar tarafından hayatında son verilmektedir. Erkeklerin eşlerini, kardeşini, kızını öldürme nedenleri genellikle erkek otoriteliğinden kaynaklanmaktadır. Otoritesine ters düşen ya da otoritesine yönelik göz dağı algıladığı zaman bunu fiziksel güçlerine başvurumaktadırlar(Kolburan, 2017: 195). Soledad Rojas Bravo kadın cinayetini: ‘cinsiyetler arası eşitsiz güç ilişkilerinin bir sonucu olduğu’ şeklinde açıklamıştır(Gazioğlu, 2013:93). Ülkemizde kadın cinayetlerinin önemli sebebi kadının eşinden boşanmak istemesi, cinsel yönden reddetmesi ya da erkeği terk etmeyi düşünen kadınlara karşı yapılmaktadır. Erkek kadın tarafından boşanmak istemesi ya da kadın tarafından istenilmemeyi kendince bu durumu onur, gurur ya da erkeklik meselesi haline dönüştürerek istemeyen kadına şiddet uygulamayı ya da kadını öldürmeyi kendine hak görmektedir.

Türkiye de ataerkil aile biçiminin devam etmesi nedeniyle namus kavramı aile içerisinde annenin, kızın, kardeşinin, karısının namusunu müdafaa etmek aile içerisindeki erkeğe görev verilmektedir. Bu durumda hem erkekler hem de kadın mesul tutulmakta, kadının hareketleri erkeğin namusunun da tanımlamakta ve ayrıca kadınların erkeklerle olan hareketlerini gözetlemek ve kollamak erkeği biçilmiş bir görev olarak verilmektedir(Kolburan, 2013:195). Boşanmayı ya da ayrılmayı dileyen kadınların daha çok şiddete maruz kalmalarının nedeni erkeklerin onurlarına zarar geldiği kaygısıdır. Erkekler bu kaygı ile zararı önlemek düşüncesiyle etrafına saldırgan hareketlerde bulunmaktadırlar. Onurlarının lekелendiği düşüncesini toplum

algısından kazımaz ise toplumun erkeğe yükleyeceği olumsuzluklara karşı direnmek daha zorlaşacağından, erkek aile bireyleri, ataerkil yapı ve de toplumun erkeğe uygulayacağı baskısı üzerine erkeğin bu konularda mesul gördüğü kadına şiddet göstermesine sebep olmaktadır(Kolburan, 2013:196).

Ataerkil toplum yapısında erkeğin kadını bir meta olarak görmekte ve bu sebepten dolayı kadına sahip olduğunu, kadının namusunu kendisinin koruduğunu düşünerek kadını istediği gibi kullanmayı arzulamaktadır. Erkeğin kadına ‘sahip olma’ güdüsünü ataerkil aile yapısı, sosyo-kültürel yapılarda desteklemektedir. Sahip olunanı kaybetme korkusu ile erkekler kendi malı olarak düşündüğü kadına şiddet uygulamakta ve hatta ‘ya benimsin ya kara toprağın’ mantığı ile kadını öldürebilmektedir(kolburan, 2013:196). Sahip olduğunu kaybetme korkusu erkeklere sosyal çevreden yüklenen otoritenin kaybolması olarak düşünülmekte. Şiddet uygulayan ya da cinayet işleyen erkeklerde gereğinden çok güvensizlik hissi, gereğinden fazla bağımlılık, en küçük ayrılık ya da boşanmada erkeklerde korkuya kapılma, bağımlı şahsiyet inşası, kıskançlık gibi durumlar gözlemlenmektedir(Kolburan, 2013:197).

Erkek karısı tarafından boşanmak ya da ayrılmak istediğinde kendi gücünün zayıfladığı gibi bir hisse kapılmasına ve bu hisle erkekliğinin hiç olarak görüldüğünü ya da hakimiyetine yapılan bir gözdağı olarak görmektedir. Eril hakimiyete karşı gelinmesi kişiliğe yapılmış bir tecavüz olarak gözlemlenmekte bu durumda da meta olarak gördüğü ve sahip olduğunu düşündüğü kadını istediği zaman kullanmak istediği zaman da ortadan kaldırma hakkının elinde olduğunu düşünmektedir(kolburan, 2013: 199).

BÖLÜM- 2

2.1. TOPLUMSAL CİNSİYET NEDİR?

Toplumsal cinsiyet terimi 1968 yılında Robert tarafından ‘biyolojik cinsiyet’ ten ne biçimde farklı olduğunu ifade etmek hedefiyle ortaya atılmıştır(Arslan, 2018: 8). Araştırmacılar, cinsiyet ve toplumsal cinsiyet arasındaki ayrımı tanımlamak ve açıklamak için farklı görüş ve yaklaşımlar çerçevesinde çeşitli kuramlar meydana getirmişlerdir. Bunlar:

- 1- **Biyolojik kuramcılar:** erkekler ve kadınlar arasında eşitsizliğe neden olan faktörlerin fizyolojik olmaktan ziyade, doğal faktörler olduğunu savunurlar. Bu nedenle eşti bir topluma ulaşmanın olanaksız olduğunu ileri sürerler.
- 2- **Toplumsallaşma kuramları :** cinsiyet eşitsizliklerinde biyolojik faktörlerden ziyade toplumsal faktörlerin önemine vurgu yaparlar. Bu kurama göre, cinsiyet eşitsizliklerinin nedeni, kadınlar ve erkekler arasındaki farklı toplumsallaştırılmış rollerdir(Arslan, 2018: 8).

Toplumsal cinsiyet kavramında ise kadın veya erkeğe toplum ve kültür tarafından bir takım anlamlar yüklenmekte, toplumun ve kültürün beklentilerini ifade etmektedir. Toplumsal cinsiyetin konu olduğu literatürde de ‘toplumsallaşma’ teriminin şematik olarak işleyişi şu şekildedir: çocuk doğduğu zaman biyolojik bir cinsiyete sahiptir henüz toplumsal bir cinsiyeti yoktur. Toplum çocuğun büyüme aşamasında, çocuğun önüne cinsiyetine uygun bir davranış modelleri ve kurallar koymaktadır. Özellikle bu model ve kuralları çocuğa ailesi, arkadaş grupları, okulu ve medya bu davranış modellerini somut hale getirerek çocuğun özümseyebileceği ortamlar hazırlamaktadır(Avcı, 2018:5).

Simone de Beauvoir a göre ‘kişi kadın doğmaz, kadın olur’ mottosu toplumsal cinsiyet ayrımını ortaya çıkmasına bir nevi öncülük etmiştir. Kadının özellikle doğurganlığın sosyal anlamları nedeniyle bedenine ve döngüsel ev içlerine mahkum kılındığını belirtirken, kadını bedenine içkin kılıyor; erkeği ise evin dışındaki üretkenliği nedeniyle aşkın görüyordu. Firestone ise, cinselliğin dialektiği kitabında kadını ikincil kılının doğrudan biyolojik özellikleri olduğunu yani doğurgan olmasından kaynaklandığını söyler. Firestone gebeliği barbarca bir şey olarak nitelendirmekte ve gebeliğin bireyin bedeninin türünü devam ettirmek amacıyla geçici bir biçim bozukluğuna uğraması şeklinde tanımlar. Bu tanımlardan yola çıkan Firestone, ‘kadının ezilmesinin nedeni, çocuk doğurması ve çocuk yetiştirmesidir’ iddiasında bulunur(Arslan, 2018:8).

Cheng (1997) de erkeklere ve kadınlara toplum tarafından sosyal ve kültürel olarak birtakım kuralların biçildiğini ve bu kurallara uymalarının beklenildiğini ifade etmiştir. Toplumsal cinsiyet bağlamında erkeklere kadınlara kodlanan bu davranış biçimleri toplumların kültürüne ayna tutmuştur. Erkekler ve kadınlar arasında doğuştan gelen karakter, yetenek gibi bir takım farklılıkların olması mümkündür. Fakat kadını ve erkeklerin aralarında farklılıkların olması büyük toplumsal kurumların temeli değildir. İnsanın evrimine bakıldığında ortak özelliklerin daha çok olduğunu görülebilir. Her iki cinsiyetin de insanı öteki türlerden ayıran ve toplumun ortaya çıkmasını, gelişmesini sağlayan özellikleri vardır. Bunlara dil becerisi, hayal gücü, zeka, alet yapabilme ve kullanabilme, çocuk yetiştirme gibi örnekler verilebilir. Kadın ve erkeklere biçilen bu rollerden biri de iş hayatı içerisinde kendini göstermektedir. Toplumun büyük bir kısmına bakıldığında erkek egemen iş bölümü yaygındır. Kadının evde ev işleriyle uğraşması ‘dişil’, erkeğin ise çalışma hayatı içerisinde makine kullanması ‘eril’ anlamları taşımaktadır(Avcı, 2018: 5).

Özetlemek gerekirse, cinsiyet ve toplumsal cinsiyet çeşitliliği üzerine yapılan tartışmalar, cinsiyetin daha çok kültürel bir inşa olduğu sonucunu vermektedir. Toplumsal cinsiyet kavramı toplum değerleri tarafından oluşturulmakta ve toplumsal düzenler tarafından denetimi ve devamlılığı sağlanmaktadır. Toplumsal cinsiyet hem kadın hem de erkeğe, toplumsal düzende belli normlar çerçevesinde belli rol ve kimlikler yüklenmektedir. Fakat kadına yönelik cinsiyet inşası, yüklenen kimlik ve roller ataerkil yapıda daha belirgin bir şekilde ortaya çıkmaktadır(Arslan, 2018: 12).

2.2. TOPLUMSAL CİNSİYET VE ATAERKİL YAPI

Tarih boyunca kadın ve erkek tam anlamıyla eşit olmamıştır. Ataerkil düzende kadınların erkekler tarafından hem ekonomik hem sosyal hem de siyasal olarak haklarının kısıtlandığı bir yapı olarak tanımlanmaktadır. Özellikle ataerkil düzenin temel taşı olan aile, ereği kadına karşı üstün kılmakta, kadın ikincil bir konuma sokulmaktadır(Arslan, 2018: 12). Bu eşitsizliğin olumsuzluklarını ise kadınlar yaşamıştır. Kadınlar her çağda yaşadıkları ülkelerin dinine kültürüne ve ülkenin yönetiliş biçimine göre farklı rollere bürünmek zorunda bırakılmışlardır. Toplumsal baskılardan dolayı kadınlar erkekler kadar eğitim alamamış, iş hayatında önemli konumlara gelmeleri engellenmiş çalıştıkları işlerde baskılara maruz kalmışlardır(Avcı, 2018: 7).

John Stuart Mill ‘Kadınların Bağımlılığı’ (1984) isimli kitabında, kadınlara yapılan baskıları eleştirmiş ve kadınların özgür olmaları gerektiğini savunmuştur. İnsanların baskı

altında oldukları zaman her bakımdan mutsuz olacaklarını ve hayatını anlamlı kılamayacağını şu sözleriyle dile getirir: ‘bir cinsin diğerinin üzerinde üstünlük kurması, kendi içinde yanlış olmaktan öte’ ‘insanlığın gelişiminin önündeki en büyük engeldir’. Mill kadınların baskı altında olmalarından rahatsızdır. Erkekler tarafından yapılan baskıların bitirilmesiyle kadınların özgür bir biçimde yaşayacaklarına v mutlu olacaklarına inanmıştır. Wollstonecraft (1985) kadınların akıl ve yeteneklerini geliştirmelerine toplumun karşı çıktığını bunun sonucunda kadınların ezildiğini ifade etmiştir. Toplum kadına ev işlerini yapmak, çocuklarına bakmak, ereğini mutlu etmek gibi roller belirlemiş ve bu rollere uygun davranmasını beklemiştir. Toplumsal cinsiyet rolleri, kadına erkeğe cinsiyetlerine uygun davranmalarını, mesleklerini cinsiyetlerine göre seçmeleri gerektiğini çocukluğunda beri empoze etmektedir. Kız çocuklarının evcilik oyarken, erkeklerin arabalarla oynaması toplumun cinsiyet rollerine göre mantıklıdır. Öğretmenlik mesleğinin kadınlar için daha uygun bir meslek olduğu düşüncesi yanlıştır fakat büyük bir grup tarafından kabul edilmiştir(Avcı, 2018: 8).

Sonuç olarak kadının özgüveni eksik kalır. Toplumsal düzene göre erkekler hangi mesleği yapmak istediklerine kendileri karar veren, bağımsız olan ve kendi ayakları üzerinde duran, ailesini, eşini, çocuklarını koruyan güçlük kişiler olmalıdır. Kadınların hayatı nasıl yapacakları genellikle evlenmeden önce baba, abi evlendikten sonra koca tarafından belirlenmektedir. Cinsiyet eşitsizliğinin üzerine yapılan en yaygın kalıpyargı ise kadınları ‘namuslu’ ve ‘namussuz’ olarak ayırıp, kadınların sürekli toplumda bir tehdit altında yaşamasına sebep olmasıdır(Avcı, 2018: 9-10).

Cinsiyet eşitliği için mücadele veren ve ataerkil düzene karşı çıkan Michael Kaufman bir yazısında erkeğin iktidar alanlarını değinmiştir. Erkeklerde içselleştirilmiş bir şiddet duygusu olduğunu ve bunun sadece kadınlara karşı olmadığını söyler. Erkeklerin toplumda ayrıcalıklı bir cinsiyet olarak gösterilmesine karşı çıkar. Kadına şiddet uygulayan bir erkeğin görmezden gelinmemesini ve cezalandırılmasını savunur(Avcı, 2018: 10).

2.3. TOPLUMSAL CİNSİYET VE FEMİNİST YAKLAŞIMLAR

Kadın erkek ayrımcılığına karşı gelerek, cinsler arasında eşitliği savunan görüş feminizm olarak tanımlanır. Kadın hareketlerinin ortaya çıkış nedeni kadının toplumun her kesiminde ikinci bir konumda olmasından, daha doğrusu kadın haklarının ihlal edilmesi veya verilmesinden kaynaklanmaktadır(Arslan, 2018: 12).

Feminist kuramların ortak çıkış noktası kamusal ve özel alandaki hakları düzeltmek olsa bile farklı görüşleri ve farklı yöntemler kullanmışlardır. 1970'lerden beri, feminist kuramları, aralarındaki zıtlıkları daha fazla belirginleştirmek üzere 'Marksit feminizm' ya da 'Radikal feminizm' gibi kategorilere ayırmak yaygın bir uygulama olmuştur. Feminist çalışmaların ilki 'birinci dalga' olarak isimlendirilmiştir. Birinci dalga kadını 'kız kardeşle' olarak tanımlanır. Temel yaklaşım, ortak kadın kimliği ve eşitlik politikalarıdır. Bu dalganın en önemli hareketlerinden biri, orta sınıf/beyaz/heteroseksüel kadın hareketi olan Liberal Feminist Kuramdır. Özel ve kamusal alan ayrımını güçlendiren kapitalizm, bir yandan kadınları ev içine hapsederken öteki taraftan yedek iş gücü olarak çalışma yaşamına çekmeye çalışır(Arslan, 2018: 14).

Kültürel feminizm, toplumsal cinsiyetin biyolojik farklılıklardan ziyade toplumsal inşa sorunundan kaynaklandığını öne sürer. Yasa önünde eşitliğin çözüm olmadığını düşünen sosyalist ve anarşist eğilimli kadınların oluşturduğu kültürel Feminist Kuram, silmenin ikincilleştirmenin köklerinin kültürde yattığını ve kültürün bu bağlamda sorgulanması gerektiğini savunur. Kadının kendi kültürünü yaratması ve erkek egemen kültürle hesaplaşılması gerektiğini ileri sürerek geleneksel kurumları sorunlaştırır. Kadının farklılığına vurgu ile ikinci dalganın nüvelerini oluşturur(Arslan, 2018: 14).

Anarşist Feminist kuram: kadını ortak kimlik olarak tanımlar. Anti-otoriter ve anti-hiyerarşik tavrı ve ortak çekince alan herkesin yönetime dahil olması ilkesi ile anarşizm, feminizme gelişebileceği uygun bir ortam sunar. Özürlükte denklik, güç karşıtlığı herkese konuşma ve karar hakkı, emperyalizm ve militarizme karşı davranış anarşist feminizmin, feminist kuramlara sağladığı açıklıktır(Arslan, 2018: 14).

Marksist feministlere: cinsiyet eşitsizlikleri kapitalist ekonomik sistemin işleyişinden kaynaklanır. Çünkü kapitalist sistem ev içindeki kadınların karşılıksız çalışmayı gerektirmekte ve bunda fayda sağlamaktadır. Sınıf eşitsizliği toplumun temel niteliğidir ve cinsiyet eşitsizliğini belirleyen de odur. Marksist Feministlerin teme savunusu, kadınların üretime geniş ölçüde katıldıkları ve özel alan sınıflandırılmasının önemsiz hale getirilmesi durumunda cinsiyet ayrımcılığının son bulacağıdır(Arslan, 2018; 14).

Sosyalist feminist kuram: kadınların bir sınıf olup olmadığı sorucu üzerinde yoğunlaşır. Kadınların kapitalizmi farklı deneyimlediği argümanından hareketle ortak kadın kimliğine vurgu yapar(Arslan, 2018: 14).

Birinci dalga feminist kuramlar: ortak bir kadın kimliğini varsıymış ve zaman zaman kadının farklılığına da vurgu yapmakla birlikte eşitlik politikaların önde tutmuştur(Arslan, 2018: 14).

İkinci dalga feministleri : kadının toplum içindeki yerine ve kadının ezilmişliğinin nedenlerine odaklanmaktadır. Toplumsal cinsiyet, cinsellik ve iktidar ilişkileri kavramlarına ataerkillik bağlamında odaklanır. Eril egemen toplumun tüm kurum ve araçlarına karşı verilen ideolojik mücadeleye ve kadın biçimli bir karşı – kültür tasarımı ikinci dalga feminizmin başat özelliğidir. Kadının özsel kimliğini öne çıkarmakla birlikte kadın ve erkek var oluşlarını farklılık üzerinden inşa etmektedir(Arslan, 2018: 15).

Üçüncü dalga feministleri: üçüncü dalganın eşiğinde duran Fransız Feminist Kuramı, farklılık kadın özgürlüğünün teminatıdır savı ile ortaya çıkar ve farklılık politikalarının yoğunlaşarak söylemin kendine dönmesi, ortak kadın kimliğini de parçalamaya başladığını öne sürer. 1990'lı senelerde gelişen post-modern düşünceyle beraber feminist hareket farklı bir odağa doğru evrilir. Bu dönemde kimlikleri çeşitlilik etrafında dile getirilmesi ifade edilmiş, çeşitli kadınlık durumları ve kadınların subjektif tecrübeleri feminist çalışmaların malzemesi haline gelmiştir(Arslan, 2018: 17).

Queer Feminist kuram: lezbiyen aktivizmden köklerini almaktadır. Doğal olan her şeyi reddederek, bütün kimliklerin toplumsal ve kültürel inşalar olduklarını ve bu bağlamda toplumsal cinsiyetin de edinilmiş olduğunu savunur(Arslan, 2018: 17).

Eko-feminist kuram: kadının ve doğanın sömürsünün kaynaklarının aynı olduğunu savından insanını canlı olamayan çevresiyle ilişkisinin siyasal olduğunu ileri sürerek sorgulamaya başlar(Arslan, 2018: 18).

Erken dönem feminist : medya çalışmalarının odak noktası, toplumsal cinsiyetin medya temsillerinin gerçek dünya koşullarını ne derece yansıttığı olmuşken, günümüz feminist medya araştırmaları, medyanın toplumsal cinsiyetin kültürel anlamlarını nasıl yarattığı, sürdürdüğü ya da karşı çıktığı ile ilgili sorulara odaklanır(Arslan, 2018: 18)

Özetle feminist yaklaşımların ortak noktası kadının ötekileştirilmesine karşı hem hukuki hem de sosyal alandaki hakların eşitliğini sağlamaktır. Bununla birlikte ataerkil düzende kadına verilen kalıplaşmış görev ve kimliklerin ortadan kaldırmayı amaçlanan feminist yaklaşımlar temelde her noktada eşitliğin sağlanması gerektiği temeline dayanır(Arslan, 2018: 18).

2.4. TÜRKİYE'DE TARİHSEL SÜREÇTE TOPLUMSAL CİNSİYET:

2.4.1. İslamiyet Öncesi ve İslamiyet'in Kabulü Sonrası Türklerde Toplumsal Cinsiyet

İslam öncesi Türkler İslamiyet öncesi hem ilkel hayatın hem de Şamanizm hayatın etkisiyle bir zaman göçebe bir yaşam devam ettirmişlerdir(Avcı, 2018; 18). Ekonomik sistem büyük ölçüde hayvancılık üzerine kuruluydu(Tellioğlu, 2016; 209). Türkler, cihan hakimi olabilmek için otoriter bir toplumsal inşaya ihtiyaçları vardır ki otoriter bir toplumun temeli otoriter bir aileden geçer. Aile dini ve toplumsal değerlerle donatılan bir yapıdır. Aile ve sosyal çevre içerisinde kadının yeri ise Türklerin uygar düzeyini gösteren önemli bir ölçüdür(Tellioğlu, 2016; 211).

İlk dönemde Türklerde göçebe bir yaşamın devam etmesi nedeniyle kadın ve erkek arasında eşit bir konumda yer alırken, toplumsal cinsiyet ayrımı yok denebilecek kadar azdı. Kadınlar erkeğin hiçbir zaman arka planında kalmamış hem sosyal hem de siyasal alanda erkek ile eşit haklara sahip olmuştur. (Avcı, 2018; 18). İslam öncesi Türklerde tek eşlilik evlilikler hakimdi hatta geleneklere göre kısır olma, hasta olma gibi zaruri durumlar hariç çok eşliliğe izin verilmezdi(Ağçoban, 2016; 17). Ayrıca eski Türklerde boşanmalara pek hoş bakılmamış ve boşanmaların engellenmeye çalışılmıştır(Gündüz, 2012; 131).

Zamanla yerleşik hayata geçmeleri ve İslamiyet'i kabulüne kadar ile kadın ve erkek toplumsal alanda aynı eşitliklerde yaşamışlardır(Avcı, 2018; 18). Günlük iş bölümünde kadın ve erkek işi diye bir ayrım yoktur. Kadın erkekler ile birlikte savaflara katılır, ok kullanır, at biner aynı zamanda yönetimde de söz sahibi olurdu(Avcı, 2018; 19). Üstelik öyle ki Hunlar döneminde kağanın buyurularıyla yalnızca 'hakan buyuruyor ki' konuşmasıyla başlamışsa geçerli kabul edilmezdi. Yabancı ülkelerin elçileri yalnızca hakanın makamına çıkmaz elçilerin kabulü esnasında hatunun da hakanla birlikte olması gerekirdi. Kimi zaman hatunlar yalnız başlarına elçileri huzuruna kabul ederlerdi(Gündüz, 2012;131). İslamiyet öncesi Türklerde kağanın eşi hatun ile birlikte devlet işlerinde yan yana söz sahibidirler. Buyurularıyla sadece kağan adına değil kağan ve hatun adına beraber imza edilmektedir. Aile bünyesinde kadın yüksek bir konuma sahiptir. Anne olarak çocukların büyütmesi ve evin yönetimi ile uğraşırdı(Gündüz, 2012; 132).

Türklerin İslamiyet'i kabul etmeleriyle birlikte hem yaşam biçimleri hem de dünyaya bakış açıları farklılaşmıştır. Çünkü Türk aile yapısı sadece İslamiyet'in din olarak kabul edilmesiyle değişmemiş, aynı zamanda Bizans-Arap-İran kültüründen de belirgin bir şekilde

etkilenmiştir. Bu Arap yaşam modeli getirdiği farklılıklardan biri de kadının toplumdaki konumudur. O dönem İslamiyet'te kadınların sahip olduğu hakların yazıldığı hadis ve ayetler dini yargı ve kurallar farklı şekilde yorumlandığı için Türk kadının itibarı değiştirmiştir. İslamiyet öncesi Arap ülkelerinde kadının bir değeri yoktu(Avcı, 2018; 19). Bu döneme 'cahiliye' denilen İslam öncesi Arap toplumuna rastlanmakta idi. İslam öncesi Arap toplumlarında da kadının insan olup olmadığını tartışıldığı bilinmektedir. Toplumsal konum ve haklar açısından oldukça yoksul olan kadın, miras alamaz ve çok eşliliği geri çevirme hakkına sahip olamazdı(Ağçoban, 2016; 17). Erkekler arzu ettiği kadar kadınla izdivaç kurabilir, dilerse karısını öldürebilir ve kız çocuklarını canlı canlı toprağa gömebilirlerdi. Ancak İslam dini ile birlikte erkeklere sağlanan bu haklar bir nebze azalmış çünkü İslamiyet erkeğe belli sayıda kadınla evlenme ve boşana durumu olması halinde nafaka ödeme kuralını koymuştur. Kadınlara daha nazik davranılmasını öngörmüştür. İslamiyet Arap ülkelerindeki kadınların durumu için iyi olsa da orta Asya Türk kadınlarının toplum içindeki konumlarını düşürmüştür, çünkü Türk kadını İslam öncesi erkek ile her alanda eşit çalışırken İslamiyet ile çalışma alanları kısıtlanmış, erkeğe ise geniş haklar tanınmıştır(Avcı, 2018; 19).

2.4.2. Osmanlı İmparatorluğunda Toplumsal Cinsiyet

Osmanlı zamanında kadının konumuna bakıldığında aileyi meydana getiren en önemli etkenlerden biri kadındır. Osmanlı Devletinin kuruluş zamanında kadınlar toplumsal yaşamın içerisinde erkekler ile beraber daha çalışan bir model çizmişler(Gündüz, 2012;142). Kadın kızların da erkekler gibi dini eğitime katılım sağlanmıştır(Uzun, 2017; 73). Kadının aile içerisinde anne statüsü olarak yeri her zaman en başta ve tartışılmaz bir yerde olmuştur(Gündüz, 2012; 143).

Müslümanlığı kabul eden Türk toplumunda Osmanlı döneminde kadınların toplumdaki rolü kısıtlanmıştır. Erkekler kamusal alanda varlık göstermeye devam ederken kadının yeri ev, işi aile olarak kısıtlanmıştır. Bu dönemde kadın haklarında çeşitli sınırlamalar görülmekte olup kadının kendi evinden dışarı çok çıkmadığı, medeni hakları bakımından ise erkekler ile aynı haklarda görülmediği bir devirdir(Uzun, 2017; 73). Hukuk alanında da miras paylaşımında kadınlara yarım pay verilmiş mahkemede kadın şahidin ifadesi erkek şahitten değersiz kabul edilmiştir(Avcı,2018;20). Bir erkeğin şahitliği iki kadının şahitliğine denk getirilmiştir. Osmanlıların kabul ettiği İslam medeni kanununa göre aile reisi erkek kabul edilir ve ailedeki herkes erkeğin otoritesini kabul ederdi. Kadın kocasını seçemez fakat erkek seçimi kendi

yaptığı gibi tek taraflı kadını da boşayabilir kadının boşanma durumunda yasal bir hakkı bulunmamaktaydı(Avcı, 2018;20).

Türk kadının toplumsal konumunda Abdülmecit zamanında başlayan Batılılaşma, modernleşme hareketleri takibinde Tanzimat dönemi ile önemli gelişmeler yaşanmıştır(Avcı, 2018; 20). Tanzima kanunun yayınlanması ile Kız Ortaokulları, Kız Sanayi Okulları ve Öğretmen Okulları açılmış olup İkinci Meşrutiyet'in yayınlanması ile beraber kadın hakları ve kadın cemiyetleri ön konuma çıkmaya başlamıştır(Uzun, 2012; 74). 1909 yılında Halide Edip ve o dönem aydın kadınların tarafından kurulan Kadınların Yükselmesi Cemiyeti gibi kadınların eğitim almalarına katkıda bulunan cemiyetlerden biridir. Abdülaziz 1863 'de kızlar için bir öğretmen okulu açtırmıştır. Okulda başlangıçta Kur'anı kerim öğretilse de sonradan bu müfredat geliştirilmiştir(Avcı, 2018;20). 24 Temmuz 1908'de 2. Meşruiyetin ilanı ile beraber Kanun-i Esasi yürürlüğe girmiş ve Meclis-i Mebusan açılmıştır. Bu dönemde kadınlara yapılan hukuki haksızlıklar artık mecliste konuşulmaya başlanmıştır(Avcı, 2018; 20).

Meşrutiyetten önce kadınlar tarımda ve evlerinde yaptıkları el sanatları ile ekonomiye katkı sağlarken artık evlerinin dışında çalışmaya başlamışlardır. Kadınların çalışmaya başlamalarının asıl nedeni ülkenin içinde bulunduğu ekonomik sıkıntılar olsa da kadınların çalışmaları hem hükümet hem de kadın dernekleri tarafından desteklenmiştir(Avcı, 2018; 21). Birinci Dünya Savaşı'nın başlaması diğer sosyal yaşamdaki kadınları cezbediği gibi Türk kadınlarının değişimin de rol oynayan etkenlerden biri olmuştur. Hatta erkeklerin savaşa dahil olması kadınların iş gücünü arttırmıştır, kadınlar şehirlerde memur, sanayi kuruluşlarında ve gündelik hizmetlerde kadınların çalıştırılması kaçınılmaz olmuştur(Uzun, 2012; 74).

2.4.3. Cumhuriyet Dönemi Toplumsal Cinsiyet

Bilindiği üzere Türk kadını bağımsızlık savaşı esnasında gerek cephe, gerekse cephe gerisinde tüm gücü ile emek vermiştir. Cephele erkeklerle yan yana düşmana karşı mücadele ederken aynı zamanda cephe gerisinde de farklı faaliyetleri ile savaşa destek vermişlerdir(İçli, 1998; 93).

TBMM açıldıktan sonra Cumhuriyetin kurucusu Atatürk, Milli Mücadelenin elde edilmesinde Türk kadınlarının bütün bu fedakarlıklarının, hizmetlerinin ve ciddi çabalarının bulunduğunu bazı ortamlarda dile getirerek kadınları takdir etmiş ve hak ettikleri önemi gösteremeye çalışmış, toplumsal hareketlere erkekler ile beraber kadınların da katılmasının önemini dile getiriyordu(Uzun, 2012; 74). Meşrutiyet zamanında bütün fikir hareketlerini

dikkatli bir şekilde takip ederek, ülkesinin dertlerini yakından araştırarak bu dertler üzerinde muhakeme eden Atatürk Türk kadınına 'ikinci palan' birey statüsünden çıkarmanın mecburi olduğu sonucuna ulaşmıştır (İçli, 1998; 93). 15 Temmuz 1921'de Maarif Kongresi açılışında kadın ve erkek muallimleri elbirliği ile Milli Maarif'in kurulacağını dile getiren Atatürk, 1 mart 1922'deki TBMM'nin açılışında kadınların da eğitim alarak gelişmelerinin önemi üzerine konuşması aslında Atatürk'ün yine kadınlara yüklediği değerin gün yüzüne çıkmasıydı (Uzun, 2012, 74).

Kadın aile yapısının temel taşıdır. Aile içerisinde gerek çocukların büyütilmesi, gerekse kültür faktörünü kuşaktan kuşağa aktarılmasında bir bağ görevini üstlenmektedir. Bu sebeple bir tek çocuğun sosyal hayata kazandırılmasında değil, aile içerisinde kesintisiz bir haberleşme mekanının meydana getirilmesinde önemli bir paya sahip olan hanımlar Atatürk'ün de dile getirmesiyle; '..... Hatta erkeklerden daha çok aydın, daha çok feyizli, daha fazla bilgili olmaya mecburdurlar.' (İçli, 1998; 94). Bu nedenle Atatürk hanımların bir çok çerçevede erkeklerle aynı toplumsal, politik ve hukuksal hakları elde etmeleri konusunda önlemlerini almıştır.

Hanımlara toplumsal ve politik hakları temin etmeleri de düzenli bir biçimde meydana gelmiştir. 1924 yılında kabul edilen Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile öğretim birliği sağlanarak politik ve toplumsal hayatta ilmin ve mantığın liderliğine güvenen Atatürk, böylelikle eğitimin ehemmiyetini dile getirerek, topluluğun tüm fertlerinin eğitilmesi gerektiğini savunmuş ve böylelikle günümüz milli eğitimin temelleri oluşturulmuştur (Avcı, 2018; 22). 1927 yılında Türkiye'de ortaokullarda karma eğitim başlanmıştı. Bu yeniliklerle eğitim öğretimin kalitesinin yükseltmek açısından çok önemli olmak ile birlikte kadınlara verilen haklar sayesinde toplumsal cinsiyet eşitliğinin yaratılmasına katkı sağlamıştır (Avcı, 2018; 22).

Mustafa Kemal Atatürk'ün hanım ve erkek eşitliği konusunda yaptığı önemli uygulamalardan bir diğeri de 4 Nisan 1926 senesinde ilan edilen Medeni Kanun'dur. Atatürk'ün medeni kanunda oluşturduğu farklılıklar o'nun, ailenin toplumsal inşadaki ehemmiyetini bilmek, aile içinde kadının statüsünü iyileştirmek, Türk ailesinin sağlam temellere dayandırmayı amaçladığının belirgin bir göstergesidir (İçli, 1998; 95). Medeni kanun ile aile temellerini sağlama dayandırmak için uygulanan yasalarla güvence altına alınmıştır. Erkeğin birçok kadınla izdivaç kurması yasaklanarak aile birliklerinde nizam ve rahat kazandırılmış, kadının izdivacı ve miras kanunu'nda erkekle aynı duruma getirilmiş ve dini nikah yerine resmi

nikah zorunlu koyularak evlilik ömrü boyunca olduğu gibi evlilik devamında da kadın maddi ve haklar yönünden güvence altına alınmıştır(İçli, 1998; 96).

Atatürk bu konu ile ilgili fikirlerini şu şekilde dile getirmiştir:

‘Medeniyetin esası, terakki ve kuvvetin temeli aile hayatındadır. Bu hayatta fenalık muhakkak içtimai. İktisadi, siyasi aczi mucip olur. Aileyi teşkil eden kadın ve erkek unsurların hukuku tahliyelerine malik olmaları, aile vazifelerini idareye muktedir bulunmaları lüzumundadır’ kelimeleriyle toplulukta diğer toplumsal kuruluşlarla bağ içerisinde bulunan aile kuruluşunda meydana gelen bozulma ve çözümlerin diğer kuruluşlarla da bozulmalara neden olacağını ve bu yöntemle topluluğun hepsinde bir bozulmanın ve birleşmen sıkıntılarının meydana gelebileceğini çok aydın bir şekilde ifade etmiştir(İçli, 1998; 95).

Medeni kanunundaki farklılıkların yanında Türk Kadınına politik alanda da haklar verilmiştir. Kadınların siyasal hakları eline almaları ve erkekler ile siyasal eşitliğe ulaşmaları üç aşamada gerçekleşmiştir.

1. **Aşama :** 3 Nisan 1930 ‘da Belediyeler Yasası’nın 23. Maddesinde yer alan 18 yaşındaki kadınları oy verme hakkı ve 24. Maddesinde yer alan seçilebilme hakkını kapsamı.
2. **Aşama:** 26 Ekim 1933’de yasa koruyucu tarafından 1924 tarihli köy yasası seçilme hakkı tanınması.
3. **Aşama:** 4 Aralık 1934 çıkarılan yasa ile Türk kadınlarının genel seçimlerde Milletvekili seçme ve seçilme hakkını elde etmesi(Avcı, 2018; 23).

Böylece kadınlarda siyasal alanda özgürleşmiş, ülkelerin siyasi yapısında yer bulmaya başlamışlardır(Avcı, 2018; 23).

2.4.4. Günümüzde Toplumsal Cinsiyet:

Türkiye’de cinsiyet eşitsizliğini ortadan kaldırmak için yapılan en yeni ve önemli hukuki adım 2002 yılında yürürlüğe konulan yeni Medeni Kanun’un maddeleri olmuştur. Bu maddelerden bazıları aile reisliğinin kaldırılması, evlilikte malların eşit paylaşılması, kadının kendi soyadını evlendikten sonrasında da kullanabilme hakkına sahip olabilmesidir. Ayrıca anayasanın 10. Maddesinde devletin kadın erkek eşitliğini hayata geçirmekle sorumlu olduğunu bildiren maddeye yer verilmesi de önem arz etmektedir(Avcı, 2018; 23)

Kamusal alanda çalışan kadınlar, iş yükleri ne kadar çok olursa olsun yine ev işleri ve çocuk bakım işlerinden sorumlu tutulmaktadırlar(Avcı, 2018; 23). Kadın günümüzde yaptığı

sadece çocuk bakımı ya da çocuğun topluma hazırlanmasından dışında; tek olarak hesaplı bir ünite halinden çıkarak ailede harcama alanında da karar veren kişi rolündedir. Ev ekonomisinde kadından sorulmakta tüketimler aile bireylerinin doğru ve hesaplı gıdalardan kıyafetlere ve hatta evin temel gereksinimlerine kadar büyük bir çerçeveyi oluşturmaktadır(İçli, 1998; 100).

Günümüz toplumsal değişme ile birlikte kadının farklılaşan toplumsal koşulları da ehemmiyeti önemli olacaktır. Kadınların üretime daha fazla girmeleri, büyüyen yeniliklere ayak uydurmaları kadınların bilgi ve maharet seviyelerinin yükselmesi ile muhtemel olacaktır. Kitle iletişim vasıtası ile beraber devamlı ve kadınların eğitim alarak bilgilendirilmelerini temin etmek, onlarında cinsel farklılıklarına yaslanmayan bir metotla çocuklarını bilgilendirilmelerine ve hanımların ileride aynı konumlarda ülke ekonomisinin artmasında yer edinmelerine fırsatlar sunmaktadır (İçli, 1998; 101).

Atatürk'ün seneler önce harekete geçirdiği gayret ile alakalı olarak bir emsal de çağımızda Türkiye'nin de desteklediği 'Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi' anlaşmasıdır. Bu anlaşma ile hanımların erkeklerle aynı şekilde ülkelerinin politik, toplumsal, hesaplı ve kültürel hayatlarına dahil olmalarındaki duvarların etraftan kaldırılması amaçlanmaktadır(İçli, 1998; 101). Yasalar kadın hakları genişletmesine rağmen yine de toplumsal cinsiyet açısından gerek sosyal yaşamda gerek iş yaşamında ataerkil duvarlar hala devam etmektedir. Çünkü hala erkekliğin kadın gibi olmamak şeklinde tanımları toplumsal cinsiyet eşitsizliği farkında olunmadan sabitleştirilmektedir. Medya da ve toplumsal yaşamda eril dil devam etmekte, reklamlardaki, dizilerdeki kadın rolleri, kadın programları devamlı sabit yargıların sürdürülebilirliğini sağlamaktadır(Avcı, 2018; 24).

Bu nedenledir ki kadın erkek eşitliğinin tam anlamıyla sağlanması için kadının sadece ev hizmetlerinde değil, her meslekte, erkekler ile aynı şartlara, eşit maaşlara sahip olmalı hayata katılması hakkında bütün önlemleri alınmalıdır. Ayrıca erken yaşta kız çocukları evlendirilmemeli evlilik kadının kararı olmalıdır. Kadına karşı artan şiddet ve cinayetlerin devlet tarafından ince detaylandırılarak bu gibi durumların yaşanmaması için caydırıcı cezalar üretilmelidir. Medya bu konularda hassa davranmalı yayımlarında cinsiyetçi yaklaşım barındıran ifadeli yayımlardan uzaklaşmalıdır(Avcı, 2018; 25).

BÖLÜM-3

3.1. SOSYAL MEDYA?

Sosyal medya veri ve haberleşme teknolojinin bir eki olan Web teknolojisindeki takas akıbeti ile oluşan ve kuruluş olarak web tabanlı bir tatbiktir. Sosyal medya ilk kez Mayfield (2007) tarafından gruplara ayrılmıştır. Ona göre sosyal medya aşağıdaki gibi 7 çeşit gruplara ayrılmıştır.

- sosyal ağ (facebook, instegram)
- blog, Wiki, Podcast (Applle itunes),
- Forum, içerik cemaati(Flickr, Youtube)
- mikrobloglar (Twitter)(Aydın, 2016; 15).

Günümüz bireyi küresel etkilemişimin tavan yaptığı 21. Yy. toplulukları ve kişileri çokça kökten etkilenen yeni bir etkileşim zamanı ve medya şekli ile karşı karşıyadır(Küçükali, 2016; 532). ‘Sosyal medya’ şeklinde tanımlanan bu etkileşim hem kullanıcılar hem de kurumsal şirketlerin meydana getirdiği; bilginin, tecrübenin, aktivitelerinin an itibari ile paylaşılması, tanımlamasının yapılması ve de kişilere yetişmesini temin eden bir iletişim şeklidir.

TDK’ya göre sosyal medya ise ‘makro iletişim ve yayın organlarının hepsine katkı sağlayan ad ya da haberleşme ortamı, haberleşme vasıtası, kitle haberleşme vasıtalarının tamamı olarak tanımlanmaktadır.

Sosyal medyanın kökeninde paylaşmak, beğeni toplamak, haberleşme sağlamak yer almaktadır. Sosyal medya sözcüklerle, fotoğraflarla, seslerle, video paylaşımları, anlık bildirimler, yer bildirimler ve canlı yayınların ile paylaşımları teknoloji bir ortamda toplamaktadır(Keskin ve Baş, s.54).

Çağımızda akıllı telefonun tüketiminin artması ile sosyal programlar ve web’in kullanımının yaygınlaşması sosyal yaşamın vazgeçilmez bir parçası ve toplumsallaşmanın etkili bir parçası olan sosyal medyanın(özellikle facebook, instagram, whatsapp, youtube gibi sosyal ağlar) ilköğretimden orta, lise ve üniversiteye kadar eğitim gören bireylerin, gerçek yaşamda gençleri pozitif ve negatif tarafları ile karşı karşıya kaldıkları bir sorundur(Küçükali, 2015;537).

3.2. SOSYAL MEDYA TÜKETİMİNDE KADIN

Sosyal medya çokça özellikli haberleşme imkanı sağladığı için tüketiciler tarafından sıkça kullanılan kitle iletişim ağıdır. Bu sosyal medyadaki kullanım bireyleri daha çok kendi hayat biçimlerini göstermesinde, kendi düşüncelerini medyaya açık bir şekilde paylaşımlarında, ve de yaratıcılıklarını sunumlarını göstermelerinde fayda sağlamaktadır(Balcı ve Koçak, s. 35).

Web üzerinde oldukça çok çeşitli programlar bulunmaktadır. Bu programlar içerisinde en önemlisi ve de kullanımı en çok olan sosyal medyadır. Toplum arasında her geçen gün kullanımı hızla artış göstermektedir. Web teknoloji üstündeki etkisi hızla artmakta ve bu artışlara çeşitli sosyal ağlar eklenmektedir. Örneğin 2005 yılında başlayan bu serüvene ‘YouTube’ ve ‘Facebbok’ gibi sosyal ağlar internet mecrasına katılmıştır. Daha ilerleyen zamanlarda bu ağlara ‘Twitter’, ‘İnstagram’, ‘blog’ gibi sosyal ağlarda web ortamında bireylerin kendilerini daha kolay anlatabildikleri, fikirlerini, fotoğraflarını, videolarını paylaşımı yapabildikleri bir ortam hazırlamıştır(Balcı ve Koçak, s.35).

Sosyal yaşamda kültürden kaynaklı ayrımcılığın yaygın olması ve de kendini sürekli arttırması düşüncesi artan bu sosyal medya içerisinde de kendisini sıkça göstermektedir. Sosyal medyada da toplum içerisinde olduğu gibi kadını ikincil plana atmakta kadın ve erkeği eşit göstermemektedir.

Kadın – erkek ayrımcılığına dayalı düşünce ailede başlayarak, sosyal çevrede ve de çalışma alanlarında devam ettiği gibi kendisini sosyal medyada da göstermektedir. sosyal medya kadını ve erkeği kendine has özelliklerdeki statülerde göstermektedir. kadınların medya da simge olma biçimleri, hem medyanın kadına bakış açısını belirlemekte hem de sosyal yaşamın kadına olan düşüncelerini şekillendirmektedir. Bireyler medyayı araştırmadan medyanın kadına ve erkeğe sunmuş olduğu statüleri benimsemektedir. RTÜK 2007 yılında yapmış olduğu bir araştırmada sosyal medya da kadınların çokça Anne ve de Cinsel nesne şeklinde yer aldığını açıklamıştır.

Sosyal medya bir çok tanıtımlarında kadını bir ‘sermaye’ olarak tanıtmaktadır. Sosyal medya da sergilenen birçok yapıtın kadınlarla alakası olmamasına karşın tanıtımlarında kadın bedeni kullanımı yapılmakta ve o yapıtın pazarlanması sağlanmaktadır. Örnek verilecek olursa bir araba satımı yapılan bir sergilerde ince, uzun, zayıf, dekolteli kıyafetli kadınların araçlar üzerinde araçların tanıtımını yapması, aynı keza bir erkek kişisel bakım reklamlarında kadınların kullanılması, inşaat reklamlarında kadınların kullanılması ve bir çok alanda benzer

örnekler verilebilir. Bu reklamlara bakıldığında toplumdaki bireylerin fikirlerine zıt gitmek, bedenin yeniden biçimlenmesi, bedeni yeniden mukaddesleştirme gibi sözlerle örtünmeye çalışılan bu hadiseler, düşüngüsel bir fonksiyonel ile birlikte köküne inildiğinde bir **KADIN İSTİSMARI** olayı olduğu görülebilmektedir.

3.3. KİŞİLERİN SOSYAL MEDYA KULLANMASINDAKİ AMAÇ NEDİR?

Globalleşme, Kapitalizm ve harcama kültürüyle yoğunlaşan kişi, sosyal medya kainatta tecrübe edilen sembollerle hayal kurma, fikir üretme, hareket etme, bağ kurma şekiller ile sosyal medya ile varlığını devam ettirmektedirler(Uğurlu, 2015; 238). Sosyal medya web ile tanışan birçok kişilerin içinde bulunduğu bir yer olarak görülmektedir. Bu sosyal medya ve internet sadece kişiler ile değil kurumlar ve de ticaret amaçlı kurulan şirketlerinde bu mekan içinde bulunmaları artık bir gereksinim değil zorunluluk durumuna gelmiş bulunmaktadır.

Kişilerin ve de kurumların sosyal medya da bulunmalarında ki amaç kişiler şahıslarına ait hüviyet bulma kurumların ise kendilerini ya da ürünlerini sosyal medya aracılığı ile pazarlama ve tanıtım yapmak amaçlı sosyal medya içerisinde yaşamını sağlamak büyük bir ehemmiyet arz etmektedir. Bu amaç sonrasında bireyler sosyal medya kullanım ile tamamen ya da kısmi olarak açık hesap oluşturmakta, oluşturduğu bu hesap üzerinden haberleşmek isteği kişilerin tercihini yapmakta ve böylece kendi bilgilerini ve resimlerini, videolarını, fikirlerini ifşa etmekte, bu mecra içerisinde kendilerini takdim etmekte, varlığını kabul ettirmekte ve tekliğini göstermeye çalışmaktadır.(Uğurlu, 2015;238). Bireylerin bunu yapmasındaki amaç ise hedef topluluk nerede ise kişiler ve de kurumlarında kendilerini göstermek amaçlı orada bulunmak zorunluluğundan kaynaklanmaktadır.

Kişilerin sosyal medya mecrasını yaygın bir kullanım göstermesindeki temel etken sosyal medyanın kişiler üzerinde yarattığı toplumsal ve duygusal davranışlarında ortaya çıkardığı motivasyon düşüncesi bulunmaktadır. Peki bu düşüncede bulunan motivasyon nelerdir? Kişilerin kendilerini bu medya aracılığı ile arkadaş grubu içerisinde yaptığı paylaşımları ile popülarite kazanmakta, takdir görmekte, beğenilmekte ve önemli olduğunu hissetmektedir.

Sosyal medya kişilerin düşüncelerini, bulundukları yerleri, hislerini, ve yaptığı etkinliklerini daha ince ayrıntılarına kadar kolaylıkla medya arkadaşları ile paylaşabildikleri bir mekandır(Balcı ve Koçak, s. 36). Dönemimizde artan sosyal medya haberleşmesi olabildiğince

süratli yola kat eden bir ağ haline gelmiştir. Günümüzde bütün evrendeki Tv’lerde meydana getirilen programlarda mühim anlamda bir yayma, sergileme ve açık şekillerde programlar izlenmektedir. Kameralı evler, yaşamlarını sergileyen kişiler, kendi hususi hayatlarında yaşadıkları sıkıntıları ya da sevinçleri televizyonlara taşımaktadırlar. Böylelikle kişiler kendilerini, ‘Mühim’ bir kişi ya da ‘Star’ gibi görmeye ve de göstermeye çalışarak zihin altındaki düşünceleri sosyal medyada da davranışları içerisinde göstermektedirler.

3.4. SOSYAL MEDYA TÜKETİMİNDE KADINLARIN KARŞILAŞTIĞI OLUMSUZ DURUMLAR VE ÜZERİNDE YARATTIĞI ETKİLER:

Kadın tüm tarih boyunca güzellik efsanesiyle dip dibe hatırlanmakta ve hatta ataerkil yaşamın kadınları fiziki özellikleri ve güzellik ölçüleriyle bağdaşması ile zorlamak ve kadınlar üzerindeki denetimi elinde tutmak için gösterdiği bir gayret olarak görülmektedir(Uğurlu, 2015; 234).

Kadın olmanın yaşamın her yerinde sıkıntılı bir durum olduğunu anlatmaya gerek yoktur. Bu sıkıntı yaşamın her alanında olduğu gibi sosyal medyada da kadınların şiddete maruz kaldığı diğer alanlardan biridir. Bu şiddete Anadolu’nun kırsal bölümünde yaşayan kadınlardan, Batı bölgesinde yaşayan eğitimci kadınlara kadar yaşanan bir sosyal medya şiddetidir.

Peki bu sosyal medyalar hangileridir? Bu sosyal medyalar günümüzde yaygın olarak kullanılan iletişim sağlama, fikirlerini paylaşma, etkinliklerini paylaşma ve fotolarını videolarını beğeni için paylaşılan Facebook, Twitter, Instagram ve farklı bloglar gibi aktif kullanılan sosyal medyalardır.

Bu sosyal medyalarda kadınlar erkeklere nazaran 1-0 yenilgidedirler. Çünkü kadınların fiziki özellikleri erkeklerden farklı olmasıyla kadınların hayata ve de sosyal medyaya dezavantajlı olmalarını gerektirdiği düşünülmektedir. Bu düşünce de kadınların hayata ikinci planda yaşamalarına sebep olmaktadır. Sosyal medyalarda kadınlar haberdar olmak, beğenilme, varlığını kanıtlama ve de kendilerine bir kimlik oluşturmak amaçlı açtıkları kendilerine ait hesaplarda yaptıkları paylaşımlara ya da çevrimiçi durumlarda erkekler tarafından beğenilmediğinde ya da aşırı beğenildiğinde klavye arkasında saldırgan, fütursuz davranışlar, taciz, hırs, tikslenme gibi olumsuz düşüncelerini kadınlar üzerine yerleştirmektedirler.

Bu çevrimiçi ya da paylaşımlar da kadınlara yapılan saldırgan ve taciz davranışları sonucunda kadınlarda psikolojik olarak olumsuz etkilenmekte, bu olumsuz etkiler sonucunda kadınlarda panikataak krizleri, stres, kaygı, kimlik bunalımı, konsantre bozukluğu, uyku düzensizliği, özgüven eksikliği, benliklerine karşı saygı eksikliği gibi sorunlar yaşamaktadırlar.

BÖLÜM -4

4.1 ŞİDDET NEDİR?

Türkçe'ye Arapça'dan geçmiş olan 'şiddet' kelimesi asıl anlamı ' hırçınlık, sert ve kaba hareket gösterme' şeklindedir. Şiddet meydana geliş biçimi ve kullanışı açısından evrensel bir husus olma şeklini taşımaktadır. Şiddet devire göre ve topluluğa göre hareket eden bir vakadır. Şiddetin kökünde ise saldırganlık içgüdüsi yatmakta olup bu saldırganlık içgüdüsi sosyalleşme dönemi içerisinde kişi tarafından öğrenilmektedir(Aktaş, Uyanık, 2016; 34).

Şiddet cümlesi anlamı genelde ' fazla his durumunu, sertliği, kaba davranış biçimi' olarak tabir edilir. Cümlelerin kökü ise kaba uygulama, hırçın davranma, vücut kuvvetini tehlikeli kullanılması, zarar veren hareketlerde bulunup taş, sopa, silah gibi sert cisimlerden yararlanmak, kişiye ve topluluğa hasar veren davranış şeklidir(Aktaş, Uyanık, 2016; 34).

Psikologlara göre şiddetin hırçın davranış biçimi bireylerin köklerinden bulunan bir özellik biçimi olduğunu belirtmişlerdir. Freud' göre ise bireyin iki temel içgüdüsi bulunmaktadır. Bunlardan ilki cinsellik ikincisi ise saldırganlık. Bireyler bu iki temel içgüdülerini tüketmesinde bireyin aldığı ve gözlemlediği eğitime ile değişeceğini belirtmiştir(Aktaş, Uyanık, 2016;34). Bu özelliklerden bakılacağı üzere şiddet bilinçli olarak, bireyin canını yakmak, fiziki kuvvet kullanma, kişiyi yaralama, kişiye zarar vermek, öldürmek, zorlama, tehdit etme, kırma, hakaret etme, vs. gibi birçok eylemler şiddet olarak tanımlanabilmektedir.

4.2. KADINA KARŞI ŞİDDET

Şiddet kitlesel yaşamda kime neye nasıl ve ne sebeple uygulanırsa uygulansın bu hareket hem davranış bozukluğu hem de suç olarak bilinmektedir. Michaud, şiddeti : ' bir insana kuvvet ya da zor uygulayarak isteği dışında bir şey yapmak ya da yaptırmak, duyguların kabaca ifade edilmesine doğal eğilim' şeklinde tanımlamıştır. Şiddet insana ya da insanlara uygulanan bedensel, ruhsal, ve duyuşsal olarak zarar verme hareketidir(Avcı, 2018: 30). **Kadına karşı şiddet ise;** cinsiyete varan kadını üzen, kadına zarar veren, fiziksel, ruhsal, cinsel açıdan zarar veren, kitle içerisinde veya da özel hayatında kadına tahakküm uygulanması ve kadının özgürlüğünün isteğe bağlı olarak sınırlandırılmasına sebep olan davranış biçimleridir(Yetim ve Şahin, sayfa;49).

Kadına şiddet temeli geçmişin çok eski dönemlerine uzanmaktadır. Bu şiddetin şeklinin temelinde ise ataerkil aile yapısı ve özel mülkiyet ile bağlantısı bulunduğundan, dönem olarak birçok toplulukta oluşan bir toplumsal sıkıntılar olarak mevcudiyetini devam ettirmektedir(Taşdemir Afşar, 2015;729). Sosyal cinsiyet statülerinde ki bu değişimler, kadının rolü ile erkeğin rolünü hiyerarşik olarak sıralanması topluluğun kadına bakış şeklini biçimlendirmektedir. Kadına şiddet davranışlarının kökünde cinsiyet ayrımcılığının hareketi oldukça büyüktür. Kadınlar içinde bulunduğu sosyal yapı gereği, erkeklerle aynı haklara sahip bireyler olarak görülmemekte, ayrıca kadınların toplum tarafından değersizleştirilmekte, izlemekte, zor kullanılarak tutulan, dışlanan kişiler olarak görülmektedir(Gündüz, 2018;299).

Kadına karşı şiddet vakası oldukça karışık ve incelenmesi zor bir vakadır. Şiddet amacı kadınların hareketlerini endişeye dayalı şekilde denetim altında tutmaktır. Bu şiddetin gösterilen sebebi ise kadın ile erkek arasındaki güç eşitsizliği gösterilmektedir. Kadının aile ortamındaki eşitsizliği ve ev içerisinde göstermiş olduğu çalışmalarının hor görülmesi ve de kadın cinselliği ile üreme gücünün topluluğun kontrolüne maruz kalması, ataerkil topluluğun kuruluşu içerisinde saptanan güç ve iktidar ilişkileri bünyesinde erkek kuvvetinin ve bu kuvvet vasıtasıyla kendisinin üzerinde göstergesi olarak sergilediği hakimiyetin kadının şiddete maruz kalmasını sebep olmaktadır(Aktaş, Uyanık, 2016; 37).

Kadına karşı şiddet kadınların, hayatını, sağlığını, eğitimini, beslenmesini, gelişimini, sosyal ve ekonomik hayatına girişimi gibi kişinin temel haklarını ve hürriyetini engelleyen ciddi bir sosyal meseledir. Kadının erkek şiddetine karşı müdafaasız duruma getiren sosyal şartlar, kadını kuvvetsiz, erkeği ise kuvvetli ve kudret sahibi statüsüne getirmektedir. Şiddet hemen hemen herkese gösterilir fakat bundan daha çok kadınlar ve de kız çocukları etkilenir. Bunun nedeni ise erkeğin kadınlar karşısında üstünlüğünü toplumsal olarak görülmekte olması ve bu üstünlük vasıtasıyla erkeğin kadınlar üzerinde hakimiyetini sürdürmesinden kaynaklanmaktadır. Erkekler kadınlar üzerinde uyguladıkları şiddeti daha çok fiziksel, cinsel, ekonomik, duygusal(psikolojik) ve sosyal şekillerde uygulamaktadır(Aktaş, Uyanık, 2016; 37).

Kadına şiddetin hayliyle sık karşılaşılan toplum Ataerkil toplumdur. Erkeklerin şiddetle olan bağlantısı ya da şiddete meyil doğuştan gelen bir yetenek değil erkeğin içinde bulunduğu ataerkil topluluk tarafından kurulan, ataerkilliğin bir getirisi olarak meydana gelmiştir(Avcı, 2018:34). Çünkü uygulanan şiddet tek taraflı bir şiddettir. Hemen hemen her gün gazetelerde, televizyonlarda, internetlerde yayınlanan kadına karşı şiddet haberleri yayınlanmaktadır.

Kocasından, babasından, abisinden, sevgilisinden yani kadınlar en yakınlarından şiddet görmektedirler. Bu da oluyor ki şiddeti gösteren ve şiddet gören kişilerin büyük oranda birbirlerini tanıyor olması dikkat çekmektedir(Avcı, 2018: 30).

Wodarski' a göre şiddete maruz kalan kadın;

- Psikolojik olarak sıkı bir aile içerisinde pasif olarak yetiştirilmiştir.
- Toplumsal olarak epey yalnızdır. Şiddetin her evliliklerde olabileceğine inanmaktadır bunu normal olarak görmektedir.
- Kendisine uygulanan şiddet hareketlerinde kendisini mesul tutmakta, bu şekilde şiddet gösteren kişinin sorunu kendi üstüne almış olmaktadır.
- Şiddet uygulayana kişiye itaat etmesi bu şiddetin devam ettirilmesi oranını yükseltmektedir.
- Şiddet gösteren kişinin, bir gün bu şiddetini bitireceği umudunu hiçbir zaman kaybetmek istemeği için şiddet gösteren kişiye itaat etme durumundan vazgeçmemektedir.
- Cinsiyet farklılığını ailesinin ve hayatının içerisinde geleneksel inançla devam ettirmektedir.
- Ciddi bir biçimde şiddet gören kadınlarda duygusal(psikolojik) ve fiziksel sıkıntıların olmasına rağmen kadın gördüğü şiddeti ve siniri gizleme yoluna gitmektedir.

Kadının bu şekildeki ilişkiyi devam ettirmesi temelinde yatan çeşitli sebeplerin birleşimi etkindir. Bu tür temel sebeplerden bazıları bağımlı olma hissiyatı, dini inançlar, erkek iktidarı ve ekonomik sıkıntılar, bu meselede dikkat çeken faktörler arasındadır. (Wodarski, 1987).

Wodarski'ye göre ise şiddet uygulayan erkek;

- Şiddet gösteren erkek, yüksek ihtimalle kadının eşidir.
- Şiddet gösteren koca kavgacıdır ve her an infilak olmaya hazır sinir yüklü bir el bombası gibidir.
- “Erkeklik” görevine layık yetersizlik hissiyatı içerisinde bulunmaktadır.
- Hadiselere karşı aşırı reaksiyon gösterir.
- Geçmiş yılları araştırıldığında çocukluk döneminde ilgisiz bir biçimde ve aile yaşamı içerisinde şiddet görerek büyütüldüğü ortaya çıkmaktadır(Wodarski, 1987).

4.3. Kadına Karşı Şiddet Türleri:

4.3.1. Duygusal (Psikolojik) Şiddet:

Duygusal şiddet yani psikolojik şiddet, kadınların en çok karşılaştığı şiddet şeklidir. Duygusal ihtiyaçlarını zorlamak, aşağılamak, küçük düşürmek, küfür etmek, cezalandırmak, gerginlik ve sinir boşaltma hedefiyle muhalif tarafa tahakküm uygulayabilmek için kararlı bir şekilde sömürülmesi ve tehdit aracı olarak kullanılmasıdır(Yetim ve Şahin, sayfa 49).

Duygusal şiddet ile kadınların sosyal hayattan soyutlama, akraba aile ve arkadaş çevresinin sürekli aşağılama, görüşmeleri kısıtlama, evden kovma gibi tehditler, kadınların maddi ve manevi desteğinin engellenmesi gibi sebepleri de duygusal şiddet içerisinde görebilmekteyiz.

Burks duygusal şiddet gören kadınların üzerindeki olumsuz etkileri şu şekilde sıralamıştır:

- kendilerine karşı olan saygı ve değerlerini yitirme.
- herhangi bir sorumluluk altına girememe
- duygusal ilişkilerde yetersizlik
- çevresindeki kişiler ile girdiği ilişkilerde sıkıntılar yaşama
- kendi kişisel gelişmelerde sorunlar yaşama
- kendilerinde eksiklik ve maharetsiz hissetme
- canına kıyma düşüncesi
- kendisini değersiz hissetmesi ile alakalı hatalı fikirlere girme
- kendi vücuduna fiziki olarak zararlar verme
- stres ve bu strese dayanan vücut şikayetleri(Akkaş, Uyanık, 2016; 38-39).

4.3.2. Sözel Şiddet:

Söz ve davranışların sistemli olarak korkutma, sindirme, cezalandırma, kısıtlama ve denetleme aracı olarak kullanılmasıdır. Sözel şiddet hareketlerinden en barizi, insanın önem verdiği meseleler konusunda sarsmak ve yaralamak hedefiyle farklı sürelerde ağır kelimeler ve

ifadeler dile getirmektir. Sözel şiddet içerisinde küçük düşürücü, lakap yani ad takmak, olumsuz eleştirilerde bulunmak ve alay etmek bu tür şiddet içerisine girmektedir(Yetim ve Şahin, sayfa 49).

4.3.3. Ekonomik Şiddet:

Etkili pozisyon durumunda olan bireyin karşısındaki bireyi maddi yani ekonomik olarak sıkıntıya sokması durumudur. Bu şiddet içerisinde etkili pozisyonda olanın karşısındaki bireyin maddi olarak kısıtlamak, zorla çalıştırmak, parasına el koymak, ailenin maddi eksikliklerini karşılamamak, kadının düzenli çalışmasını ve düzenli bir iş bulmasına engel olmak vb. gibi etkenler ekonomik şiddet içerisinde yer almaktadır(Yetim ve Şahin, sayfa 49).

Kadının ailesi içerisinde yaşadığı ekonomik şiddetin çeşitlerini şu şekilde sıralayabiliriz:

- kazandığı parasının kontrolünü şiddet gösteren kişinin yapması
- kadının çalışmadığı zamanlarda ev içi yönetimi için az para verilmesi
- kadının kartlarına el koyması
- kadının işe gitmesi için zorbalık göstermek
- ortak mülkiyetlerin kadına değil sadece kendi üzerine alma
- kadının eğitime engel olma
- kadının iş hayatına girmesini engelleme(Akkaş, Uyanık, 2016:39).

4.3.4. Cinsel Şiddet:

Cinsel şiddet ise kadının kendi isteği dışında karşı tarafın kadına cinsel davranışlarda bulunulmasıdır(Avcı, 2018: 31). Cinsel şiddet burada yine kadını tehdit etme, kontrol etme ve sindirme vasıtası olarak kullanılmaktadır. Cinsel şiddetin içeriğinde; aşırı kıskançlık, kadının cinsel bir obje gibi kullanılması, fuhuşa zorlanmak, küçük yaşta evlenmeye zorlamak, laf atmak, kadının aldatılması vs. gibi nedenler söylenebilir(Yetim ve Şahin, sayfa 50).

4.3.5 Fiziksel Şiddet:

Fiziksel olarak etkin olan kişinin karşı taraftaki kişiyi korkutma, sindirme, istediğini yaptırma ya da yaptırmama gibi hareketlerin kullanılmasıdır. Aile içinde en fazla kullanılan şiddet türlerinden biridir. Kuvvet yönünden etkin olan kişinin ki bu genel de erkekler olmaktadır

karşı taraftaki kişiyi sindirme, yaralama, dövme, bıçaklama veya silah araçları ile tehdit etme, işkence etme, boğma, tekmeleme, yumruklama, itme, tokat atma, ısırma, vs. gibi kuvvet gerektiren davranışların kullanılarak meydana getirildiği şiddet türüdür(Yetim ve Şahin, sayfa:50).

Bu şiddete maruz kalan kadınların üzerinde olumsuz etkiler bırakmıştır. Bu olumsuz etkileri ise kendilerini değersiz hissetme, kendilerine olan saygılarını kaybetme ve korkudur.

4.4. ERKEKLERİN ŞİDDET GÖSTERMESİNDEKİ TEMEL SEBEP NEDİR?

Sosyal cinsiyet farklılığı bebeğin dünyaya gelmesi ile bebekteki biyolojik farklılıklar ile kişinin üzerine yüklenen, bu biyolojik farklılıkları da ailesinden ve yaşadığı sosyal çevresinden kız mı yoksa erkek mi olduğu öğrenilen bir durumdur. Şiddet ise kişilerin biyolojik özellikleri arasında olan ve toplumsal hayatında da görmesi ile uyguladığı bir davranış biçimidir. Bu nedenle erkeklerin şiddet göstermesindeki nedenler nelerdir? Erkeğin şiddet uygulamasındaki amaç nelerdir? Diye sorular sorulabilir(Körekçü, Öztunalı, Kukulu, 2012;398).

Kadınlara karşı şiddetin baş aktörü genel de erkeklerdir, ve bu aktörler kadınlara fiziksel, psikolojik, ekonomik ve cinsel şiddet şekilleri gösterebilmektedirler. Şiddetin de baş kahramanları önce kadınlar daha sonra da çocuklardır. Ataerkil bir toplumda yaşadığımız ve de yaşamış olduğumuz geçmiş zamanlarda cinsiyete dayalı eşitsizlik konusunda bir temel hazırlamış olduğundan erkeklere şiddet, savaş, kavga ve dövüşler öğretilmiştir. Çünkü erkekler kazanma, iktidar sahibi olma ve hükmetme kendisine öğretilmiştir. Bu nedenle erkeğin de biyolojik özelliğinde bulunan şiddet etkisi ile ataerkil toplumda da öğretilince şiddet erkek için doğal bir durum olarak görülmektedir. şiddetle bütünleşen erkek kadınlar üstündeki iktidarını, denetimini ve üstünlüğünü fiziksel, psikolojik, cinsel ve de ekonomik yönden uygulayarak kadınları itaatkar etme ve toplum içerisinde de ikincil konuma getirmektedir(Afşar, 2015; 738).

Dobash ve Dobash'a göre erkeklerin kadınlara karşı uyguladığı şiddet nedenlerini şu şekilde göstermiştir;

- Erkeklerin kadınlarını dışarıdan birileri ile bölüşmek istememesi ve istekten doğan kıskançlık hissi
- Erkeklerin eşlerinden ev ve aile içerisindeki vazifelerine bağlı arzuları
- Erkeklerin kadınların hatalı yaptığı hareketlerini kendilerince ceza verme haklarının kendilerinde olduğunu düşünme
- Erkeklerin kadınlar üzerindeki iktidar sahibi olma düşüncesi(Afşar, 2015; 738).

4.5. SOSYAL HAYATTA KADININ YERİ

Genel olarak sosyal yapı, kişilerin bağların kapsayan bütünsel bir düzen şeklinde görünse de kişinin hayatını sürdürdüğü ilişkiler, bütünsellik içinde kesindir. Kişiler kendini elinde buldukları ya da bulamadıklarıyla milletten değişik olarak idrak eder ve bu idrak sonucu bir kategoriye koyarlar. Bazı durumlar da özünü Müslüman ya da Hristiyan, çoğu zaman Türk ya da Fransız, bazı durumlarda doktor, mühendis, inşaatçı, bazı durumlarda zengin, fakir, bazı durumlarda yaşlı genç, gibi şekillerde idrak eder ve tanıtır. Kişi yaşamında kendini gösterebileceği bir seçim de kadın ya da erkek olarak açıklamalıdır, bu kişisel ve sosyal hayatın ana yapısını ve desteğini meydana getirir. Cinsiyet biçiminde oluşturulan bu vaka, kişiye dair sosyal anlamları, kıymetini, görevlerini şekillendiren, bireylere yüklenen özellikleri ve bireylerden beklenen ümitleri kavrayan büyük bir sosyal durumdur(Ersoy, 2009:210).

Kadın yahut erkek cinsiyetlerine yüklenen anlamlar ile kadının ve erkeklerin bu anlamları meydana getirmesi ümit edilen görevler, büyük bir çoğunlukla kişilerin cinsel etiketlerinin yani kadın yahut erkek olmalarının natürel bir akıbeti olarak görülür(Topuz ve Erkanlı, 2016;301). Kadın yahut erkeğe yüklenen anlamlar ile kadın ve erkeklerin meydana getirmesi gereken görevler çerçevesinde, kadın ve erkeğe yüklenen basmakalıp fikirler söz konusudur. Sosyal hayata ait yüklenen bu basmakalıp fikirler, kadın ve erkeklerin idrak edilmesini ve değerlendirilmesini biçimlendirir. Bu basmakalıp fikirler, sosyalleşme sürecinde öğrenme vasıtasıyla sağlamlaşan ve devredilen şüursuzca kabul edilmişliklerdir(Topuz ve Erkanlı, 2016; 302).

Çağımızda cinsiyete dayanmış olan iş bölümü, kadınlar ile erkekleri değiştirmekle kalmaz, benzer zamanda sosyal köklerine ulaşmalarını da etkiler ve eşitsiz duruma getiri. Bu eşitsiz yapı cinsiyete dair değişik ayrımcılık ve kısıtlamalarla kuvvetlenir; bu olayda tek kadınlar değil, tüm topluluğun maddi, iktidar, medeni gelişimleri önünde önemli bir işgal durumuna gelir. Türkiye’de topluluk cinsiyet eşitsizliği ve ayrımcılığı; iş hayatından, eğitime, hukuktan, siyasete kadar hayatın her sahasında önemli ebatlardadır(Özaydınlık, 2014;94).

4.5.1. İktidar da kadının Yeri:

Siyaset cinsiyet, ilişkilerini şekillendiren ve toplumsal yaşamda önemli bir şekilde yer edinmiş bir unsurdur. Toplumda kadın ve erkeklerin birlikte yaşamasına, siyasetin ise toplumsal hayat üzerindeki önemine rağmen kadınlar siyasal yaşamın dışında kalmaktadır.

İktidar kadınları ve onların değerlerini daima dışlamıştır. Kadının siyasete uzak kalmasının bazı sebepleri; kadının çalışma hayatı dışında kalması, çalışan kadınların ise hayatının zorlaşması ve bu durumun beraberinde getirdiği sorunlardır(Avcı, 2018: 12). Wintringham ‘a göre bu nedenler dört kategoride toplanır. Bunlar ;

- Ailevi sorumluluklar,
- Siyasete katılmak için gerekli eğitim ve beceri eksiklikleri,
- Kadınlara yapılan ayrımcılık
- Cinsiyet rolü sosyalleşmesidir(Avcı, 2018: 12).

Kadınların siyasete katılım değerlerinin erkeklere oranla daha düşük olmasının bir diğer sebebi ise siyasal yaşamdaki ataerkil düzendir(Avcı, 2018: 12). İktidar otorite ve erillikle özdeşleştirilirken şefkat de kadınlara özdeşleştirilir. Erkekler sayı ve güç olarak politikada egemen durumda, siyasal yaşamın düzeni ve kuralları erkeklerin hayat modeline göre belirlenmekte bu nedenle kadınlar siyasetten dışlanmaktadır(Avcı, 2018: 13). Şefkatinde kadınlara özdeşleşmesinde kadının ailesine, evine, çocuklarına bakmakla yükümlü olması görülmektedir(Avcı, 2018:13). İktidarın şefkatin kadınlara ve yetkinin erkeklerle birleştirilmesi ikisinin arasındaki bu ikilik, kadını yetkiden ve onunu getirdiği iktidardan tek başına bırakmaktadır.

Hükümet ile kadın arasındaki bu problemli diyalektik bağ farklı yerlerde kendini ortaya çıkaracak ve kimi zaman kadının suratına vurulan bir şamar olacak kimi zamanda namus cinayetleri olarak meydana çıkacaktır. Bu diyalektik ve problemli bağ aşırı fazla ebatları mevcuttur. Sonuç olarak hükümete muhalif olan kadına has bu sevecenlik lisandaki baskıcı ifade altında anlam sağlamaz, yetkili olarak görülmez, aykırı ses olarak tesfir edilir ve son olarak da bağımlıların davranışları şeklinde idrak edilir.

4.5.2. Töre (Namus) de Kadının Yeri :

Töre konusu özellik açısından son derece kesin kaideleri bulunan ve cinsel hareketlerin gösterişi gelenek ve göreneklerin hususiyetlerinden meydana gelmektedir. Bu kaidelere göre genel olarak namus kadının kendi bedenini evlenene kadar karşı cinse karşı cinsel yönden korumalı ve evlendiği takdirde de kendisini sadece eşine karşı takdim etmekle sorumlu tutulmaktadır(İnci, 2013; 284). Fakat şu bir gerçek ki töre anlayışı zamana, mekana hatta ki aynı zaman diliminde ve aynı mekandaki kişilerin farklılıklarına göre de değişim göstermektedir(Ankara Barosu, 2008; 17).

Ahlak, namus ya da töre; toplumsal, dini, siyasi ve hukuksal açılardan bakıldığında kişilerin türlü hareketlerinin doğru yada hatalı olduğunu savunan prensipler düzenini kavrayan sözlü kaideler parçasıdır(Ankara Barosu2008; 17). Tercan’a göre ‘namus’:

- Ailenin talebi dışında başka kişiyle duygusal münasebete girmemek
- Töreye aykırı yollarla çocuk dünyaya getirmemek
- Kadının eşini terk edip başka bir erkeğe kaçmaması
- Evlilik dışında hamile kalmamak ya da evlilik öncesi hamile kalmamak
- Gönül verdiği karşı cinsle evden kaçmamak
- Kötü yola düşmemek

Yukarıda açıklanan bütün bu maddeler namus kavramı içerisinde yer almaktadır. namuslu olmak için maddeleri yerine getirmek gereklidir. Eğer ki maddeler yerine getirilmezse namusa ters hareket etmiş olunur ve bunun sonucunda cinayetler meydana gelmesine sebep olabilir(İnci, 2013; 284). Kişinin hayatını devam ettirdiği kültür; ahlak, namus ya da töreyi sorumlu tutukları anlamlarına göre hareket etmeye mecbur etmektedir. Cemiyet bu zor kullanmalara saygı göstermeyenleri, toplum içerisinde ayıklayarak dışarı atar ve/ veya cezai yaptırımları uygulayabilir(Ankara Barosu, 2008;17). Namus cinayetlerinin soyu çok önceki dönemlere dayanmaktadır. Tarih çağları boyunca devamlı ve kararlı bir biçimde ataerkil aleyhine işlenmiştir. Ataerkil toplumda namusa getirilen her çeşit hareketler cinayetle cezalar verilmektedir. Bireyin söz hakkı olmadan cezası verilir çünkü töre cinayetleri kesin kuralıdır bu nedenle sonuca odaklıdır(İnci, 2013;284).

Namus; daha önce de açıkladığımız gibi kişilerin hangi konuda nasıl hareket edeceğini, hangi yerlerde yapılan hareketlerin yanlış olduğu gibi hayatın bir çok sahasını hazırlamak kararında iken zaman ve mekan içinde hayata geçirilen kültür, tek tanrılı hayat ve eril yapılı düzenin tesiri ile erkeğin kadın bedeni üzerinden açıkladığı bir vakıa, olarak görülmeye başlanmıştır(Ankara Barosu, 2008;17). Kıza ve erkeğe çeşitli gösterişler veren kültürel cinsiyetçi iş bölümü ve buna uygun görünen hareketler alie kurumu tarafından kişilere, yaşama geldiği andan itibaren öğretmeye başlamaktadır. Kıza uygun olan hareketler ve gösterişler toplumsal doku ile de güçlendirilmektedir. Kadının eril egemen bir kültürde hayatını devam ettirmesi kültürel düzgüden çoğalarak, kadına şiddet vakıasının gelişmesine yer açmaktadır(İnci, 2013;285).

Erkek saltanatı sahası sebebine gelen kadın, bir kişi ya da o konumun en gözdesi olmak yerine ailedeki erkekler tarafından yaşamını disiplin altına alarak kısıtlamalar getirerek,

erkeklerin onları bir mal, bir nesne ya da cinsel bir obje olarak tüketme hakkını vererek kadınların harcanmasına, hişselleştirilmesine ve kişiliksizleştirilmesine neden olmaktadır(Ankara Barosu, 2008;18).

➤ **Şemse Alak**

Evli ve 5 çocuk sahibi komşusu Halil Açıl tarafından tecavüze uğramış, olay kadının hamileliği ile ortaya çıkmış Halil Açıl'ın kuması olması kabul etmiş fakat Şemse ağabeyleri, Rıdvan, Zülfikar ve Emrullah tarafından töre gereği öldürülmesine karar verilerek 21 Kasım 2002 tarihinde Şemse ve Halil'i Mardin Yalın'da taş ve sopa saldırısı ile öldürüldüler.

➤ **Kadriye Demirel**

Kadriye Demirel 16 yaşındaydı. Yeğeninin tecavüzüne uğradı ve tecavüz sonunda hamile kaldı. Kadriye'nin karnı büyüyünce olayı ailesine anlatmak durumunda kaldı. Aile meclisi kuruldu ve Kadriye ağabeyi Ahmet tarafından bir akşam iftar sonrası karanlık bir sokak ta ölümü gerçekleştirildi. Kadriye ağabeyi Ahmet tarafından bir taş ile kafası ezilerek ve de her yeri satırla kesildi. 6,5 aylık hamile Kadriye dört günlük yaşam sonrası son nefesini verdi.

➤ **Güldünya Tören**

Güldünya, akrabası tarafından tecavüze uğradı. Güldünya bu tecavüz sonrası hamile kaldı ve aile kararı ile infazı gerçekleştirildi. Ailesinin ölüm emrinden sonra İstanbul'a kaçan Güldünya ağabeyleri tarafından sokak ortasında vuruldu. Hastaneye kaldırılan Güldünya 12 saat sonra kardeşi tarafından hastanede öldürüldü.

➤ **Nuran Halitoğulları**

Nuran Halitoğulları 14 yaşında; önce kandırılıp kaçırılarak tecavüze uğramıştı. Tecavüzcüden kaçıp devlete sığınan Nuran, bir süre sonra ailesine teslim edilmişti. Ailesine teslim edilen Nuran babası tarafından öldürüldü.

4.5.3. Eğitim De Kadının Yeri

'Bir erkeği eğitirseniz bir adamı eğitirsiniz,

Bir kadını eğitirseniz, bir kuşağı eğitirsiniz...'

Brihnam Young

Bir ülkenin rahatlığı, o ülkede hayat sürdüren insanların devamlı ve güzel bir eğitim görmesine bağlıdır. Eğitim, maddi ve de sosyal paylaşım süreçlerinde en seçici faktörlerden bir tanesidir. Hem kişisel hem de sosyal gelişmeye ve maddi olarak gelişmeye büyük bir pay sağlamaktadır(Kızılgöl, 2012:179).

Eğitim düzeni sosyal cinsiyet biçimlerinin çözülmesinde oldukça önemli bir statüye sahiptir. Gelişim göstermekte olan ülkelerde eğitim durumlarından kadın ve erkeğin aynı boyutlarda yararlanmamaları, kadının teknolojik açıdan olsun verimliliklerinde azalmalar, gelişme ve kalkınmaya olan faydasını azaltmakta ve kadınların yoksulluğunun birinci sırada olmasına sebep olmaktadır(Kızılgöl, 2012:180).

Kişilerin sosyal yaşamda etkin bir statü alması, sosyal hayat ile uyum içerisinde varlığını devam ettirebilmesi, Haklarını belirlemesi ve bu haklardan yararlanabilmesi ile yakın bir ilişkisi vardır. Bu haklardan bir tanesi olan eğitim hakkı, diğer haklarından da haberdar olması ve bu hakları nasıl, nerede ve ne açıdan kullanabilmesi açısından da özellikle önemini korumaktadır. Eğitim hakkını bilen, etkili ve aynı oranda kullanan kişi sosyal yaşamın büyümesinde de aktif bir göreve sahiptir(Özaydınlık, 2014:95).

Modern sosyal hayatın, yaratmak ve nitelikli bir hayat sürdürmenin ilk şartı olan eğitim, şimdiki dünyamızdaki süratli değişim ve büyüme zamanına ahenk sağlaması konusunda başta gelen bir kavramdır. Bu sebeple çağımızda bir toplumsal yapının kişilere gösterebileceği eğitim boyutu, sosyal yaşamın bütün bölümlerini içerisine alması bakımından öneme sahiptir. Eğitim ise kişinin hayatını sürdürme, kendisinin gelişim sağlaması, sosyal hayatın bir parçası olmak ve sosyal çevresi ile ahenk içerisinde yaşama ihtiyaçlarını giderme açısından önemli bir hakkı vardır(Özaydınlık, 2014:95).

Eğitim hakkı kadınların, maddi özellikleri bakımından iyileştirme görevini belirleyen ve kadınların çalışma hayatına katılmasında yardımcı olan en büyük unsurdur. Eğitim işgücü verimliliğini çoğaltmakta, aile içi kazancını yükselterek fakirliğin azaltılmasında yardımcı olmakta, sağlık ve gıda ihtiyacını büyütmede, doğum oranlarını azaltmakta, ve bu özellikleri bakımından bir ülkenin sosyal ve siyasal gelişmesine yardımcı bulunmaktadır(Kızılgöl, 2012:181).

Eğitim hakkının tüketilmesi açısından sosyal yaşamda farklı sorunlar ile karşılaşılabilmekte, farklı engellenmelerle karşı karşıya kalınabilmektedir. Bu engellerin en ciddiisi sosyal cinsiyet eşitsizliği veya cinsiyetçi davranışlardır. Çağımızda hususiyetle kadınlar

açısından ayrımcılık inkar edilemeyecek ebattadır. Bu ayrımcılık, daha çocukluk zamanında, sosyal ve kültürel kalıp düşünceler sebebiyle aile ve sosyal çevrenin, kız çocuğuna erkek çocuğundan daha kısıtlı imkanlar sunmasıyla başlamaktadır. Aile büyüklerinin sağlık açısından olsun, eğitim açısından olsun gösterilen hizmet bakımından erkek çocukları daha üstün bir makama sahiptir. Kadınların sosyal hayatta erkeklerle eşit haklarda yeri olmadığı bir gerçektir(Özaydınlık, 2014: 96).

Türkiye de Eğitim hakkının kadın ve erkek eşitliği belirten bir çok antlaşma imzalanmıştır. Bu anlaşmalar şu şekilde sıralanabilir:

- **İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi:** Türkiye bu anlaşmayı 10 Aralık 1948 tarihinde imzalayarak, bu bildirgeyi imzalayan ilk ülkeler arasına girmiştir. Bu bildirgenin 26. Mad. Eğitim hakkını ele almıştır.
- **Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Uluslararası Sözleşmesi(1976) :** Bu sözleşmenin 3. mad., 13 mad. Ve 14. Maddeleri eğitim hakkından ve de cinsiyet beraberliğinden ve ilköğretimin zorunluluğu konularına ele almıştır.
- **Kadına Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW) :** Bu sözleşme İstanbul da imzalanan sözleşmedir. Bu sözleşmede kadına karşı şiddetin ve cinayetlerin önlenmesi konusu ele alındığı gibi 10. Maddesinde de eğitimin kadın erkek arasında herhangi bir ayrımcılık yapılmaması ve de zorunlu temel eğitimin herkes için sağlanması gerekliliği konusunu ele almıştır.
- **Pekin Deklarasyonu (1995) :** Bu sözleşmede de 69. Maddesinde eğitimin bir bireyin hakkı ve eşitlik sağlamak ayrıca ülke içerisinde gelişimi sağlamak, belirlenen hedeflere ulaşmak için kullanılır.

Türkiye 1876 Anayasası'nda da belirtildiği üzere: “kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz ve ilköğretim, kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve devlet okulları d a parasızdır”(Özaydınlık,2014;97) Maddesi yer almaktadır.

Yukarıda açıklandığı gibi, kişilerin amaçlarını elde etmek için eğitim önemli bir faktördür. Fakat bu eğitim hakkından kızların ve de kadınların daha dezavantajlı bir pozisyonda oldukları gözlemlenmektedir. Bu dezavantaj sebepleri arasında kız çocuklarının doğup yaşadığı aile ortamı ve de toplum yapısı da etkisini göstermektedir. Yoksul bir aile de doğup büyüyen kız çocuklarında ekonomik durumlar olumsuz olduğunda o ev içerisinde ilk okuldan alınan genel de kız çocukları olacaktır daha sonrada da sofradan bir tabak eksilsin diye okuldan

çıkarılan kız çocukları evlendirilir. Eğitimsiz bir toplumda ise kız çocukları okur mu? Evlensin evini kursun, yuvasını yapsın, kocasına karılık, çocuklarına analık yapsın düşüncesi vardır.

4.5.4. Hukukta Kadının Yeri

Fransız devriminden bu zamana kadar kadınlar erkeklerle aynı hakları elde etmek için farklı uğraşlarla mücadele etmişlerdir. II. Dünya Savaşından sonra kadınların bu mücadelesi hız kazanmış ve kadınların korunması, eşitsizliğin ortadan kaldırılması gibi konularda ulusal ve uluslararası düzeyde birçok çeşitli alanlarda çalışmalar meydana getirilmiştir. Özellikle II. Dünya savaşından sonra insan hakları hukukunda meydana gelen gelişmeler ile kadın erkek arasındaki adaletsiz hak dağılımının eşitlenmesi ve cinsiyete bağlı ayrımcılığın hayatın her yerinde kaldırılmasına yönelik mücadeleler hız kazanmıştır. Bu zaman içerisinde kadın hakların insan hakları içerisinde görülerek, uluslararası ve yöresel kurumların liderliğinde ve sivil toplum örgütlerinin aktif gayretleri ile birçok belge sağlanmıştır. Bu süreç içerisinde ilk basamak hazırlanan belgelerin hukuk karşısında denklik, farklılık yasağı, kadın erkek denkliği bağında kadın haklarına yer verilmiştir(Börü, 2017: 45).

Kadın-erkek denkliği, kadın ve erkek bağında her hususta eşit haklardan faydalanma ve eşit vazifelerden sorumlu olmaktır. Konusu edilen eşit haklar, sosyal yaşamda cinsiyet denkliği şeklinde dile getirilmektedir. Kadın- erkek olarak görülen biyolojik ve fizyolojik değişiklik değil, sosyal yaşamdaki kadın ve erkeklere dayatılan görevler arasındaki değişikliklerdir(Erdinç, 2017:127).

Ataerkil hakim düşünce anlayışı etkin olan toplumsal yaşamın dikte etmesi, dinsel ve bölgesel etkiler sonucu toplumun yarısını meydana getiren kadınlar çoğu toplumda yıllar boyunca ikinci planda kalmıştır. Ayrıca kadın ve erkek arasındaki biyolojik ve fizyolojik farklılıklar toplum içerisinde kadın erkek eşitsizliğinin gerekçesi kabul edilmiştir. bu amaçlar doğrultusundan Kadınların korunmasına yönelik uluslararası sözleşmeleri şu şekilde sıralayabiliriz:

- a) İnsan hakları beyannamesi: bu beyannameye göre bütün insanlara özgü, onur ve haklar bakımından eşit doğarlar(madde 1.) bütün herkes, ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal veya başka bir görüş, ulusal veya sosyal köken, mülkiyet oğuş veya herhangi bir eşitsizlik gözetmeksizin hak ve özgürlüklerden yararlanabilir(madde 2.). ‘ekonomik sosyal ve kültürel Haklara ilişkin Uluslararası Sözleşme’ ayrımın gözetilmeksizin uygulanması kararını verir(madde 2.)(Erdinç, 2017:127).

- b) 1993 Viyana Konferansı : bu konferansta ‘kadın hakları insan haklarıdır’ düşüncesi özümsemiş, bu şekilde toplumsal kadın erkek düşüncesine bağlı olarak meydana gelen eşitsizliğe karşı maddesi yer almıştır.
- c) Kadınlara karşı her türlü ayrımcılığın önlenmesi sözleşmesi (CEDAW): bu sözleşmeye göre kadınlara yönelik cinsiyet açısından bakılarak yapılan her çeşit eşitsizliği ve farklılıklarına engel koymaktadır. Kadın ve erkeğin toplumda kalıplaşmış olan görevlerinden ayırmak, erilin üstünlüğüne dayalı kalıp düşünce yargılarının ortadan kaldırılması ve kadının medeni durumunun oluşturduğu eşitsizliğe neden olan durum ve engellerin ortadan çıkarılmasıdır. Ayrıca bu belge imzalayan devletlere kadın erkek arasındaki eşitsizliği engelleyecek önlemler almaları gerektiğini sorumlu kılmıştır. Türkiye bu sözleşmeyi 19 Ocak 1986 yılında kabul ederek hem uluslararası hukuk çerçevesinde hem de Türkiye hukuk çerçevesinde yürürlüğe girmiştir(Börü,2017:48).
- d) Kadına yönelik şiddet ve ev içi şiddetin önlenmesi ve bunlarla mücadeleyle ilişkin Avrupa sözleşmesi: bu sözleşme özel olarak kadın haklarını hazırlayan, kadın haklarını gözetmek amaçla yeni tarihte kurulan uluslararası bir sözleşmedir. Bu sözleşmenin diğer adı ‘İstanbul Sözleşmesi’dir. Bu sözleşme kadına yönelik şiddet meselesinde imzalayan devletlerin daha hassas olması, daha elde tutulur kısırtma önlemleri almaya ve kadının sosyal yaşamdaki cinsiyet görevine ilişkin daha yüksek bir zihin oluşturmaları konularında desteklemek amaçlı ortaya çıkarılan bir sözleşmedir. Türkiye bu sözleşmeyi 11 Mayıs 2011’de İstanbul’da açılan bu sözleşme Türkiye’de 1 Ağustos 2014’de yürürlüğe getirilmiştir(Börü,2017:57).

Kadınlara karşı eşitsizliğin ve şiddetin önlenmesi için Türkiye’de uygulanan hukuksal ve de imzalanan sözleşmeleri şu şekilde açıklayabilir:

- 1990’da ‘Medeni Kanun’ da kadınların iş hayatına atılması eşlerinin izinlerine bağlı olan 159. Madde denklik ilkesine karşı olduğundan dolayı bu madde Anayasa tarafından fes edildi(Börü,2017:59).
- 1997’de mecburi temel eğitim sistemi 5 yıldan 8 yıla yükseltildi. Burada ki amaç kız çocuklarının daha uzun zaman okula gitmeleri ve eğitimi ‘Baba Beni Okula Gönder’

gibi çeşitli kampanyalarla dayanak sağlanmış ve cemiyetin bilinçlendirilmesi amaçlanmıştır(Börü,2017:9).

- 1997’de ‘Medeni Kanun’da yapılan değişiklik ile Evli Kadınların eşlerinin soyadı ile beraber kendi soyadını da kullanma hakkı temin edilmiş hatta günümüz hukuk sisteminde bu kanun biraz daha ilerletilmiş ve evli kadınların aile mahkemesine açacağı dava ile evlendiğinde bile sadece kendi bekarlık soyadını kullanma hakkı tanınmıştır(Börü,207:59).
- 1998’de ‘Ailenin Korunmasına Dair Kanun’ ile aile içerisindeki şiddet suç şeklinde kabul edilmiştir. Şiddet gösteren kişinin evden uzaklaştırılması gibi kadınları koruyucu tedbirlerin resmileşmesi sağlanmıştır(Gül ve Altındal, Akdeniz iletişim dergisi: 173).
- 2001’de ‘Kadın Bakış Açısından Türk Ceza Kanunu Reformu Çalışma Grubu’ kadın örgütleri ve baroların liderliğinde kurulmuştur. Bu kuruluş ile birlikte Türk Ceza Kanunun çalışmalarına start verilmiştir(Gül ve Altındal, Akdeniz iletişim dergisi: 173).
- 2002’de yürürlüğe giren ‘Medeni Kanun’ ile birlikte devlet dairelerinde olduğu kadar özel sektörde de kadın-erkek arasındaki denklik ilkesi kanunlara uygulanmaya başlanmıştır. Bu kanun ile birlikte ‘aile reisi’nin erkek olan bir anlayış kaldırılmış, denksizlik gösteren ikametgah seçimi, mal düzeni ve evlilik bünyesinde kazanılan malların boşanma konusunda eşler arasında denklik sağlanarak paylaşımı sağlanılmasına karar verilmiş, eşler arası denkliği esas alınmıştır. Ayrıca kadınların ev içindeki harcadığı çabanın önemsizleştirilmesi ortadan kaldırılmaya çalışılmıştır(Gül ve Altındal, Akdeniz iletişim dergisi: 173).
- 2003’de oluşturulan ‘İş Kanun Değişikliği’ ile ‘ eşit hareket etme’ maddesi kabul edilmiş, iş yerlerindeki biyolojik ve fizyolojik değişikliklerine dayalı ayrımcılık kısıtlanmış, kadınların hamilelik ve doğum sebebiyle işten ayırma gibi kadın haklarına aykırı zarar verilmesine yönelik değişiklikler uygulanmıştır(Börü,2017:60).

- 2004’de kabul edilmiş 2005’de yürürlüğe girmiş olan cinsel suçların sosyal uyum ve genel ahlaka aykırı suçlar olmaktan çıkarılıp, kişiye karşı uygulanılan suç olarak kabul edilmiştir(Börü,2017:60).
- 2005 değişikliği ile 2006’da yürürlüğe giren ‘Töre ve Namus Cinayetleri ile Kadınlara ve Çocuklara Yönelik Şiddetin Sebeplerinin Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Bir Meclis Araştırması Komisyonu’ kurulmasına yönelik alınan hüküm kabul edilmiştir(Gül ve Altındal, Akdeniz iletişim dergisi: 174).
- 2006’da 26218 sayılı kanun ile ‘Çocuk ve Kadınlara Yönelik Şiddet Hareketleriyle Töre ve Namus Cinayetlerinin Önlenmesi için Alınacak Tedbirler’ konulu Başbakanlık Genelgesinde alınan karar ile kadın cinayetlerinde yasal gösterilen eril sistemi engellenmeye çalışılmış ayrıca medya da dahil olmak üzere fizyolojik ve biyolojik değişikliklerden meydana gelen toplumsal eşitsizliği ortadan kaldırma ve ayrımcılıkları kısıtlama görevi KSGM’ye verilmiştir(Gül ve Altındal, Akdeniz iletişim dergisi:174).

BÖLÜM -5

5- TÜRKİYE’DE 2018 YILINDAKİ KADIN CİNAYETLERİ NEDENLERİ VE SONUÇLARI

5.1- 2018 OCAK AYI KADIN CİNAYETİ VERİLERİ:

Ocak 2018 yılında; Erkekler tarafından 28 kadının hayatına son verildi:

Ocak ayı içerisinde meydana gelen kadın cinayetlerinin en fazla meydana geldiği şehirler:

-İstanbul: 4

- Gaziantep: 2

- Bursa: 2

Cinayete uğrayan Kadınların 18'i kendi evinde, 1'i hastanede, 1'i nehirde, 1'i sokak ortasında, 1'i sahil kenarından öldürülürken, 4'ünün ise nerede öldürüldükleri belirlenememiştir.

- İstanbul un Maltepe bölgesinde eşinden boşanmak isteği için kocası tarafından tehdit edilen Dilek Çakır'ın çocukları Elif Mina ve Miray Hira babaları Ali Yardım tarafından tüfek ile öldürüldü. Daha sonra baba Ali Yardım olay mahalin de intirak etti.

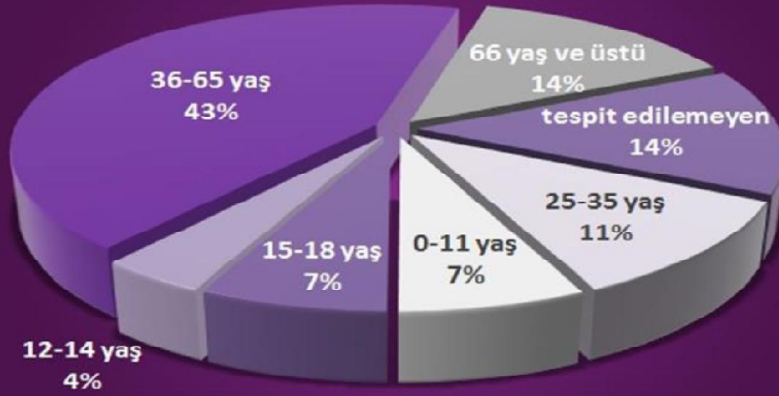
Maalesef eşleri tarafından öldürülmeye kalkışılan 2 kadın ise hastanede yaşam mücadelesi veriyor:

- Denizli'nin ilçesi olan Pamukkale de Z.A.(36) ve U.A.(42) çift aralarında tartıştılar. Bu tartışma esnasında U.A. eşini bıçaklayarak yaraladı Z.A. ise yaşama tutunmaya çalışıyor.

- Manisa'da Himmet T. Karısı olan Hamiyet T.'yi çalıştığı yere gelerek tüfekle ağır yaraladı. Yaşam mücadelesi veriyor.
- **Kadınlar en güvendikleri mekanlarda ve tanıdıkları tarafından öldürülüyor.**
- Bu kadınlardan 18'i kendi evinde, 1 tanesi hastanede olarak bu ay içerisinde 28 kadının hayatına son verildi. Kadınların 7'si eşi tarafından, 2'si babası tarafından, 2'si erkek evladı tarafından, 4'ü yatını tarafından, 1'i sevgilisi ve 1'i de ayrıldığı sevgilisi tarafından hayatına son verildi. Hayatına son verilen kadınların 12'si 35-65 e 3'ü 25-34 yaşları arasında bulunan kadınlardı.
- Afyonkarahisar ilinde Hürü Sarıkaya muayene olmaya gittiği devlet hastanesinden 75 yaşındaki bir erkek tarafından başından yaralanarak hayatına son verildi.
- Karaman ilinde yaşayan Durmuş T.(20) ayrıldığı sevgilisine barışma teklifi ile gittiği sevgilisi Ceyda Aycan'ın teklifinin reddetmesi üzerine Durmuş T. Tarafından parkta silahla hayatına son verildi.

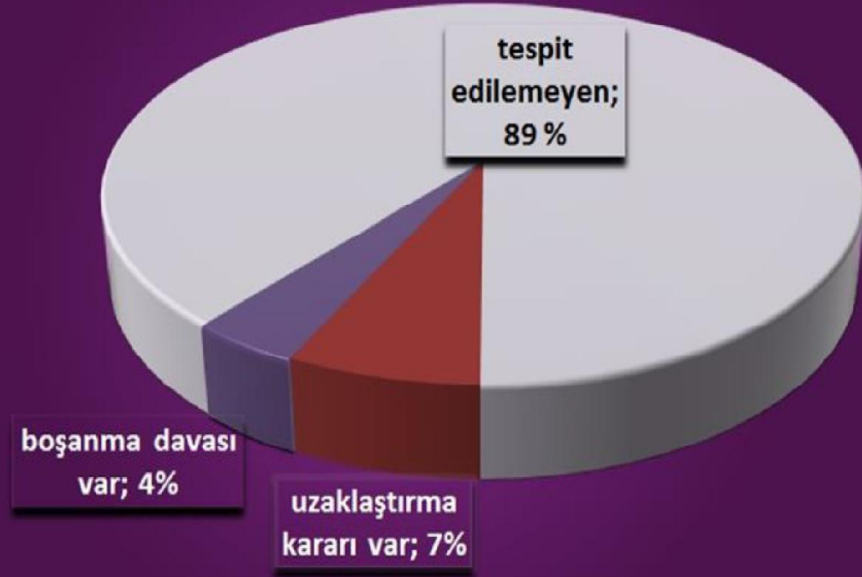
KADINLAR KAÇ YAŞINDAYDI?

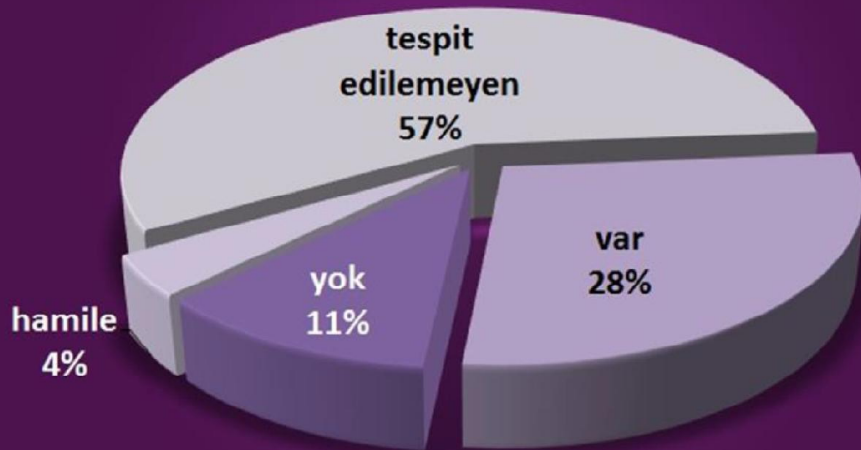
Bu ocak ayında hayatına son verilen kadınların %89'una koruma kararlarının bulunup bulunmadığı belirlenemez iken; %7'sinde uzaklaştırma kararının bulunduğu tespit edilmiştir. Hayatına son verilen kadınların %28'inde çocuk varken, %4'ünün hamile olduğu ve 20 evladın annesiz kaldığı bilinmektedir. Bu kadınlardan %39'u evli, %4'ü ise dini nikahlıdır.

- İstanbul ilinde uzaklaştırma kararı olan Ali Y. Boşanmak isteyen karısına tehditler yağdırıyordu. Baba Ali Y. Çocuklarının görüş gününde kızı Elif Mina(2) ve Miray Hira(4)'yü pompalı tüfekte hayatlarına son verdi.
- Konya'nın Aksaray ilçesinde Mediha Akdağ(50) ve arkadaşı olduğu bilinen Tuncer Kütük (27) 2 yıldır boşanma süresinde olan koca Şükrü Akdağ(52) tarafından hayatlarına son verildiği ortaya çıktı.

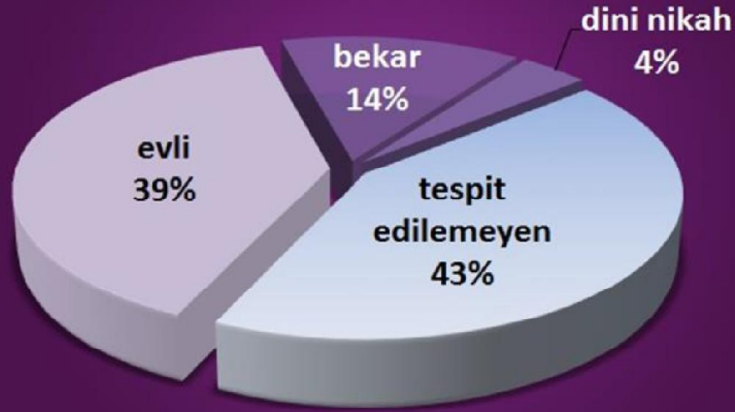
DEVLET KADINLARI KORUDU MU?

KADINLARIN ÇOCUĞU VAR MIYDI?

KADINLARIN BİRLİKTEKİ DURUMU NEYDİ?

5.2- 2018 ŞUBAT AYI KADIN CİNAYETİ VERİLERİ:

Şubat ayında bulunan 28 günde 47 kadının hayatına son verildi:

Şubat 2018'de; Erkekler tarafından 47 kadının hayatına son verildi;

Şubat ayında kadın cinayetlerinden %13'ü şaibeli cinayet olurken 15'inin sebebi belirlenemedi.

- Batman ilinde İ.K.(44) kavga ettiği evli olan M.K.'yı silahla vurarak hayatına son verdi.

Bu şubat ayı içinde hayatına son verilen kadınların en çok meydana geldiği iller şu şekilde dir:

- İstanbul : 6
- Kocaeli : 3
- İzmir : 5
- Balıkesir : 3

Hayatına son verilen kadınların 21'i evinde, 7'si sokak ortasında, 3'ü arabada, 2'si çalıştığı yerde öldürülürken 7'sinin nerede hayatına son verildiği bulunamamıştır.

Hayatına son verilmeye çalışılan kadınların 3'ü ise hayata tutunma mücadelesi vermektedir:

- İstanbul ilinde iş yerinde kocası tarafından tüfekle vurulan Bediha Bal, kaldırıldığı hastanede hayata tutunma mücadelesi vermekte.
- Bursa'da yaşayan A.K, beraber olduğu A.Ç.'yi tüfekle vurarak yaraladı. Yaralanan A.Ç hastanede hayata tutunma mücadelesi veriyor.
- Bursa ilinde yaşayan Halil Ö. Karısı S.Ö'yü satırla yaraladı. Hastaneye kaldırılan kadın hayata tutunma mücadelesi veriyor.

Hayatına son verilen kadınların failleri hala ortaya çıkmadı.

Şubat ayı içerisinde meydana gelen kadın cinayetlerinin işleyenlerin %47'si hala belirlenemez iken, hayatı sonlandırılan kadınların yine tanıdıkları tarafından işlendiği belirlendi. Hayatına son verilen kadınların %26'sı kocası tarafından %13'ü yakın kişiler tarafından yapıldığı bilinmektedir.

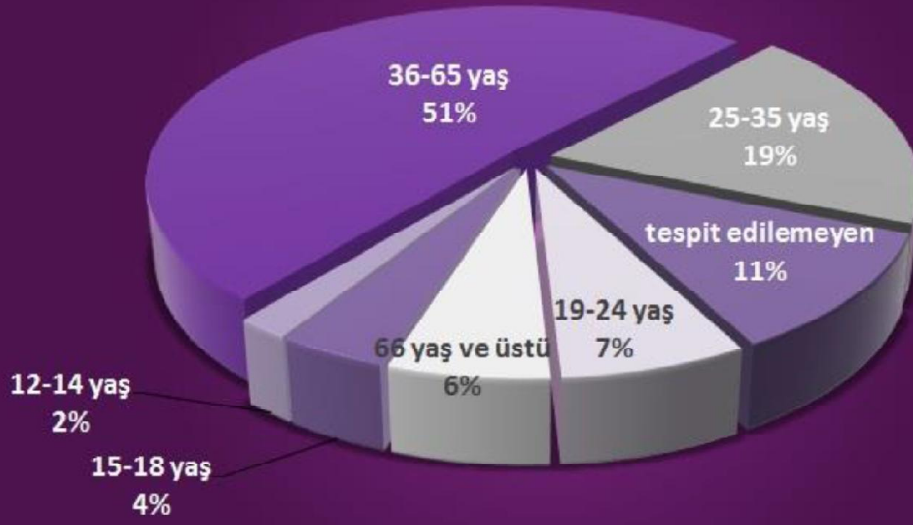
Hayatı bitirilen kadınların 11'i kendi yaşamları ile ilgili karara varmak istemiştir, bunlardan 3' eşinden ayrılmak isterken, 3'ü ekonomik sıkıntılar sebebiyle hayatları bitirilirken, 13'ü de şüpheli ölüm, 15'ninde hala sebebi belirlenemeyen nedenlerle öldürülmüşlerdir.

- Şanlıurfa da yaşayan Fatma P. (20), 8 aylık hamile iken kocasıyla yaşadığı bir tartışmadan sonra yüksekten düşerek öldü.

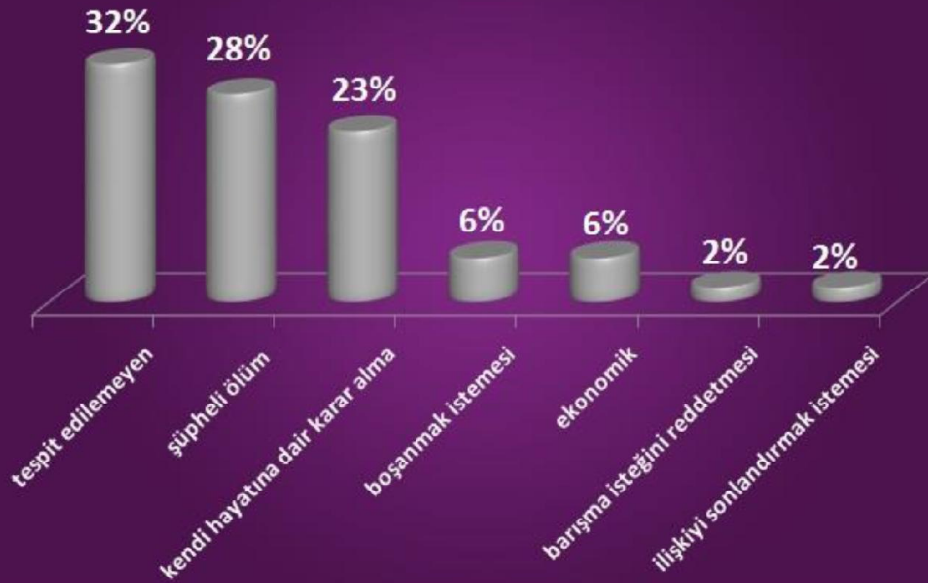
- Konya ilinde yaşıyan Asiye K.(31), kocası Halit K. Tarafından silahla öldürüldü. Sebebinin ise Asiye K.'nın başkası ile birlikte olduğu iddiası ile öldürüldüğü bilinmektedir.

KADINLAR KAÇ YAŞINDAYDI?

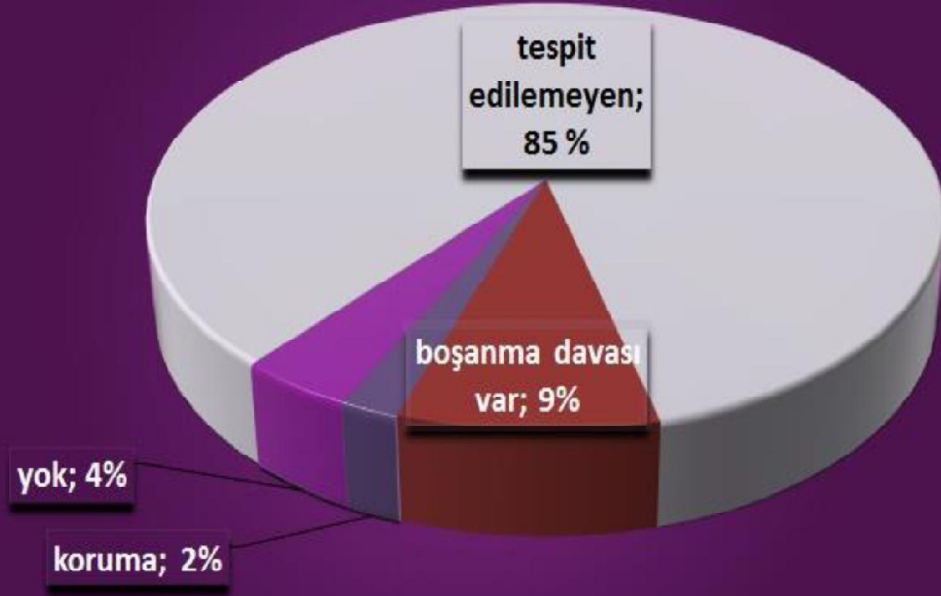
KADINLAR HANGİ BAHANELERLE ÖLDÜRÜLDÜ?

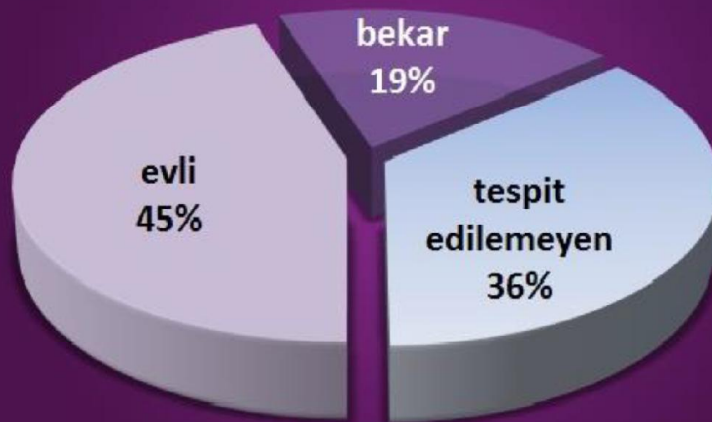
Bu ay içerisinde hayatına son verilen kadınların %85'inde koruma kararının olup olmadığı bilinmemekte iken %2'sinin koruma kararının olduğu bilinmekte, %97unun de eşinden ayrılma sürecinde olduğu tespit edildi.

- Denizli ilinde yaşayan Oktay Şahin (42) boşanma sürecinde olduğu eşi Ayşe Şahin (31)'i ve de kızları Nurdan Şahin (13)'i silahla hayatlarına son verdikten sonra aynı silah ile kendi yaşamına da son verdi. Ayşe Şahin'in ölmeden 2 gün önce savcılığa şikayet dilekçesi verdiği tespit edildi.
- Adana da yaşayan Mahmut Demirci, ayrıldığı Zuhal Kırlangıç'a barışma teklifinde bulundu teklifinin reddedilmesi üzerine cadde üzerinde silah ile Zuhal Kırlangıç'ın hayatına son verdi.
- Ordu da yaşana Rüstem Kılıç(38), eşi Bahar Kılıç(36)'ı kesici aletle saldırdıktan sonra silahla vurarak hayatına son verdi. Annesini korumak isteyen Ömer Kılıç(11)'i da öldüren baba Rüstem Kılıç E.K(14) kızını kaçıırken elinden kurtulan küçük kız polis e haber verdi. Baba Rüstem ihbar üzerine 1 hafta sonra yakalandı.

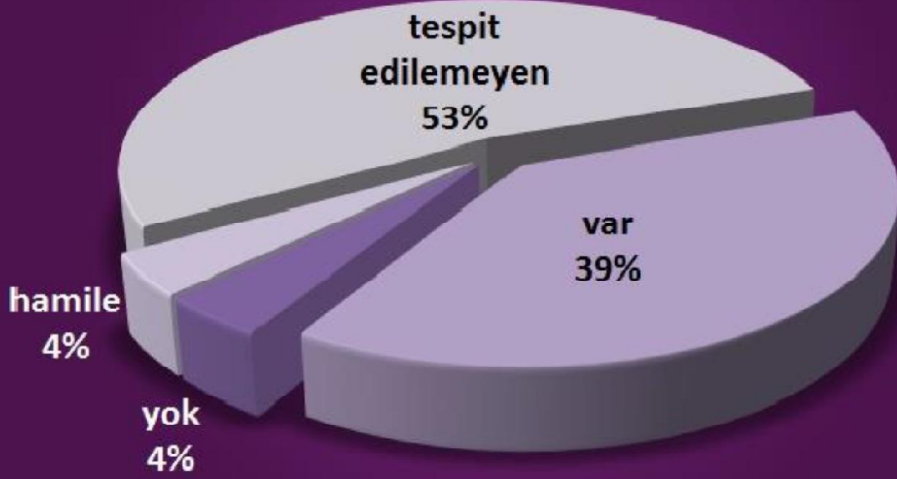
DEVLET KADINLARI KORUDU MU?

KADINLARIN BİRLİKTELİK DURUMU NEYDİ?

KADINLARIN ÇOCUĞU VAR MIYDI?

5.3- 2018 MART AYI KADIN CİNAYET VERİLERİ:

Mart ayı içerisinde kadın cinayetlerinde düşüş yaşanmasına rağmen şüpheli ve de faili meçhul ölümlerde de artışlar meydana geldi. Bu mart ayı içerisinde toplam 25 kadının hayatına son verildi. Bu cinayetlerden 11'i şüpheli ölüm..

- İstanbul ilinde yaşanan olayda öğretmeninin odasında bayılarak şüpheli bir şekilde ölen üniversite öğrencisi Alara Karademir'in şüpheli ölümü gibi bir çok cinayet haberleri mevcuttur.
- Ankara da yaşayan İlknur Çelik, cezaevinden izin alıp gelen kocası Feyzi Çelik tarafından 4 yaşında olan kızının gözü önünde kesici alet ile hayatına son verildi.

Mart ayı içerisinde hayatına son verilen kadınların en çok meydana geldiği iller şu şekildedir:

- İstanbul : 6
- Antalya : 3
- Ankara : 2

Bu cinayetlerde 2 kadın uğradığı saldırı sonucu hayata tutunma mücadelesi veriyor:

- Antalya da yaşanan olayda iş görüşmesine giden Ayşe A. Ayrıldığı eşi İrfan A. Tarafından evine geldiğinde kesici bir alet ile yaralandı. Ağır yaralanan Ayşe A. Kaldırıldığı hastanede hayata tutunmaya çalışıyor.
- bursa ilinde yaşanan olayda 5 aylık hamile olan Merve P. Ayrıldığı eşi Hüseyin P. tarafından silah ile vuruldu. Yaralanan Merve P. kaldırıldığı hastanede hayata tutunma mücadelesi veriyor.

Bu ay içerisinde devam eden hayatına son verilen kadınların şüpheli ölümlerinde de artışlar devam etmekte:

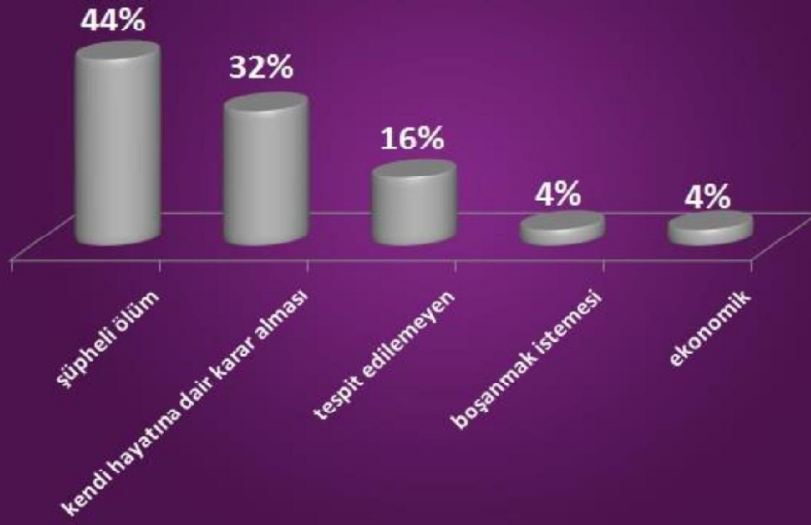
Meydana gelen kadın ölümlerinin 11'i şüpheli cinayet olur iken, kadınların 8 tanesi hayatları adına karar verdikleri için hayatlarına son verildi, 4'ü ise cinayet sebebi belirlenemedi.

Hayatına son verilen kadınların %28'inin yaş aralığı 36-65 iken %24'ünün yaş aralığı ise 19-24 dır.

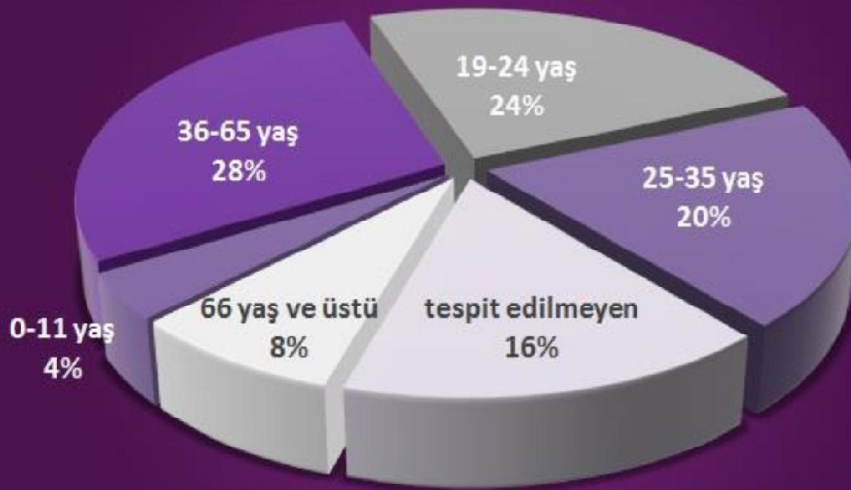
Mart ayındaki hayatlarına son verilen kadınların %44'ünün failleri belirlenemez iken, cinayete kurban giden kadınlar yine tanıdıkları tarafından öldürölmektedirler. %24 kadın yakın erkekler tarafından hayatlarına son verilirken, %20'si ise eşleri tarafından hayatlarına son verilmiştir.

- Gaziantep ilinde yaşanan olayda mart ayı içerisinde ortadan kaybolan Gül Ayalp (28) günler sonra silah ile öldürölmüş olarak bulundu.
- Malatya ilinde meydana gelen olayda Kübra Fırat (21) ayrılmak isteği kocası Hakan Fırat tarafından ruhsatsız silah ile hayatına son verildi.

KADINLAR HANGİ BAHANELERLE ÖLDÜRÜLDÜ?

KADINLAR KAÇ YAŞINDAYDI?

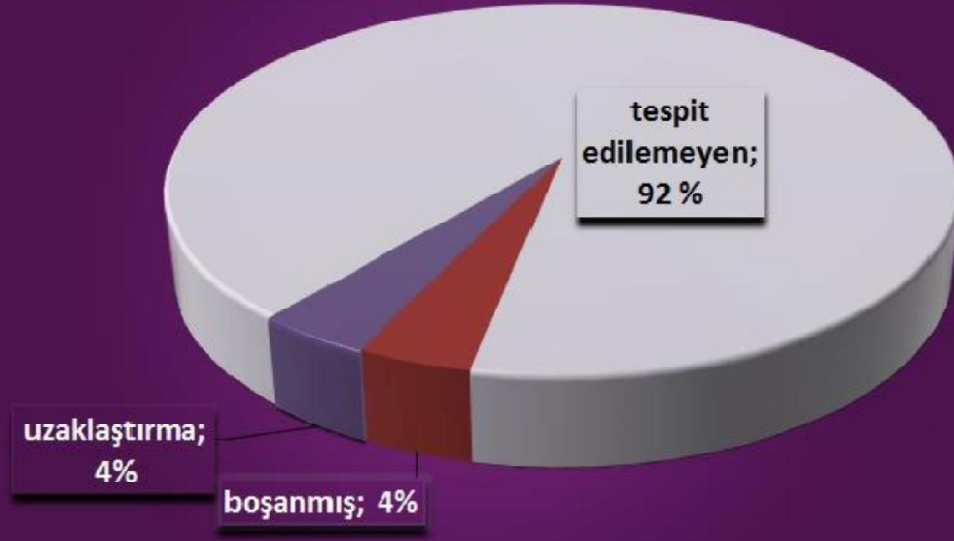

Mart ayında meydana gelen cinayetlerde kadınların %92'sinde koruma kanununun bulunup bulunmadığı belirlenemez iken, %4'ünde uzaklaştırma kararının olduğu ve de %4'ünün eşlerinden ayrılmış olduğu biliniyor.

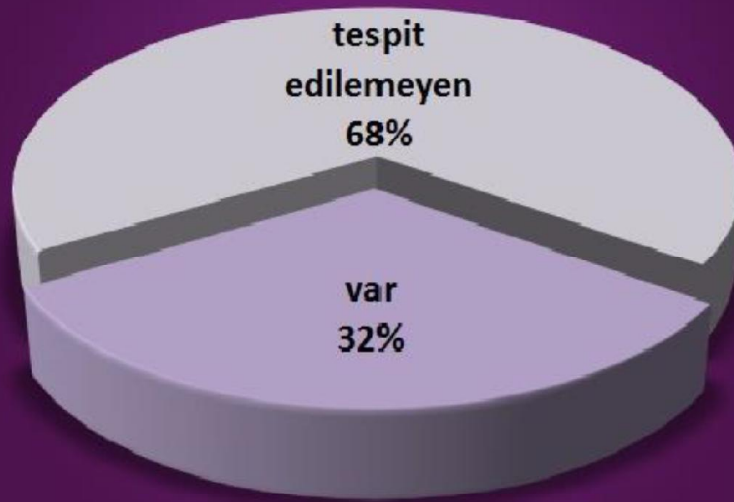
Bu ay içerisinde kadınların %40'ında erkekler tarafından silahla hayatlarına son verilmiştir. Bu silahlı ölümlerin artması ile de silah kullanımının arttığını göstermektedir.

- Antalya ilinde yaşanan olayda Zehra Yılmaz kocası Hasan Yılmaz tarafından sokak ortasında silahla vurularak hayatına son verildi. Katil kocada uzaklaştırma cezası vardı.
- Ordu ilinde 5 çocuklu Lale Yanık ayrıldığı eski eşi Nihat K. Tarafından evinde vurularak hayatına son verildi.

DEVLET KADINLARI KORUDU MU?

KADINLARIN ÇOCUĞU VAR MIYDI?

5.4- 2018 NİSAN AYI KADIN CİNAYET VERİLERİ:

Nisan 2018 de erkekler tarafından; 30 kadının hayatına son verili;

Bu ay içinde kadınlar yine kendi yaşamlarına dair karar almak istedikleri için hayatlarına son verildi. Nisan ayı içerisinde 30 kadının hayatına son verildi.

- Tekirdağ ilinde yaşayan Esen D.(26) beraber olduğu Bekir Y.(31) nin kiraladığı araç içerisinde yaşadıkları tartışma sonuna Bekir Y. Silah ile Esen D.'nin hayatına son verdi.

Nisan ayı içerisinde hayatına son verilen kadınların en fazla meydana geldiği iller şu şekilde:

- İstanbul : 5	- Adana :3
- Gaziantep : 3	- Kocaeli :3

Bu ay içerisinde öldürülmeye çalışılan kadınların 3'ü kaldırıldığı hastanelerde hayata tutunma mücadelesi veriyor.

- Adana ilinde bir mekanda oturan Dilek K.(19), kim olduğu tespit edilemeyen bir erkek ile tartışmaya başladılar, bu tartışmanın sonunda erkek tüfek ile Dilek K. Ya saldırdı. Saldırı sonunda ağır yaralanan Dilek K. Kaldırıldığı hastanede hayata tutunma mücadelesi veriyor.
- Tekirdağ ilinde meydana gelen olayda kocasına ayrılma davası açan Hediye B. 6 ay uzaklaştırma bulunan koca Eyüp B. Tarafından ağır yaralandı. Kaldırıldığı hastanede hayata tutunma mücadelesi veriyor.
- Kayseri ilinde yaşayan Sibel İ. Birlikteliğini bitirdiği Fuat Duygulu tarafından zarar verici alet ile ağır yaralandı. Kaldırıldığı hastanede tedavisi sürüyor.

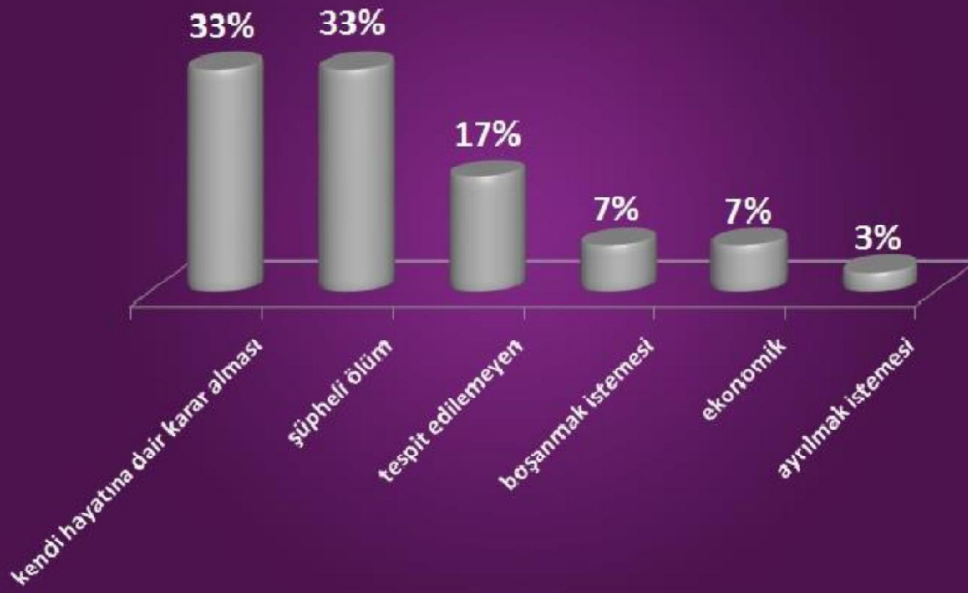
Hayatına son verilen kadınların öldürölme sebepleri kendi yaşamlarına dair karar almak istemelerinden dolayıdır. Bu ay içerisinde hayatına son verilen kadınlardan 10'u yaşamlarına dair karar almak istedikleri için hayatlarına son verildi. Bu 10 kadından hayatlarına son verilmelerinin nedeni cinayet özelliğı taşıırken, 5'inin öldüreninin öldürme sebepleri hala bilinmemektedir. Bu cinayetlerde 2 kadın eşlerinden ayrılmak istediğı için, 2 si ekonomik nedenlerden 1 i de ilişkisini bitirmek istediğı için hayatlarına son verildiğı biliniyor.

Bu kadınlar hala tanıdıkları kişiler tarafından hayatlarına son veriliyor. Bu kadınların 11 i kocası tarafından, 6 sı beraber oldukları erkekler tarafında, 1 i imam nikahlı olduğı kocası tarafından, 2 si oğlu ve 2 si tanıdıkları tarafından hayatları bitirildi.

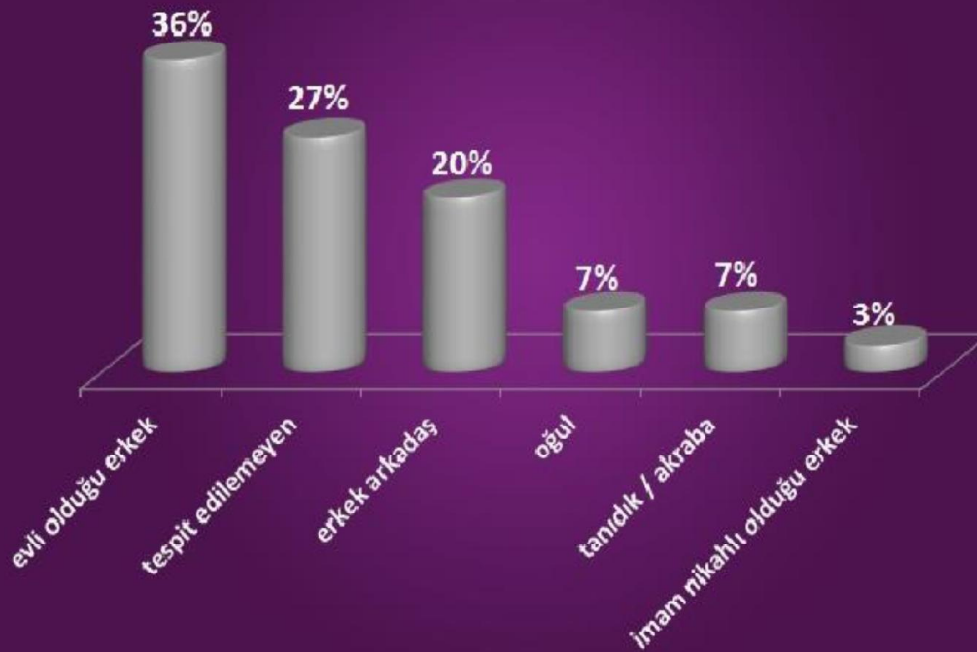
Hayatları bitirilen kadınların 10 tanesinin yaş grubu 35-65 arasında iken, 7 tanesinin yaş aralığı 25-35 arasında, 6 tanesinin ise hala yaşı belirlenememektedir.

- İstanbul ilinde yaşayan D.H. ayrılmak istediğı kocası V.H. tarafından sokak ortasında silah ile hayatına son verildi.
- Nevşehir ilinde yaşanan olayda yüksek lisans öğrencisi Kübra Y. İlişkisini bitirmek istediğı öğretim görevlisi Saddetin B. Tarafından hayatına son verildi.

KADINLAR HANGİ BAHA NELERLE ÖLDÜRÜLDÜ?

KADINLARI KİM ÖLDÜRDÜ?

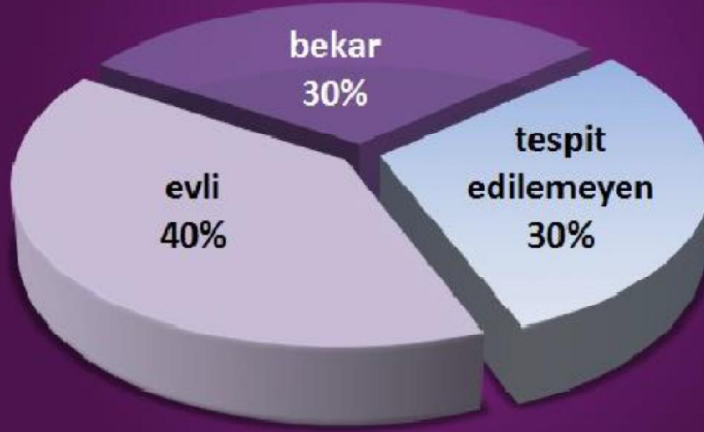

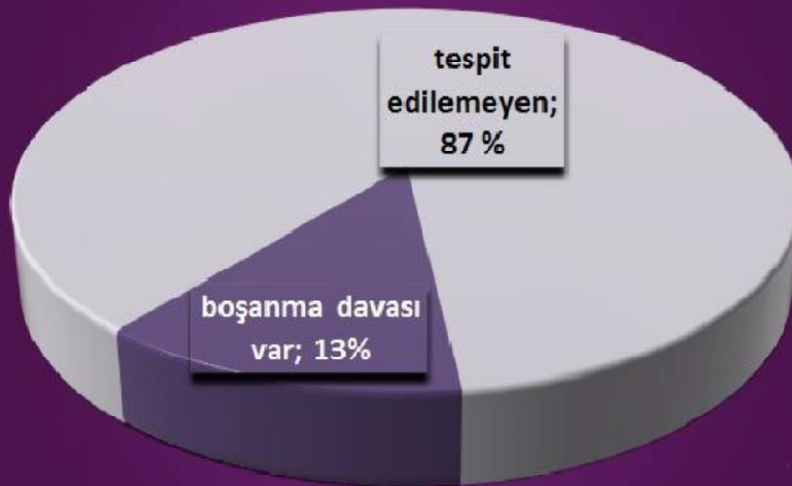
Bu ay içerisinde hayatına son verilen kadınların 26 sında koruma kararının bulunup bulunmadığı belirlenemez iken bu kadınların 4 ünde eşlerinden ayrılma davalarının olduğu belirlenmiştir.

- Sivas ilinde yaşanan olayda Fatma Yapmaz ayrılma davası açtığı eşi Ahmet Yapmaz tarafından tüfekle vurularak hayatına son verildi. Eşini öldüren koca aynı suç aleti ile de kendi öz evlatlarını da yaraldı.
- Gaziantep ilinde Sevda A.(23), iş yerinde ilişki yaşadığı erkek tarafından keskin aletle hayatına son verildi.

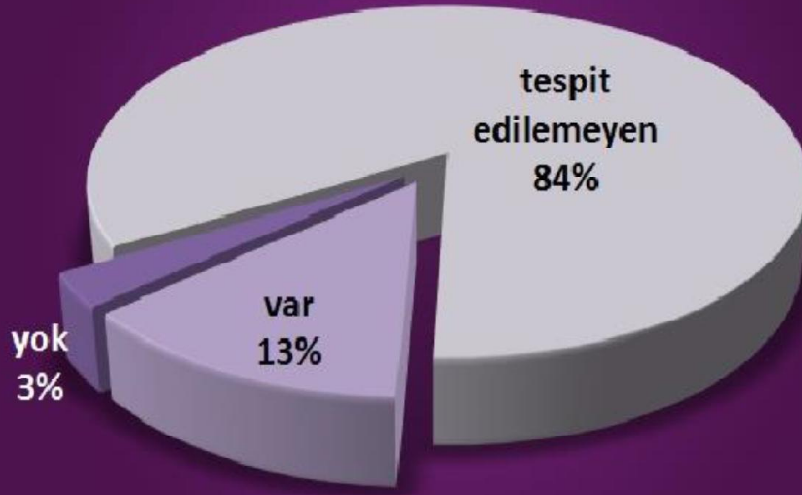
KADINLARIN BİRLİKTELİK DURUMU NEYDİ?

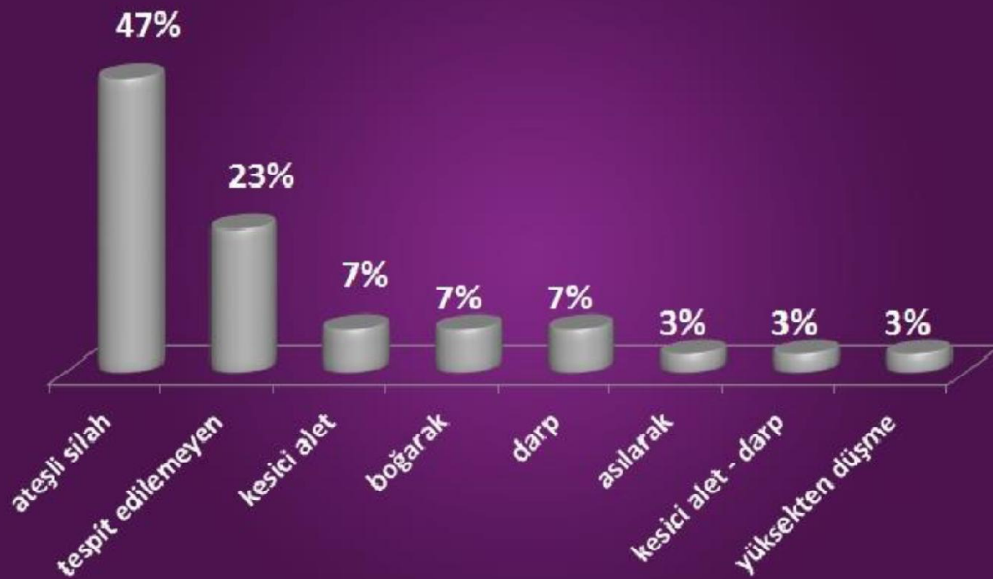
DEVLET KADINLARI KORUDU MU?

KADINLARIN ÇOCUĞU VAR MIYDI?

KADINLAR NASIL ÖLDÜRÜLDÜ?

5.5- 2018 MAYIS AYI KADIN CİNAYET VERİLERİ:

Mayıs 2018 ayında erkekler tarafından hayatına son verilen kadın sayısı: 37 kadın olmuştur.

Nisan ayında düşüş yaşanan cinayet sayılarında bu ay itibariyle sayılarında yeniden artmaların yaşandığı gözlemlenmektedir. Cinayet sayısı arttıkça cinayeti önleyecek herhangi bir engelleyici önlem alınmadığı da gözlemlenmektedir. Bu ay içerisinde öldüren kişinin belirlenemediği ve de şüpheli cinayetlerin bu ay içerisinde de fazla olduğu gözlemlenmektedir.

Bu ay içerisinde toplam 37 kadının hayatına son verildi:

Bu ay içerisinde hayatına son verilen 13 kadının cinayeti şüpheli cinayet olur ike, 12 kadının cinayeti hala belirlenememiştir. Bu mayıs ayı içerisinde ölümler de artarken ölümlerin boyutları da canilikleri de artmıştır.

- Konya ilinde yaşanan olayda Ayşe Saçıkıralı(69) bir dere yatağında bütün vücudu parçalanarak hayatına son verildiği gözlemlenmiştir.

Bu mayıs ayı içerisinde hayatına son verilen kadınların sayısının en fazla meydana geldiği iller şu şekildedir:

- Bursa : 7
- Edirne : 3
- İstanbul : 2

Hayatına son verilen kadınların öldüren kişileri ve de neden öldürdüğü sebepleri hale belirlenememiştir. :

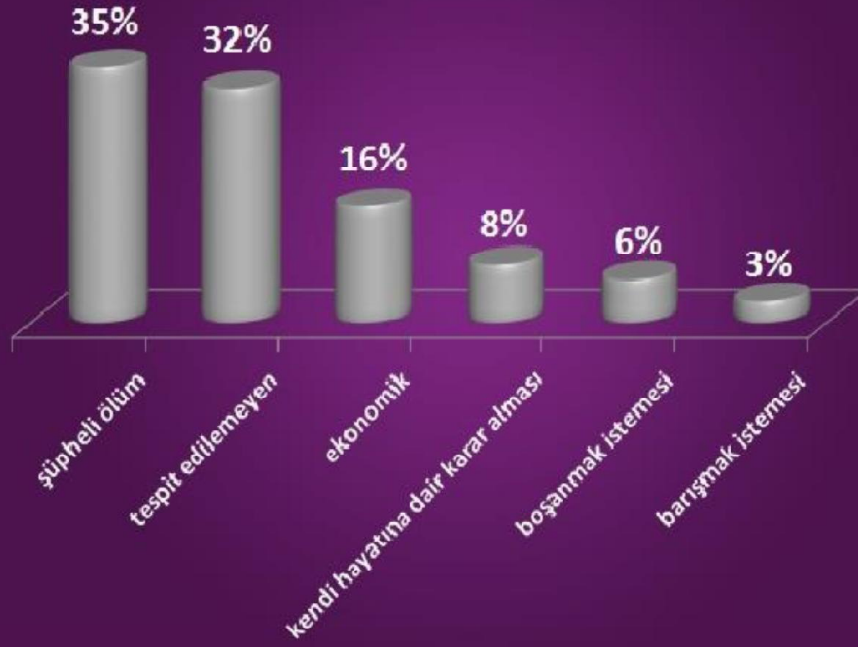
Mayıs 2018 ayında hayatına son verilen kadınların, kim ve kimleri tarafından veya hayatına son verilme sebepleri belirlenmemiştir. 13 ü şüpheli cinayet ile hayatlarına son verilirken, 12 si belirlenemedi, 6 sı maddi sıkıntılar sebepleriyle hayatlarına son verilmişken, 3 kadın ise kendi yaşamları hakkında karar almak istedikleri için

2018 yılı mayıs ayında hayatına son verilen kadınların 14 ünün cinayeti işleyen kişileri belirlenemedi, 10 u kocaları tarafından, 6 sı yakını, 4 ü erkek çocuğu, 2 si eski eşleri tarafından, 1 i ise babası tarafından hayatlarına son verildi.

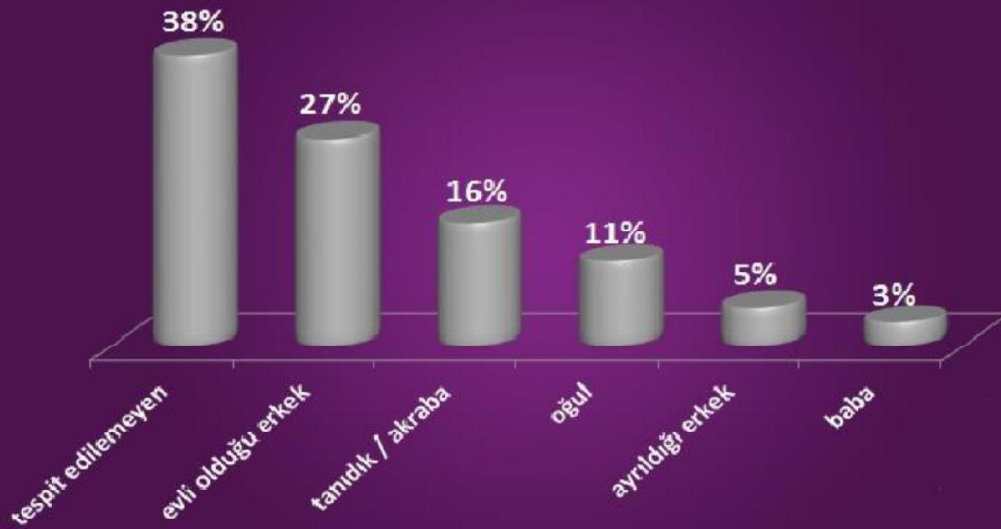
Cinayete kurban giden kadınların 15 i 36-65 yaş arasında, 4 ü 26-35 yaş aralığında, 3 ü 19-25 yaş aralığında.

- Eskişehir ilinde meydana gelen olayda Derya Kuru, Ankara ilinden beraber taşıtla yola çıktığı Hayati Gür tarafından silahla taşıt içerisinde hayatına son verildi. Daha sonra Hayati Gür ile aynı cinayet aleti ile kendi hayatına da son verdi.
- Kastamonu ilinde meydana gelen olayda Pınar Çelik,(38) beraber yaşadığı Gencay G. Tarafından kesici aletle hayatına son verildi.

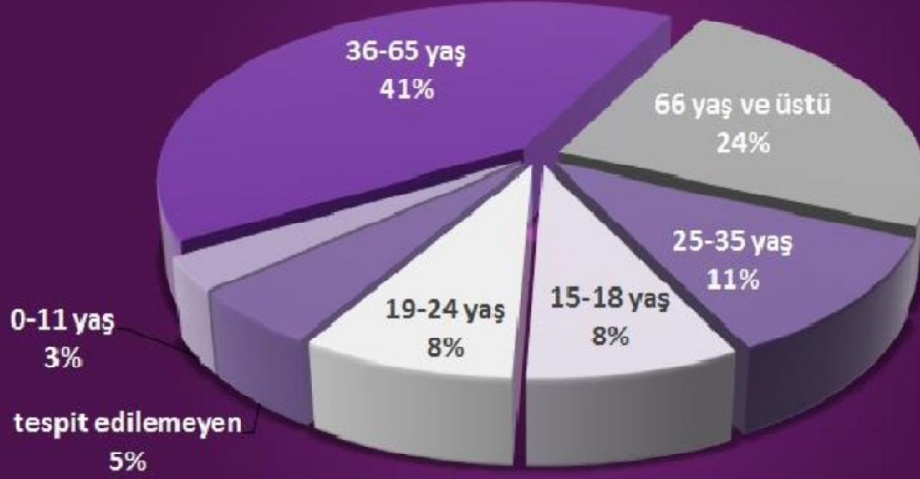
KADINLAR HANGİ BAHA NELERLE ÖLDÜRÜLDÜ?

KADINLARI KİM ÖLDÜRDÜ?

KADINLAR KAÇ YAŞINDAYDI?

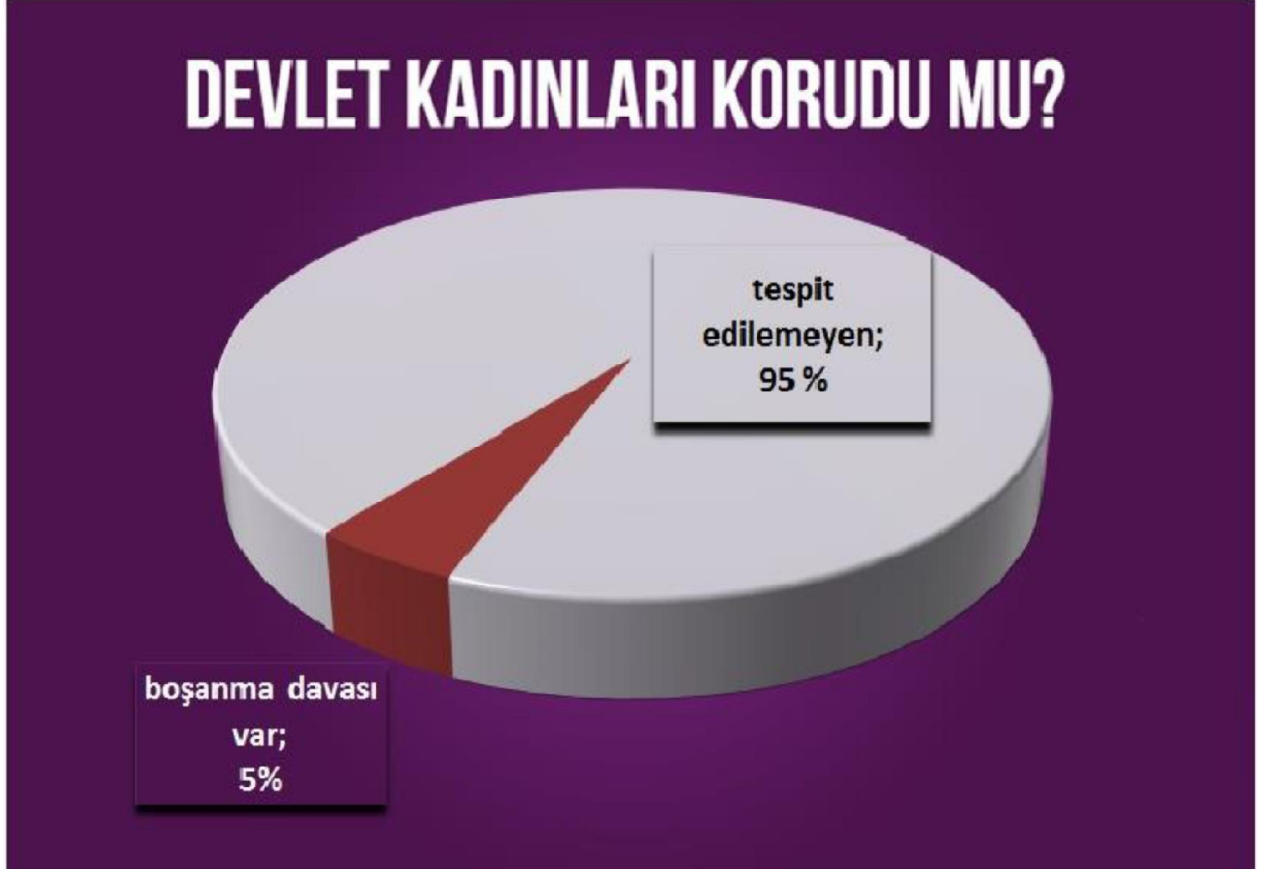
Bu 2018 yılı mayıs ayında hayatına son verilen kadınların 35'inin devlet tarafından koruma kararının var mı yok mu olduğu tespit edilemez iken, 2'sinin eşlerinden ayrılma davalarının olduğu biliniyor.

Kadınlar eğer ki 6284 sayılı koruma kanunu ile korunmuş olsaydı bu ay içerisinde hayatına son verilen kadınların 14 çocuğu annesiz kalmayacak ve 3 kadın hamile olarak ölmeyecekti.

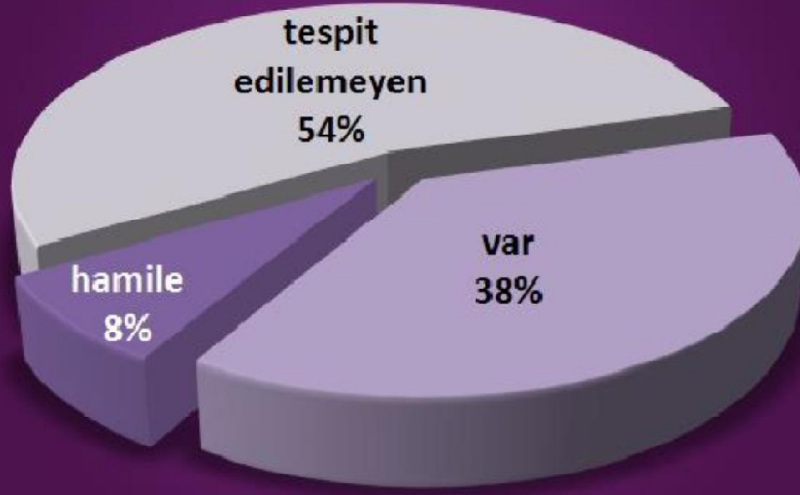
Bu ay içerisinde öldürülen kadınların 14 ü silahla, 8 i kesici aletle, 2 si boğularak, 1 i asılarak ve 1 i de darp edilerek öldürüldüler. Kalan 14 kadının ise nasıl hayatlarına son verildiği belirlenemedi.

- Bursa ilinde meydana gelen olayda Mehmet Alparslan (34), kaldığı cezaevinden izin alarak çıkıp karısı Çiğdem Alparslan'nın kesici aletle hayatına son verdi.

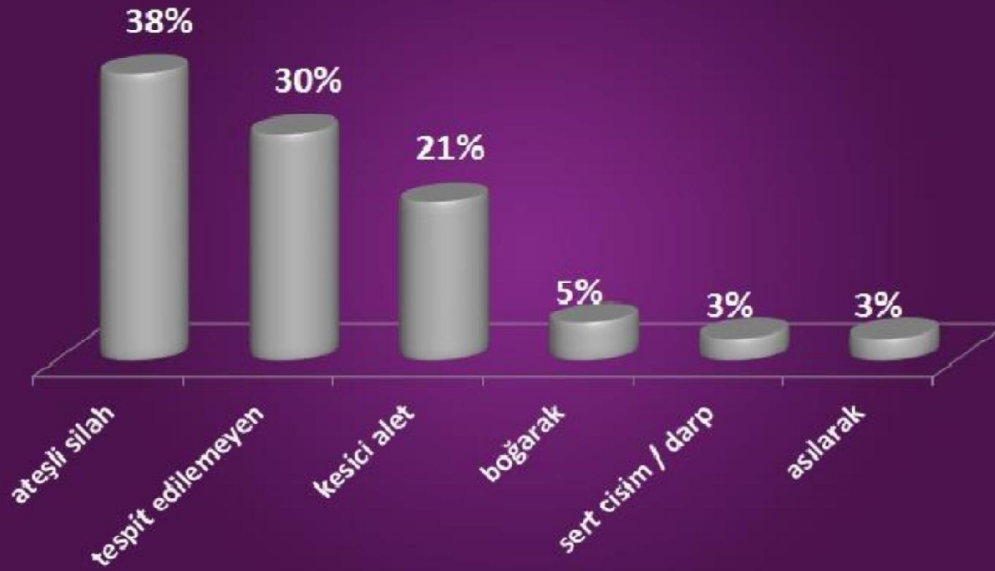
- Yozgat ilinde Mühibe E.(49) kocası Hasan E. Tarafından uykusunda silahla 8 el ateş edilerek hayatına son verildi.

KADINLARIN ÇOCUĞU VAR MIYDI?

KADINLAR NASIL ÖLDÜRÜLDÜ?

5.6- 2018 HAZİRAN AYI KADIN CİNAYET VERİLERİ:

Haziran 2018 yılında hayatına son verilen kadınların sayısı: 39 kadın olmuştur.

Kadınlara olan şiddet ve de cinayet olayları gün geçtikçe artan ve de canice bir durum olmaya başlamıştır. Haziran ayı içerisinde 18 kadının neden hayatına son verildiği hala belirlenemezken, 14 kadının faili tespit edilemedi. Kadınların kim ve kimler tarafından ne amaçla hayatlarına son verildikleri belirlenemeyince ve buna göre de adil bir yargılama olmadığından şiddet ve cinayetin şiddetini durduramamaktadır.

Bu ay içerisinde 9 kadının hayatına son verilmesi hala şüphesini korurken, 18 kadının hayatına son verilmesinin nedeni ise belirlenemedi.

- Antalya ilinde Fatma F. Kendi yaşamı hakkında karar almak istediği için resmi nikahı olmayan sadece imam nikahı olan İbrahim E. tarafından boğularak hayatına son verildi.

Haziran ayı içerisinde hayatına son verilen kadınların en çok işlendiği iller şu şekildedir;

- İstanbul : 4
- Bursa : 3
- Muğla :3
- Antalya: 4
- İzmir : 3
- Eylül Yağlıkara (8) öldürülmüş olan küçük bedeni istismara uğramış bir şekilde elektrik diğesinde gömülü olarak bulundu.
- Ecrin Ergün (2) en yakını olan babası tarafından hayatına son verildi.

Bu ay içerisinde hayatına son verilen kadınların, kim ya da kimler tarafından neden hayatlarına son verildikleri belirlenmedi. Bunun üzerine haziran ayın içerisinde kadınların 9 u şüpheli cinayet iken, 18 inin neden öldürüldüğü belirlenemedi. Bu kadınlardan 5 i ise kendi yaşamları hakkında karar almak istedikleri gerekçesiyle hayatlarına son verilirken, 4 ü kocalarından ayrılmak için, 2 si de erkek arkadaşlarından ayrılmak istediği ve de 1 i tanımadığı bir kadını korumak isterken hayatlarına son verilmiştir.

Bu ay içerisinde hayatlarına son verilen kadınlardan 14 ünün cinayeti işleyeni belirlenemez iken, 11 i kocası tarafından, 5 i akrabası, 3 ü imam nikahlısından, 2 si boşanmak istediği eşinden, 2 si de birlikte olduğu erkek tarafından, 1 i ise erkek evladı tarafından ve 1 i de babası tarafından hayatları sonlandırıldı.

hayatları sonlandırılan kadınların 9 unun yaş aralığı 36-65, 6 sının ki 26-35 ve de kalan 6 sının ki ise 19-25 yaş aralıklarında olduğu belirlendi.

Öldürülen kadınların 9'u 36-65 yaş aralığındayken, 6'sı 26-35 yaş arasında, 6'sı 19-25 yaş arasında.

- İzmir ilinde yaşanan olayda Yusufcan Ö.(19), birlikte olduğu kızın M. Y.'nin kendisinden ayrılmak istemesinin ardından evine giderek bıçakla saldırıda bulundu, kendi kızını korumak isteyen M.Y.'nin annesi Fadime Y. Saldırı sonuncunda hayatına son verildi.

- İstanbul ilinde Meryem Aydoğdu(21), resmi nikahı olmayan imam nikahlısı Ömer Varol tarafından silahla vurularak hayatına son verildi.

KADINLAR KAÇ YAŞINDAYDI?

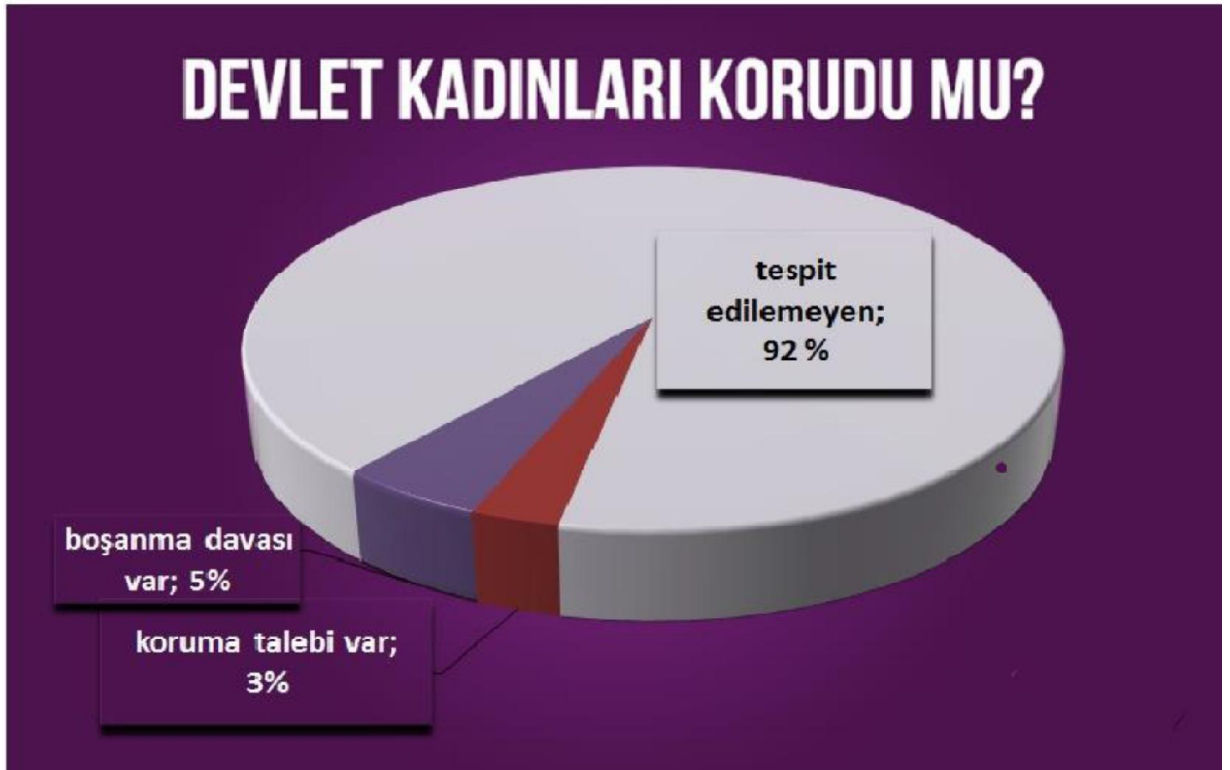
Bu ay içerisinde hayatına son verilen kadınların 36'sının devlet tarafından koruma kararının bulup bulunmadığı belirlenmez iken, 1 tanesinin koruma talebinin bulunduğu ve 2 sinin de kocalarından ayrılma davalarının olduğu tespit edildi.

Haziran 2018 yılında öldürülen kadınların 6284 sayılı devlet koruma kanunu ile korunmuş olsaydı çocuklar annesiz kalmayacaktı. Bu cinayetler sonunda 22 kadının çocuğunun bulunup bulunmadığı belirlenemez iken, 13 kadının çocuğu olduğu ve 1 kadının da hamile olduğu bilinmektedir.

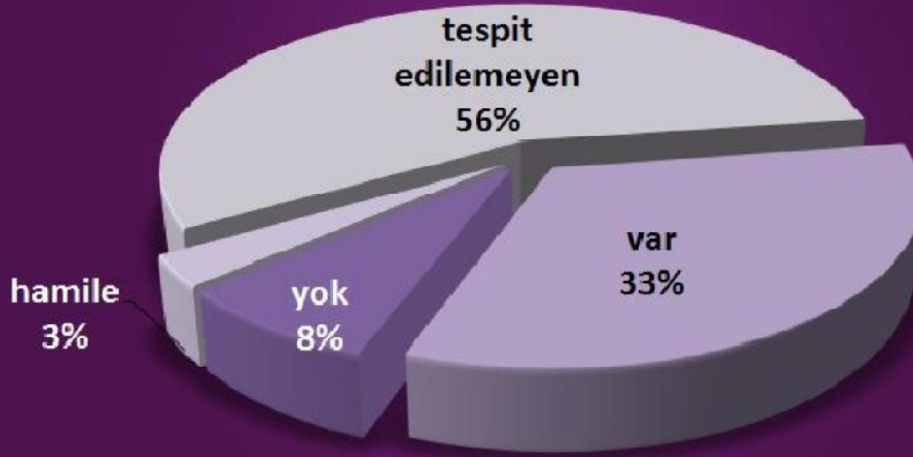
Hayatına son verilen kadınların 17sinin birliktelik hali belirlenemez iken, 14 kadının evli olduğu, 6 kadının bekar ve de 2 kadının imam nikahlı olduğu bilinmektedir.

Haziran ayında hayatına son verilen kadınların 13 ü silahla, 9 u kesici aletle, 7si boğularak ve de 1 i asılarak öldürülmüştür.

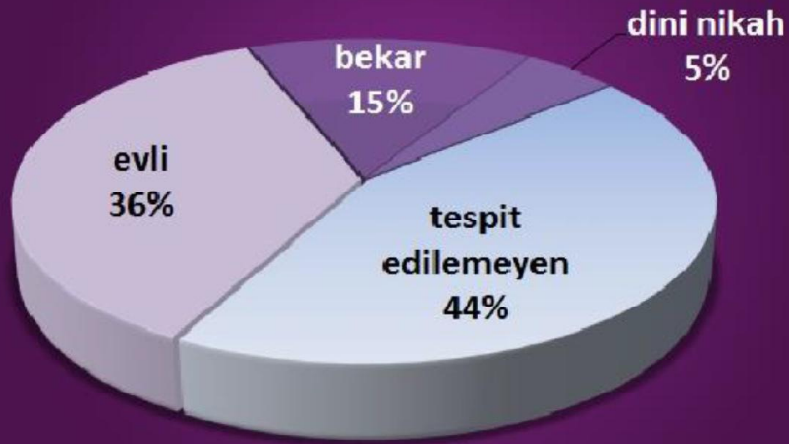
- Şırnak ilinde Esra Köşker (32) ayrılmak istediği kocası Vehbi Köker tarafından silahla vurularak hayatına son verildi. Esra Köşker in ise devlet tarafından koruma kararının bulunduğu belirlendi.
- Kocaeli ilinde polis İbrahim Y. Kendisinden ayrılmak isteyen eşi Elif Kaya Y.'yi evlatlarının gözleri önünde silahla vurularak hayatına son verildi.

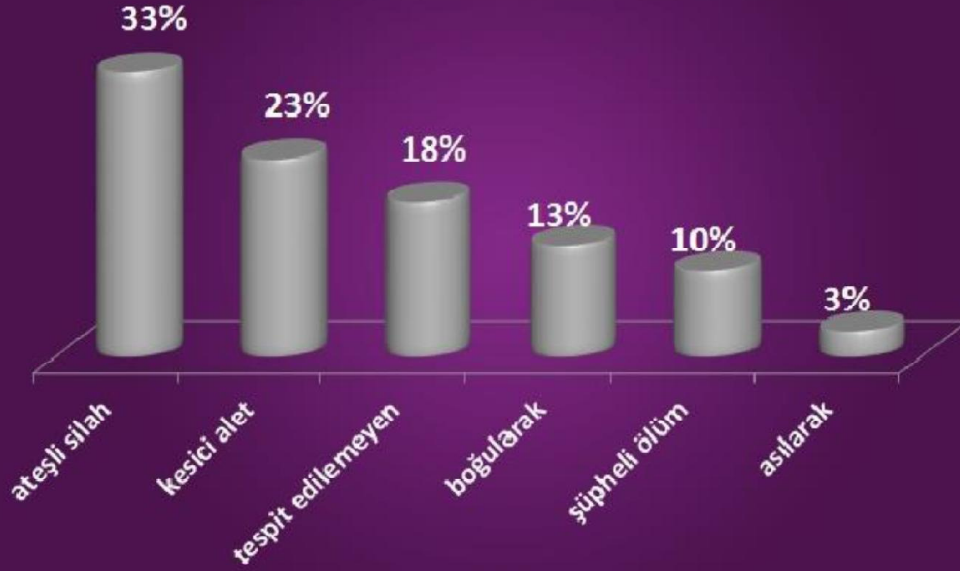
KADINLARIN ÇOCUĞU VAR MIYDI?

KADINLARIN BİRLİKTELİK DURUMU NEYDİ?

KADINLAR NASIL ÖLDÜRÜLDÜ?

5.7- 2018 TEMMUZ AYI KADIN CİNAYET VERİLERİ:

Temmuz 2018 yılında hayatına son verilen kadın sayısı : 37 kadın olmuştur.

Bu ay içerisinde hayatına son verilen kadın sayısında az bir düşüş olmasına rağmen şiddetin boyutu hala ciddiyetini koruyor. Bu temmuz ayında hayatın son verilen kadınların 16'sının sebebi belirlenemez iken, 10'unun cinayeti yine şüpheli olmuştur.

2018 Temmuz ayında tam 37 kadının hayatına son verilmiştir.

Bu ay cinayetlerde çok önemli bir düşüş yaşanmadı. Ama ölümlerin canilik boyutu hala sürmeye devam ediyor. Hayatına son verilen kadınların 16'sının neden, kim ya da kimler tarafından hayatlarına son verildiği hala belirlenemez iken, 10 kadının ölümleri cinayet ya da diğer bir sebepler gösterilerek ölümlerini şüpheli hala getirmiştir.

- Kayseri ilinde devlet hastanesinde görevli doktor Z.Ö.T(27) görevi astsubay olan kocasının ruhsatlı silahı ile intihar ettiği iddia edildi.

Bu Temmuz ayı içerisinde hayatına son verilen kadınların en fazla yaşandığı iller şu şekildedir:

- İstanbul : 7
- Konya :3
-
- Antalya : 3
- Manisa :3

Öldürülmeye çalışılan kadınların bir çoğu da hayatta kalma mücadelesi veriyor:

- İzmir ilinde meydana gelen olayda D.Ş. boşandığı eski kocası E.Ç tarafından kesici bir alet ile sokak ortasında yaralanan D.S. kaldırıldığı hastanede hayata tutunmaya çalışıyor.
- Konya ilinde meydana gelen olayda ise Emine Kaya eşi Yakup Kaya tarafından silahla yaralandı. Yaralanan Emine Kaya kaldırıldığı hastanede hayata tutunmaya çalışıyor.

- Aydın ilinde ise Tülin Duran boşanmak istediği eşi Mustafa Duran tarafından salihla vuruldu. Ayrıca cani baba kızlarını da vurdu. Mahalde Tuğçe Duran ağır yaralandı kaldırıldığı hastanede yaşam mücadelesi veriyor.
- İstanbul ilinde meydana gelen olayda N.Ö. boşanmak istediği eşi S.G. tarafından kesici alet ile yaralandı kaldırıldığı hastanede hayata tutunma çabası sürüyor.

Bu ay içerisinde 37 kadının hayatına son verildi:

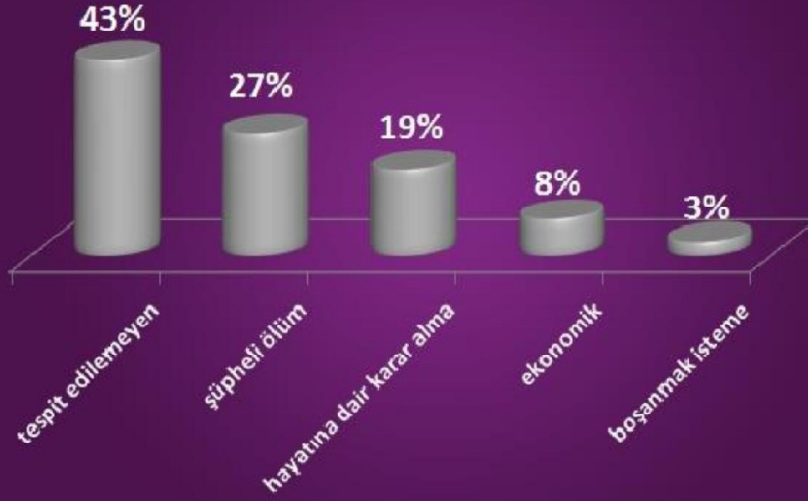
Bu hayatına son verilen kadınlardan birçoğunun kim ya da kimler tarafından hangi sebeple hayatlarına son verildiği hala belirlenemedi. Bu kadınların 16'sının hangi sebeplerle hayatlarına son verildiği tespit edilemedi, 10'nun ise cinayetleri şüpheli olarak kaldı. 7 kadın ise kendi yaşamları hakkında karar almak isterken öldürüldü, 1'i evli olduğu erkekten ayrılmak istediği için öldürülürken 3'ü ise maddi durumlardan dolayı öldürüldü.

Bu kadınların 15'inin öldüren kişiler bulunamadı, 9'u yakınları tarafından yada bildiği kişiler tarafından, 7'si eşleri tarafından, 2'si beraber olduğu erkek tarafından, 2'si erkek evlatları tarafından, 11'i erkek kardeşleri ve de 1 kişi ise resmi nikahlı olmadığı ama dini nikahlı olduğu kişi tarafından hayatına son verildi.

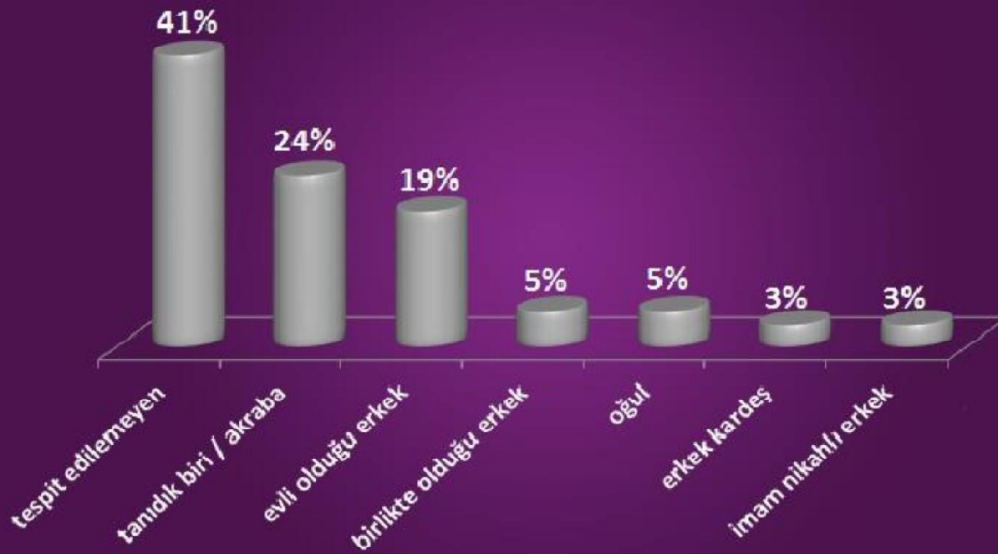
Hayatına son verilen kadınların 10 'unda yaş grubu 36-65 aralığında iken, 4'ünün yaş grubu 26-35 aralığında iken, 6 sında 19-25 yaş aralığı olduğu belirlendi.

- Giresun ilinde meydana gelen olayda G.(20)'nın cesedi kıyı kenarına vurdu. Ölüm nedeni araştırmaya devam ediliyor.
- İstanbul ilinde yaşanan olayda ise Hatice Uzun(34) kendi evinde asılı olarak bulundu. Bu olay sonrasında başlatılan soruşturma da Hatice Uzun'un intihar etmediği meydana çıktı.

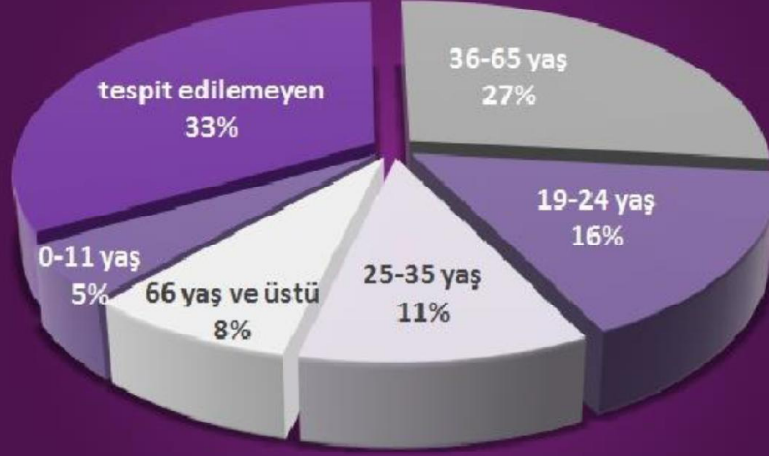
KADINLAR HANGİ BAHANELERLE ÖLDÜRÜLDÜ?

KADINLARI KİM ÖLDÜRDÜ?

KADINLAR KAÇ YAŞINDAYDI?

Bu ay içerisinde hayatına son verilen kadınların 37'sinde devlet tarafından koruma kararının bulunup bulunmadığı tespit edilememiştir. 6284 sayılı devlet koruma kanunu uygulanmış olsaydı, Hayatına son verilen kadınların 12'sinin çocuğu olduğu belirlenirken, 3 kadında hamile idi. Hayatına son verilen kadınların 20'sinin çocuğu bulunup bulunmadığı ise belirlenememiştir.

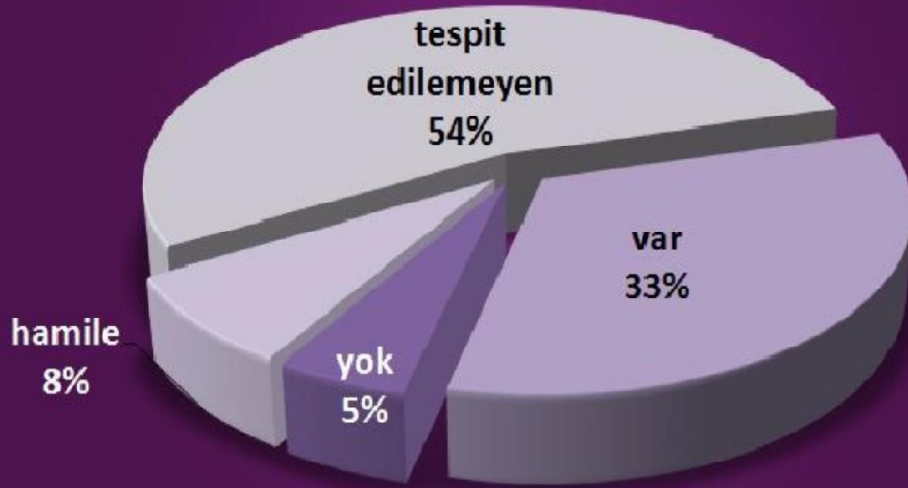
Hayatına son verilen kadınların 21'inin beraberlik halleri belirlenemez iken, 12 sinin evli, 2 sinin evli olmadığı, 2 sinin ise resmi nikahı olmadığı belirlenmiştir.

Temmuz ayında hayatları sonlandırılan kadınların 13 ünde silah, 4 ünde kesici alet, 4 ü şiddet, 3 ü boğma, 1 i asma, 1 i işkence ve 1 i düşerek hayatlarına son verildi.

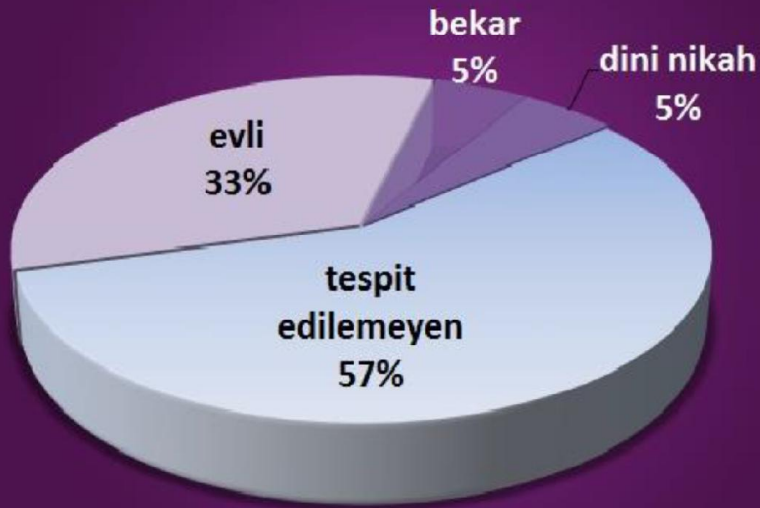
- Gaziantep ilinde meydana gelen olayda Aysel Kurt, resmi nikahı olmayan sadece dini nikahı olan İsa Ç. Tarafından şiddete uğrayarak hayatına son verildi. Öldürülen kadın 7 aylık hamile idi
- Şanlıurfa ilinde ise Zemzem S. Kocası A.R.S. tarafından kendi içlerinde meydana gelen çatışma sonunda kesici alet ile ağır yaralanarak hayatına son verildi.

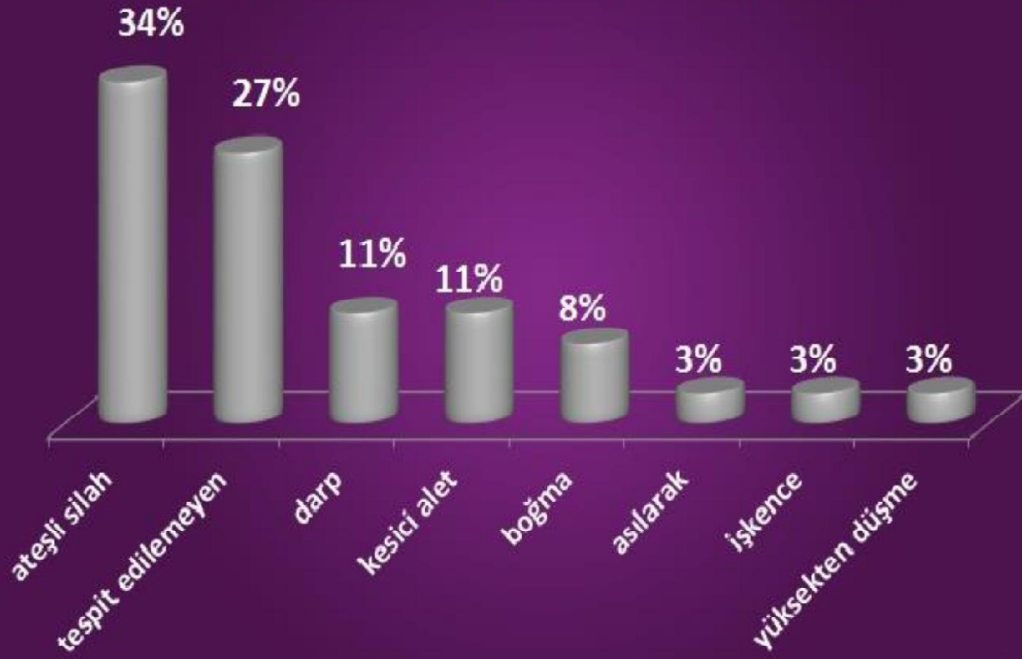
KADINLARIN ÇOCUĞU VAR MIYDI?

KADINLARIN BİRLİKTELİK DURUMU NEYDİ?

KADINLAR NASIL ÖLDÜRÜLDÜ?

5.8- 2018 AĞUSTOS AYI KADIN CİNAYET VERİLERİ:

Ağustos 2018 yılında hayatına son verilen kadınların sayısı : 41 kadın olmuştur.

Bu ay içerisinde diğer aylara oranla hayatına son verilen kadınların sayısı artmış durumdadır. Bu ölümlerin 15'i kim ya da kimler tarafından öldürüldüğü bilinmeyen şüpheli olurken, 13 kadının ise hangi sebeple hayatlarına son verildiği belirlenemedi ve 5 kadında kendi yaşamları hakkında karar almak istedikleri için hayatları sonlandırıldı.

Bu ay hayatına son verilen kadınların öldürülme sebeplerinde baş sıkıntısı ekonomik kriz bahanesi öne sürülerek işlenmiştir. Art arda gelen zam, artışı devam eden işsizlik ve işsizlikten kaynaklanan borçlar sonunda kadınların hayatlarına son verilme bahanesi olarak öne atılmıştır. Bu ağustos ayında 6 kadın maddi sıkıntıların bahanesi ile hayatlarına son verildi.

- Denizli ilinde meydana gelen olayda borcunu veremeyen ve borcundan dolayı hakkında açılan icra ile evi elinden alınan Ali Arslan bu sebebi bahane olarak öne sürerek kızı Sevgi Arslan(13) ve eşi Esma Arslan'ı boğarak hayatlarına son vererek kendisi de intihar etmiştir.
- İstanbul ilinde yaşanan olayda Zübeyde K. Arazı nedeniyle meydana gelen tartışmada silahla vurularak hayatına son verildi.
- İstanbul ilinde yaşanan olayda Malek Omerova, borçlu olduğu belirtilen O.A tarafından parasını alamadığını iddia ederek silahla vurularak hayatına son verildi.
- Şanlıurfa ilinde meydana gelen olayda ise arazi tartışmasından dolayı çıkan anlaşmazlıktan dolayı Ramanaz Şahin silahla Emine Şahin(60) ve kızı Narin Şahin(25)'i vurularak hayatına son verildi.

Bu Ağustos ayı içerisinde hayatına son verilen kadınların sayısında artış yaşandı.

Ağustos ayında erkekler tarafından hayatına son verilen 41 kadının 15'inde şüpheli cinayet, 13'ünü de neden ve ne için hayatlarına son verildiği belirlenemedi, 5'i kendi yaşamları

hakkında karar almak istedikleri için haytalarına son verilirken, 6'sında ise maddi durumları sebep gösterilerek haytalarına son verilmiştir.

- Adıyaman ilinde yaşanan olayda Cemile Uygur(24) evinde hayatına son verilmiş olarak bulundu.

2018 Ağustos ayı içerisinde hayatına son verilen kadınların en fazla meydana gelen illerimiz şu şekildedir:

- İstanbul : 8
- Şanlıurfa :4
- Adıyaman: 4

Öldürölmek istenirken ağır yaralanan kadınlar kaldırıldıkları hastanelerde hayata tutunma mücadelesi vermektedir:

- İstanbul ilinde meydana gelen olayda Hüseyin İ. Eşi Ergöl İ. Ve Eşinin annesi Ayşe Ö.'yü silah ile vurarak sokak ortasında yaraladı. Yaralanan kadınlar kaldırıldığı hastanede hayata tutunma mücadelesi veriyor.
- Hatay ilinde meydana gelen olayda Fatih E. ayrılmak isteyen eşi Sevim E. kaldığı yere zorla giderek saldırdı, daha sonra Sevim E. yi balkondan attı ağır yaralanan kadın kaldırıldığı hastanede hayata tutunma mücadelesi veriyor.
- Hatay ilinde yaşanan olayda İsmail Ç. Kendisinden ayrılmak isteyen eşi Hülya Ç.(23) yi silahla vurarak yaraladı.
- Kahramanmaraş ilinde meydana gelen olayda ise Şenel Bozdağ kendi yaşamı hakkında karar almak istediğı gerekçesi ile kocası Ahmet Bozdağ tarafından kesici aletle ağır yaralandı. Şenel Bozdağ kaldırıldığı hastanede yaşama tutunma mücadelesi veriyor.

2018 Ağustos ayında 41 kadının hayatına son verildi. Bu cinayetlerin bir çoğunluğu kim ya da kimler tarafından neden ve ne için hayatlarına son verildiği belirlenemedi.

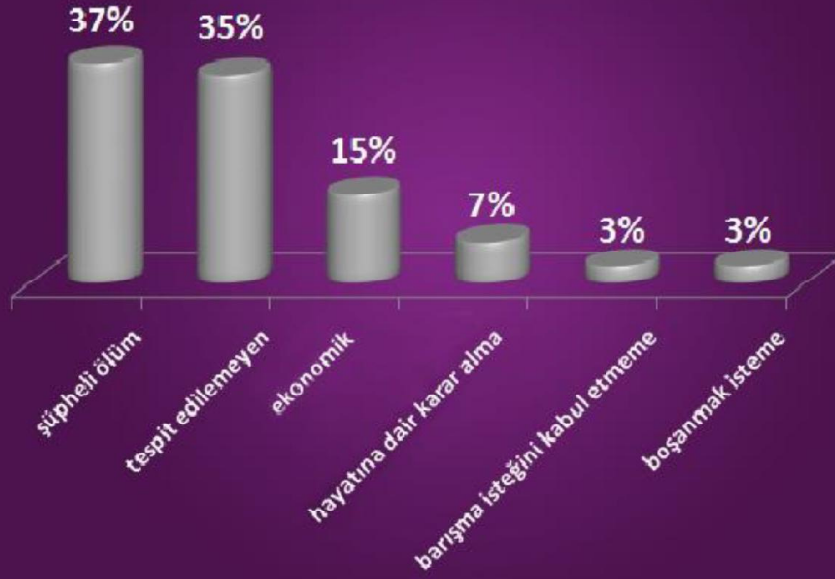
Bu ağustos ayında hayatına son verilen kadınların 15'inin ölümleri şüpheli iken, 13'ünde öldürülme sebebi belirlenemedi, 5 kadının ise kendi yaşamları hakkında karar almak istedikleri için hayatların son verildi. 6 kadın ise maddi sıkıntılar sebep gösterilerek hayatlarına son verildi. 1 kadın ise eşinin barış teklifini reddettiği için öldürülürken, 1 kadın da eşinden ayrılmak istediği için hayatına son verildi.

Hayatına son verilen kadınların 17'sinde cinayeti işleyen kişi belirlenemedi, 10 kadının eşleri tarafından hayatlarına son verildiği görülürken, 5 kadın akraba ya da tanışları tarafından hayatlarına son verilmiştir, 3 kadın ise babası tarafından, 3 kadın erkek evladı tarafından, 1 kadın ise beraber olduğu erkek tarafından öldürülürken 1 kadın ise geçmişte birlikte yaşadığı erkek tarafından hayatına son verildi.

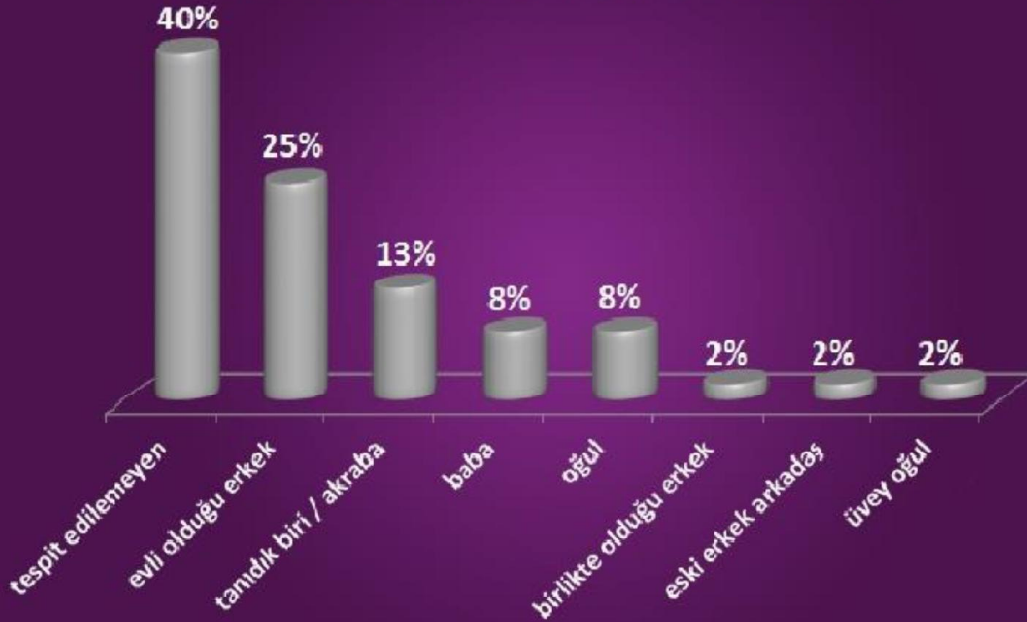
hayatına son verilen kadınların 17'si 36-65 yaş, 6'sı 26-35 yaş, 6'sı 19-25 yaş, 1'i 15-18 yaş, 1'i 12-14 yaş ve de 1'i 0-11 yaş aralığında olduğu tespit edilmiştir.

- İstanbul ilinde yaşanan olayda Sangül Hamarat(36)'ın cinayete uğramış bedeni ormanlık alanda silah ile vurulmuş olarak bulunmuştur.
- Şırnak ilinde meydana gelen olayda Asya Kolanç(45) cinayete uğramış bedeni Dicle Nehri'nde bulunmuştur.
- Bursa ilinde yaşanan olayda Belma Yavuz(28) evlatlarının gözleri önünde eşi Emrah Yavuz tarafından kesici alet ile hayatına son verildi.

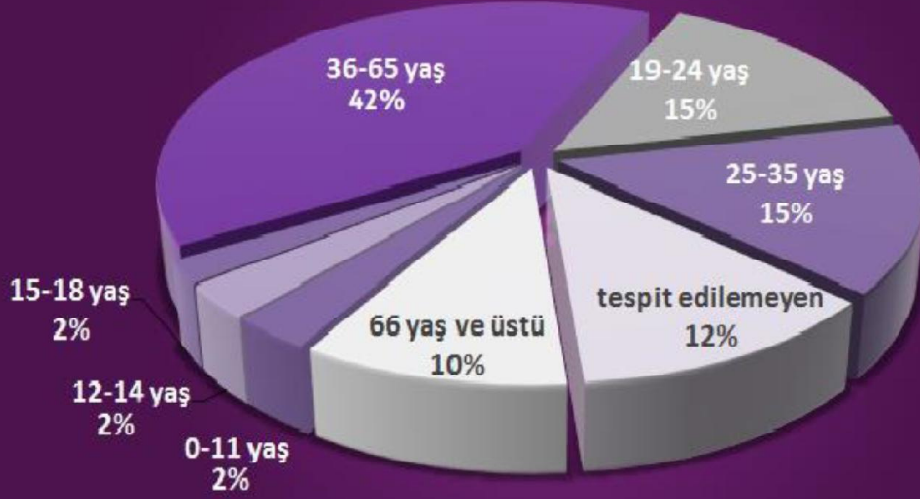
KADINLAR HANGİ BAHA NELERLE ÖLDÜRÜLDÜ?

KADINLARI KİM ÖLDÜRDÜ?

KADINLAR KAÇ YAŞINDAYDI?

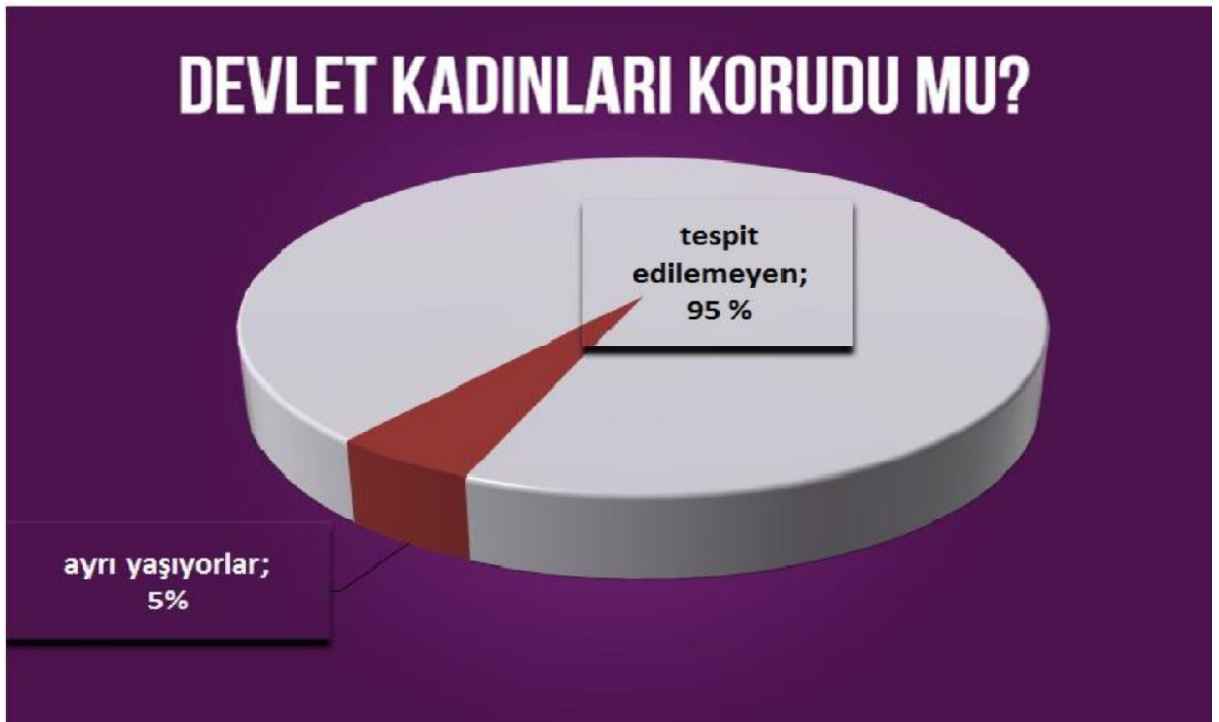

Bu ay içerisinde hayatına son verilen kadınların 39 unda devlet koruma kararının bulunup bulunmadığı bilinmezken; 2 kadının eşlerinden ayrılmak istediği için ayrı evlerde yaşadığı belirlenmiştir. Kadınlar 6284 devlet koruma kanunu uygulamış olsaydı evlatlar annesiz kalmayacaktı.

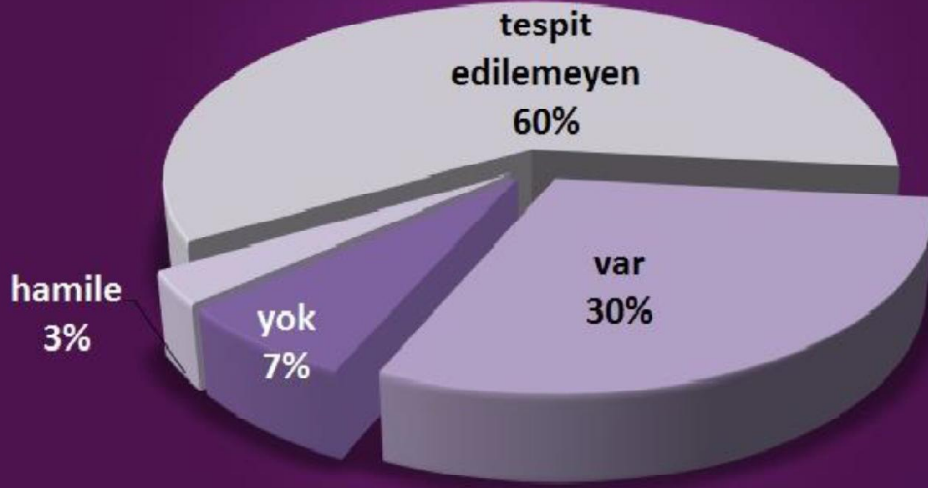
Hayatına son verilen kadınların 25'inin çocuklarının bulunup bulunmadığı belirlenemez iken, 12 kadının çocukları vardı, 3 kadının çocuğu yokken 1 kadın hamile idi. Öldürülen kadınların 16'sı evli, 5'i ise evli değildi.

hayatına son verilen kadınların 17'si silahla, 7 kadın kesici aletle, 3 kadın boğularak, 1 kadın asılarak, 1 kadın yüksekten atılarak ve 1 kadın şiddet görerek haytalarına son verilmiştir.

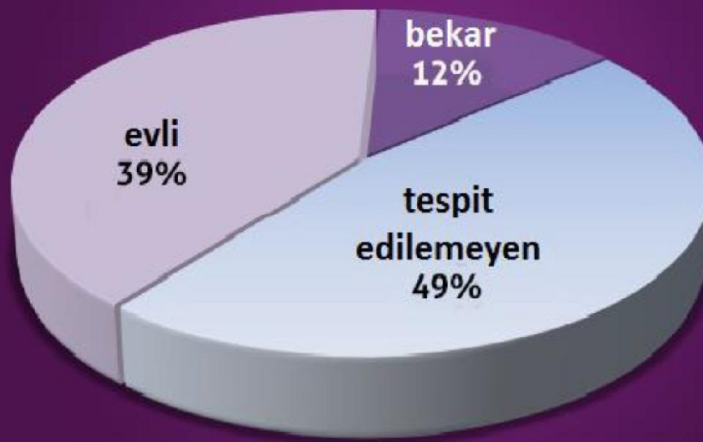
- Kayseri ilinde yaşanan olayda M.S. (28) geri beraber olmak isteği teklifini reddeden İ.Y. yi silahla vurarak hayatına son verdi.
- Adıyaman ilinde meydana gelen olayda ise Aziz Kaya, kızları Vesile Kaya (20) ve Işıl Kaya(18)'nın hayatlarına son verdi.
- Karabük ilinde ise Yıldız Yeşilyurt(35) evinde cinayete kurban gitmiş olarak bulundu.

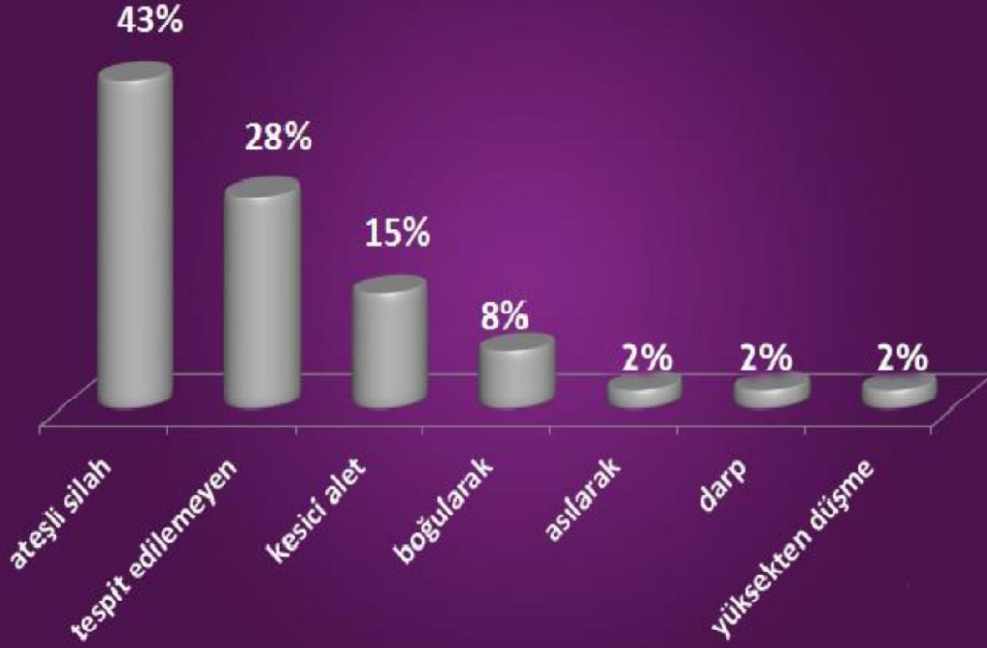
KADINLARIN ÇOCUĞU VAR MIYDI?

KADINLARIN BİRLİKTELİK DURUMU NEYDİ?

KADINLAR NASIL ÖLDÜRÜLDÜ?

5.9- 2018 EYLÜL AYI KADIN CİNAYET VERİLERİ:

2018
Eylül ayında
erkekler
tarafından

45

kadın öldürüldü

Bu 2018 yılı Eylül ayında erkekler tarafından hayatına son verilen kadınların sayısı: 45 kadın olmuştur.

Bu Eylül ayında hayatına son verilen kadınların ölümlerinin 11'i şüpheli olarak belirlenirken, 12 kadının neden ve ne için hayatlarına son verildiği belirlenemedi. 13 kadın ise kendi yaşamları hakkında karar almak istedikleri için hayatlarına son verildi. Cinayete giden kadınların kim ya da kimler tarafından neden ve ne için hayatlarına son verildiği belirlenemediği sürece ve bu suçları işleyenlerin suç ve caydırıcı cezalarını almadıkları, önleyici tedbirler verilmediği sürece bu cinayetler sürmeye devam ediyor ve edecektir.

- Denizli ilinde meydana gelen olayda Makbule Kocaman, kocası Ömer Kocaman tarafından boğularak hayatına son verildi. Makbule Kocaman ise ölmeden önce eşi tarafından şiddet gördüğü için şikayette bulunduğu biliniyor.

Bu ayda da kadınların cinayetlerinde artış yaşandı:

Eylül ayında hayatına son verilen kadınların sayılarında artış meydana geldi. Erkekler tarafından hayatına son verilen kadınların sayısı bu ay içerisinde 45 kadın oldu. Bu 45 kadının 11'inde şüpheli cinayet, 12'sinde kadınların neden ve ne için hayatlarına son verildiği tespit edilememişken, 13 kadın ise kendi yaşamları hakkında karar almak istediği için cinayete kurban gitti, 6 kadın ise maddi durumlar sebep gösterilerek öldürüldükleri biliniyor.

- Aksaray ilinde yaşanan olayda Nuray Çil(43) ve eşi Ramazan Çil tarafından silahla vurularak hayatına son verildi. Ramazan Çil hakkında uzaklaştırma kararının olduğu da biliniyor.

Bu Eylül ayında hayatına son verilen kadınların en çok iller şu şekildedir:

- İstanbul : 7	- Mersin :4
- Ankara : 2	- Aksaray :2

Hayatına son verilmeye çalışırken ağır yaralanan kadınlar hayata tutunma mücadelesi veriyor:

- Konya ilinde meydana gelen olayda 5 aylık hamile olan Aynur Kara beraberliğini bitirdiği Ali Osman K. Tarafından kesici aletle ağır yaralanarak kaldırıldığı hastanede hayata tutunma mücadelesi veriyor.
- İstanbul ilinde Ergül İsenç ayrılmak istediği ve de bir çok kez koruma talebinde bulunduğu eşi H.İ. tarafından kesici alet ile yaralanarak kaldırıldığı hastanede hayata tutunma mücadelesi veriyor.

2018 yılı Eylül ayında 45 kadının hayatına son verildi.

Bu ay içerisinde hayatına son verilen kadınların bir çoğunun kim ya da kimler tarafından neden ve de ne için hayatına son verildikleri belirlenemedi. Eylül ayındaki ölümlerin 11'inin sebebi belirlenemediği için şüpheliliği sonuçlanamadı. 13 kadın kendi yaşamına dair karar almak istediği için hayatına son verildi. 6 kadın ise maddi sıkıntılar belirtilerek hayatına son verilirken, 1 kadın tekrar birleşme teklifini kabul etmediğinden öldürüldü, 1 kadın ise beraberliğini bitirmek istediği için öldürülürken, 1 kadın da arkadaşlık teklifini kabul etmediği için hayatına son verildi.

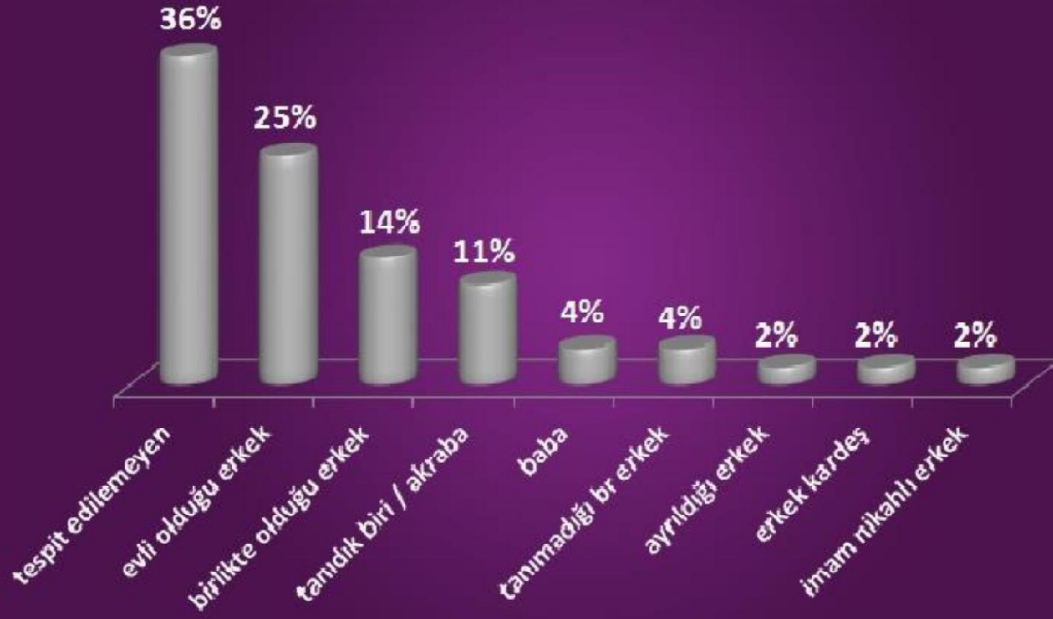
Hayatına son verilen kadınların 16'sının cinayeti işleyen kişisi belirlenemedi, 11 kadın eşi tarafından, 6 kadın beraberlik yaşadığı erkekler tarafından, 5 kadın tanıdıkları ya da akrabaları tarafından, 2 kadın babası tarafından, 2 kadın tanımadığı yabancı erkekler tarafından, 1 kadın beraberliğini bitirmek istediği erkek tarafından, 1 kadın kardeşi tarafından ve 1 kadın ise resmi nikahı bulunmayan imam nikahı bulunan erkek tarafından hayatlarına son verildi.

Cinayete kurban giden kadınların 13'ü 36-65 yaş aralığında, 12'si 26-35 yaş aralığı, 1'i 19-25 yaş aralığında, 2'si 0-11 yaş aralığından olurken 3 kadın ise 66 yaş ve üzeri yaş aralığında bulunuyordu.

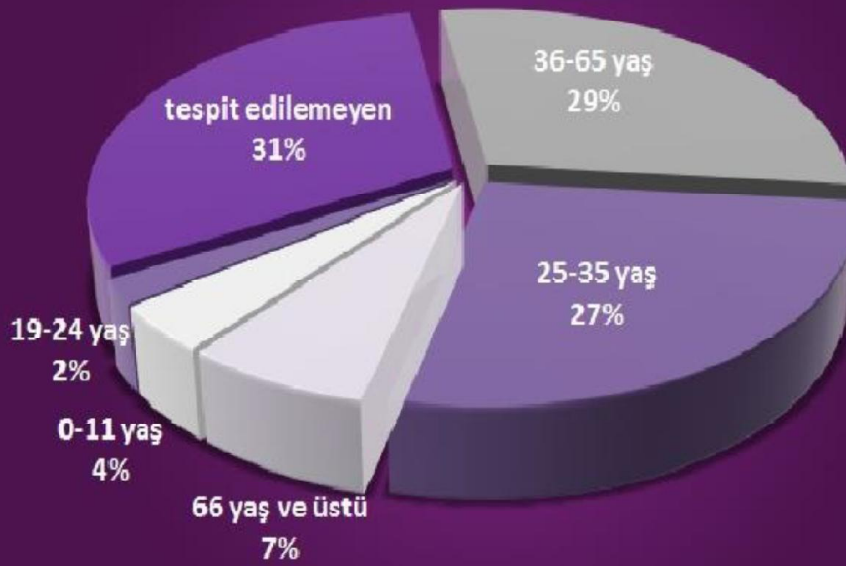
- Bursa ilinde meydana gelen olayda Şengül Vatansever (35) beraberliğini bitirmek istediği erkek tarafından yakılarak hayatına son verildi.
- Adıyaman ilinde oluşan olayda ise Emine Orki, resmi nikahı olmayan ve de hapisten yeni çıkmış olan imam nikahlısı Bekir A. Tarafından silahla vurularak hayatına son verildi.
- İstanbul ilinde meydana gelen olayda ise Aslı Ç.(35) iş ortağı olan Erken E. tarafından sokak ortasında araç içerisinde silah ile vurularak hayatına son verildi.

KADINLARI KİM ÖLDÜRDÜ?

KADINLAR KAÇ YAŞINDAYDI?

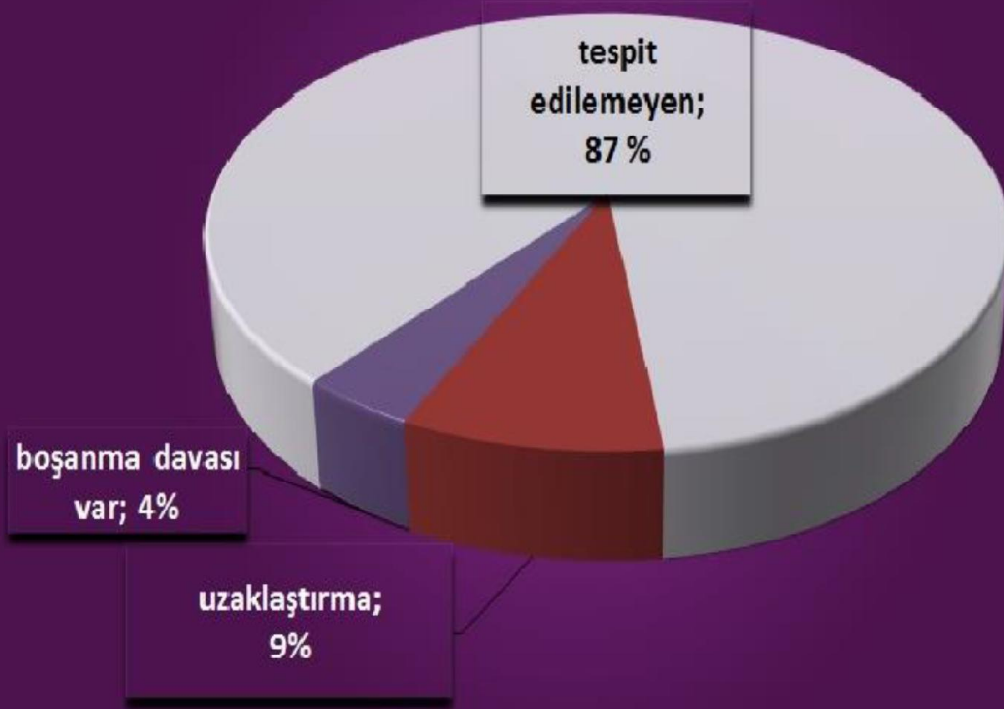

Bu ay içerisinde hayatına son verilen kadınların 39'unda devlet koruma kararının bulunup bulunmadığı tespit edilemez iken 4 kadında uzaklaştırma kararının bulunduğu ve 2 kadının da evli olduğu erkeklerle ayrılma davalarının olduğu belirlenmiştir. Eğer bu ay içerisinde cinayete kurban gitmiş olan kadınlar 6284 devlet koruma kanunun ile korunmuş olmuş olsaydı çocukları annesiz kalmayacaktı. Çünkü hayatına son verilen kadınların 12sinde çocuklarının olduğu biliniyordu.

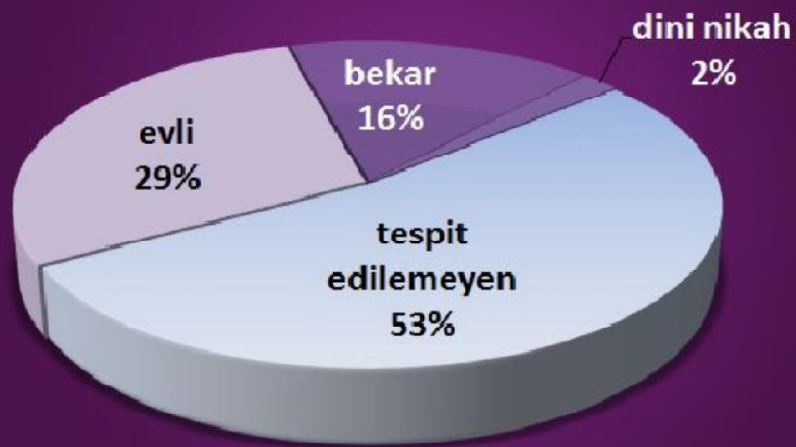
Eylül ayındaki cinayetlerde kadınların 13'ü evli iken, 7 kadın bekar ve 1 kadın dini nikahlıydı. Bu ay içerisinde hayatına son verilen kadınların 22 si silah ile vurularak hayatına son verilirken 5 kadın boğularak, 4 kadın kesici aletle, 1 kadın ise şiddet görerek, 1 kadın yakılarak ve 1 kadın ise yüksekten atılarak hayatına son verildi.

- Kahramanmaraş ilinde yaşanan olayda Gönül Demir, kocası Mustafa Demir tarafından hatta uzaklaştırma kararı olmasına rağmen silah ile vurularak hayatına son verildi.
- İstanbul ilinde yaşanan olayda ise Birsen Ş. Ayrılma davası açtığı kocası Ayhan Ş. Tarafından silahla vurularak hayatına son verildi.
- Iğdır ilinde yaşanan olayda ise Güner Çağraş, ayrılma davası açtığı kocası Mehmet Çağraş tarafından kesici aletle hayatına son verildi.

DEVLET KADINLARI KORUDU MU?

KADINLARIN BİRLİKTELİK DURUMU NEYDİ?

5.10- 2018 EKİM AYI KADIN CİNAYET VERİLERİ:

2018
Ekim ayında
erkekler
tarafından

34

kadın öldürüldü

2018 Ekim ayı içerisinde hayatına son verilen kadınların sayısı: 34 kadın olmuştur.

Bu ay içerisinde hayatına son verilen kadınların 13 kadının ölümü şüpheli olarak belirlenirken, 7 kadının neden ve ne için hayatına son verildiği belirlenemedi, 9 kadın ise kendi yaşamları hakkında karar almak istedikleri için hayatlarına son verildiği tespit edildi.

Cinayete kurban giden kadınların kim ya da kimler tarafından hayatlarına son verildiği belirlenemediği için mahkeme de yargılama yapılmadığı şüpheli görülen, sanık ve katillere cezalar verilmediği sürece ve de bu cinayetlerin önünce geçecek tedbirler alınmadığı sürece bu cinayetler sürekliliği devam edecektir.

- Uşak ilinde yaşanan olayda şiddet gördükten sonra hayatına son verilen Dilek Marabi, cinayet şüphelisi olarak görülen Suat Sönmez tarafından koli içerisine yerleştirilerek ormanlığı atıldı.

Hayatlarına son verilmek istenilirken yararlanan kadınlar hayata tutunma mücadelesi veriyor:

- Bilecik ilinde meydana gelene olayda Bediha Söylemez(28) dini nikahlı olduğu Mehmet Ç.(52) tarafından kendi yaşamı hakkında karar almak istediği gerekçesi ile kesici aletle yaralandı. Bediha kaldırıldığı hastanede hayata tutunma mücadelesi veriyor.
- Diyarbakır ilinde yaşanan olayda ise Deniz K.(25) 15 yaşında iken zorlanarak evlendirildiği kocası M.S.O dan ayrılmak istediği için kocası tarafından silahla vurularak yaralandı. Deniz kaldırıldığı hastanede hayata tutunma mücadelesi veriyor.
- İstanbul ilinin Şişli ilçesinde yaşanan olayda ise Serap D.(34), beraberliğini bitirmek istediği Kenan Öz tarafından silahla vurularak yaralandı.

Hayatına son verilen kadınların ölümleri sürmeye devam ediyor:

Ekim ayı içerisinde erkekler tarafından hayatına son verilen 34 kadının 14'ünün cinayeti şüpheli olurken, 6 kadının neden hayatına son verildiği belirlenemedi, 9 kadının ise kendi yaşamları hakkında karar almak istedikleri için hayatına son verildi, 2 kadın ise evli oldukları eşlerinden ayrılmak istedikleri için hayatlarına son verildi.

- Mersin ilinde yaşanan olayda F.Y. (25)'nin cinayete kurban gitmiş olduğu bedeni Göksu Irmağı'nda bulundu.

Ekim ayı içerisinde hayatına son verilen kadınların en fazla yaşandığı iller şu şekildedir:

- İstanbul : 8
- Adana : 2
- Tekirdağ : 2

Bu ay içerisinde 34 kadın hayatına son verildi:

2018 yılının Ekim ayında hayatına son verilen kadınların kim ya da kimler tarafından neden ve ne için hayatları sonlandırıldığı belirlenmedi.

Bu ay içerisinde hayatına son verilen kadınların 14 kadının ölümü şüpheli iken, 6 kadının neden hayatına son verildiği tespit edilemedi, 9 kadın ise kendi yaşamları hakkında karar almak istedikleri sebebiyle hayatları bitirildi, 1 kadın ise maddi sebepler bahane edilerek hayatı bitirildi, 1 kadın tekrar beraber olma isteğini reddettiği için hayatına son verildi, 1 kadın beraberliğini bitirmek istediği için ve de 2 kadın eşlerinden ayrılmak istediği için hayatlarına son verildi.

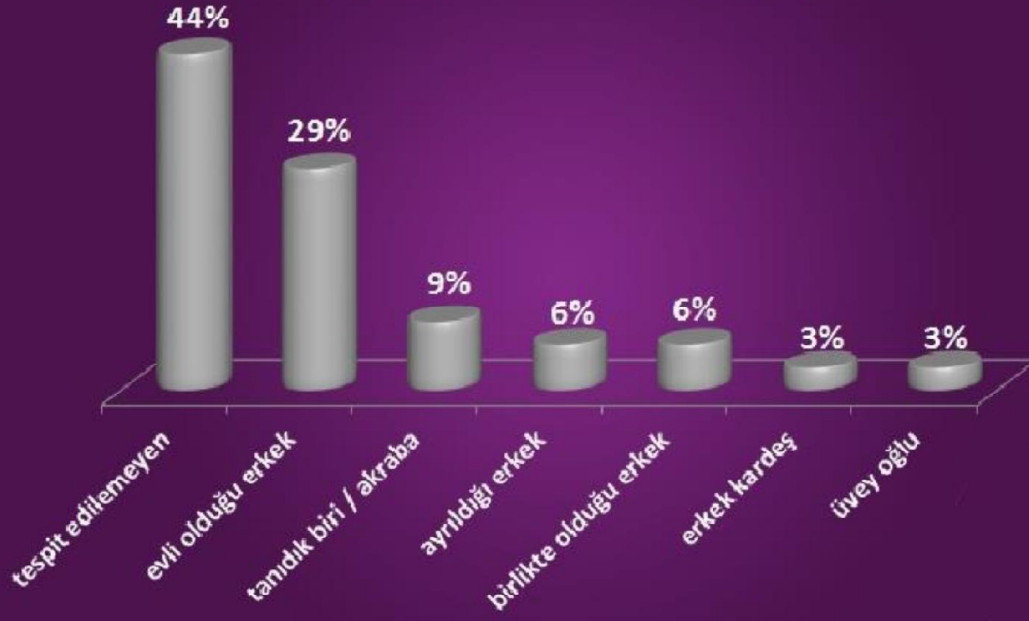
Ekim ayı içerisinde hayatına son verilen kadınların 10 tanesi eşleri tarafından , 2 kadın beraber oldukları erkekler tarafından, 3 kadın arkabası ya da tanıdıkları tarafından, 2 kadın ise beraberliğini bitirdiği erkek tarafından, 1 kadın öz olmayan erkek çocuğu tarafından ve 1 kadın da erkek kardeşi tarafından hayatına son verildi.

Öldürülen kadınların 15 tanesi 36-65 yaş aralığı, 8 kadın 26-35 yaş aralığında, 1 kadın 12-14 yaş aralığında iken 31 kadın ise 66 yaş ve üzeri yaş aralığında olduğu belirlenirken 4 kadının yaşları belirlenememiştir.

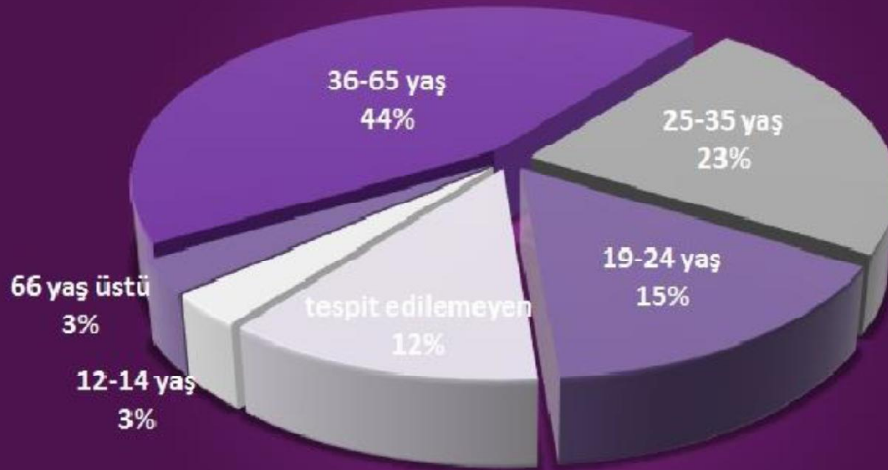
- Antalya ilinde yaşanan olayda Ziynet Terzi(36) 8 yaşındaki erkek çocuğunun gözleri önünde beraberliğini bitirmek istediği E.Ç. tarafından silahla vurularak sokak ortasında hayatına son verildi.
- Bursa ilinde yaşanan olayda ise Özlem Meşeli, ayrıldığı eski eşi Hasan Gündoğdu tarafından sokakta kesici aletle hayatına son verildi.
- İstanbul ilinde yaşanan olayda ise Berfin Atmaca(23) balkondan düşerek öldü.

KADINLARI KİM ÖLDÜRDÜ?

KADINLAR KAÇ YAŞINDAYDI?

Ekim ayı içerisinde hayatına son verilen kadınların 30 kadında devlet koruma kararını bulunup bulunmadığı belirlenemez iken, 1 kadında devlet koruma kararının bulunduğu, 2 kadında ise uzaklaştırma kararının bulunduğu, 1 kadında ise eşinden ayrılma davasının olduğu belirlenmiştir.

Ekim ayı içerisinde hayatına son verilen kadınlar eğer 6284 devlet koruma kanunu ile korunmuş olsaydı 13 kadının çocukları annesi kalmayacaktı. Bu ekim ayı içerisinde hayatına son verilen kadınların 13'ü evli iken, 7 kadın bekar ve 1 kadının da dini nikahı olduğu belirlendi.

Ekim ayı içerisinde hayatına son verilen kadınların 10 tanesi kesici aletle, 7 kadın silahla, 6 kadın yüksekte düşerek, 3 kadın boğularak ve 1 kadın araç ile ezilerek hayatlarına son verilmiştir.

- İstanbul ilinde yaşanan olayda 2 evladı olan Fatma Güraslan(36) 2 hafta öncesinde evlendiği Beytullah Güraslan tarafından kendi yaşamı hakkında karar almak istediği gerekçesi ile kesici alet ile hayatına son verildi.
- Manisa ilinde yaşanan olaya ise Ayşen Özcan(38) ayrıldığı eski eşi Özay S. Tarafından çalıştığı yerde tüfekte vurularak hayatına son verildi.
- Diyarbakır ilinde yaşanan olayda ise Nihal Ç. Kocası Orhan Ç. Tarafından koli bandı ile boğularak hayatın son verildi.

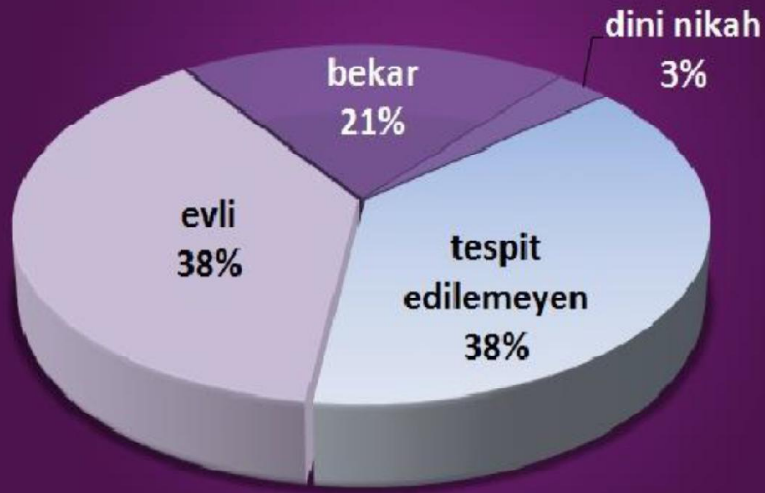
DEVLET KADINLARI KORUDU MU?

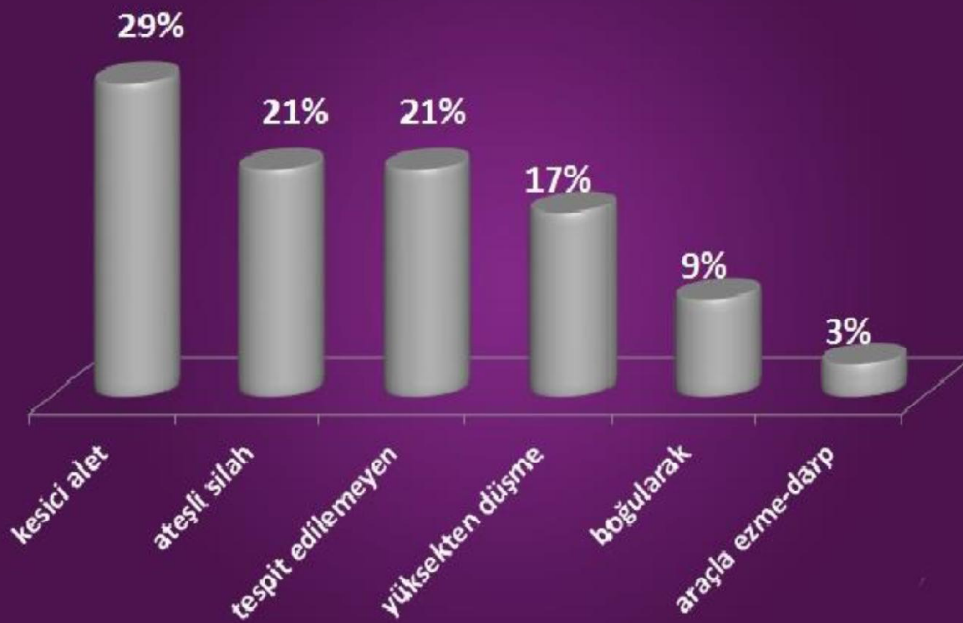
KADINLARIN ÇOCUĞU VAR MIYDI?

KADINLARIN BİRLİKTELİK DURUMU NEYDİ?

KADINLAR NASIL ÖLDÜRÜLDÜ?

5.11- 2018 KASIM AYI KADIN CİNAYET VERİLERİ:

2018 yılı Kasım ayında hayatına son verilen kadınların sayısı: 31 kadın olmuştur.

Bu kasım ayı içerisinde hayatına son verilen kadınların 7 kadın ölümü şüpheli olarak kayıtlara geçerken, 8 kadın neden ve ne için hayatına son verildiği belirlenmedi ve 11 kadın ise kendi yaşamları hakkında karar vermek istedikleri sebepleri ile hayatına son verilmiştir. Hayatına son verilen kadınların cinayetleri ve de neden hayatlarına son verildiği belirlenmediği sürece ve de buna uygun yargılama yapılmadığı şüpheli, sanık ve canilere caydırıcı cezalar verilmediği sürece önleyici tedbirler alınmadığı sürece şiddet ve cinayet boyutu büyüyerek sürmeye devam edecek.

- Gülay Mübarek: iki senedir ölüm tehditler savuran ve Gülay'a psikolojik şiddet gösteren kişi, diğer bir suçtan dolayı girdiği hapisten çıkar çıkmaz Gülay ve haberini yapan Melis Alphan'ı tehdit etmeye devam etti..
- Ayşegül Terzi : şort giydiği bahane edilerek şiddet gördü.

Hayatına son verilen kadınların sayılarında artışlar devam ediyor:

Bu kasım ayı içerisinde erkekler tarafında hayatına son verilen 31 kadınların 7 kadın ölümü şüpheli olarak kaydedilirken, 8 kadın neden ve ne için hayatına son verildiği belirlenemedi. 11 kadın ise kendi hayatı hakkında karar vermek istediği sebebi bahane edilerek hayatına son verilirken, 5 kadın ise maddi sıkıntılar bahane edilerek hayatına son verildi.

- Bursa ilinde yaşanan olayda Günay Torun maddi durumlar bahane edilerek kardeşi Halil Torun tarafından arabasında hayatına son verildi.
- Aydın ve Antalya ilinde yaşanan olaylarda ise farklı günlerde kimlikleri belirlenemeyen 2 kadın deniz kenarında ölü bulundu, cinayeti şüpheli ölüm olarak kayıtlara geçti.
- İstanbul ilinde ise yaşanan olayda Zahide Oğuz eşinden ayrılma davası sürerken, 2 kez uzaklaştırma kararı olan ve de karakolda 12-13 şikayet dilekçesi bulunmasına rağmen kocası olan Galip Oğuz tarafından evinde hayatına son verildi.

Bu ay içerisinde hayatına son verilen kadın sayısı 31 kadın olmuştur:

2018 yılının kasım ayında hayatına son verilen kadınların bir çoğu kim ya da kimler tarafından hayatına son verildiği belirlenemedi. Bu ayki kadın ölümlerinde 7 kadın cinayeti şüpheli olarak kaydedilirken, 8 kadının ölüm nedeni belirlenemedi, 11 kadın ise kendi yaşamları hakkında karar almak istedikleri gerekçesi ile hayatına son verilirken, 5 kadın ise maddi durumlar sebep gösterilerek hayatları bitirildi.

Hayattan koparılan kadınların cinayetlerinin 12 tanesi bilinmeyen kişi ya da kişiler tarafından, 10 kadın eşleri tarafından, 2 kadın beraberlik yaşadığı erkekler tarafından, 2 kadın erkek kardeşleri tarafından, 2 kadın akraba ya da tanıdığı kişi ya da kişiler tarafından, 1 kadın ise imam nikahlı olduğu erkek tarafından hayatına son verildi.

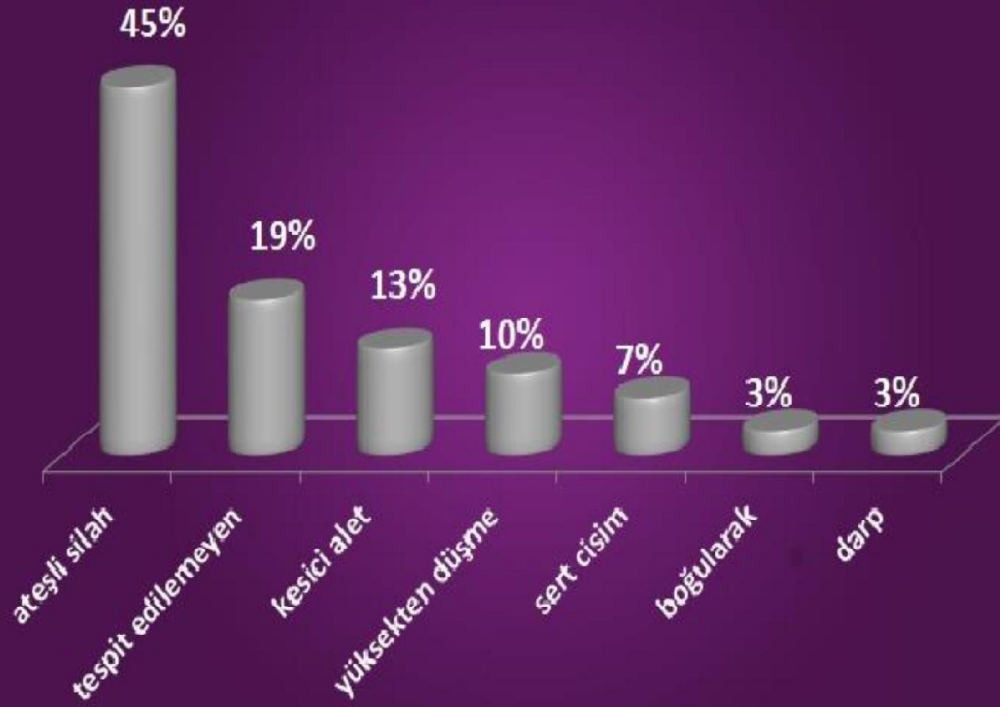
Cinayete kurban giden kadınların 1 tanesi 15-18 yaş aralığında, 9 kadın 36-65 yaş aralığında 7 kadın 26-35 yaş aralığında, 5 kadın 19-25 yaş aralığında, 1 kadın 12-24 yaş ve 5 kadın ise 66 yaş ve üzeri yaş aralığında olduğu belirlenirken 4 kadının yaş tespiti yapılamamıştır.

- Gaziantep ilinde yaşanan olayda 2 çocuk annesi olan Sabiha Sepil(20), imam nikahlısı olduğu eşi tarafından uykudan kaldırılarak oynaması istendi ve daha sonra eş tarafından çocuklarının gözlerinin önünde silahla vurularak hayatına son verdi.
- Diyarbakır ilinde yaşanan olayda ise Vildan Nerede(28) kocası tarafından otomobil içerisinde silahla vurularak hayatına son verildi.

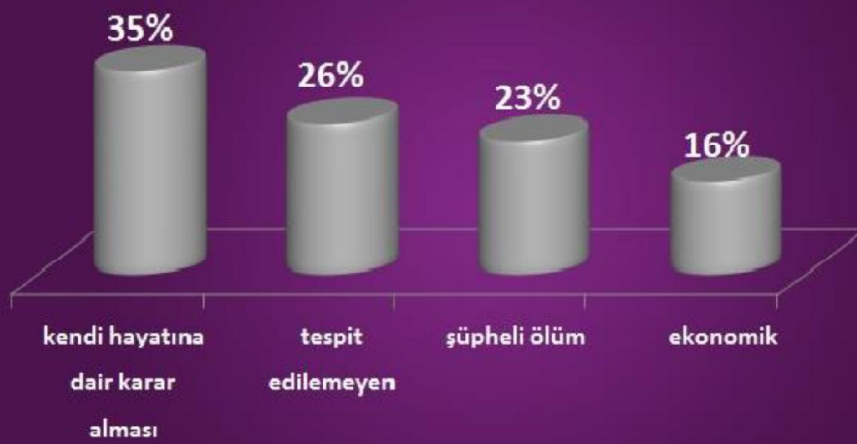
Bu kasım ayında hayatına son verilen 16 kadının devlet koruma kararının bulunup bulunmadığı belirlenemez iken, 5 kadının uzaklaştırma kararının bulunduğu biliniyor. 10 kadının ise herhangi bir devlet korumasına dayalı bir kararı olmadığı biliniyor. Bu ay hayatına son verilen kadınlar 6284 sayılı devlet koruma kararı ile korunmuş olsaydı, 6 kadının çocuğu annesiz kalmayacaktı.

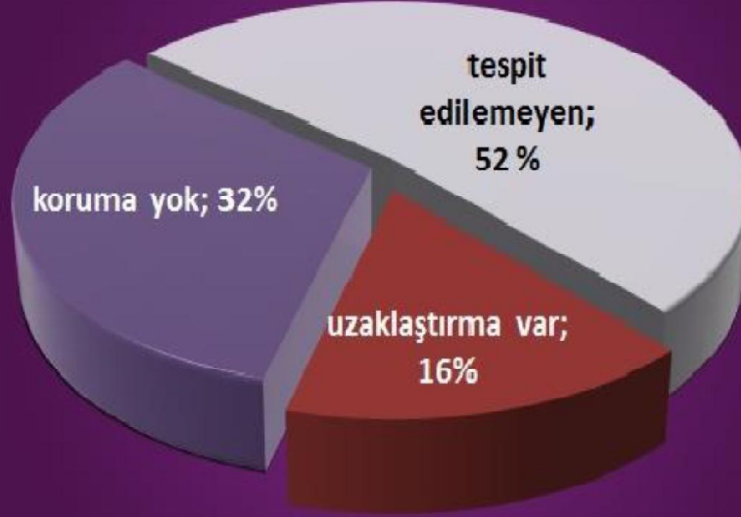
KADINLAR NASIL ÖLDÜRÜLDÜ?

KADINLAR HANGİ BAHA NELERLE ÖLDÜRÜLDÜ?

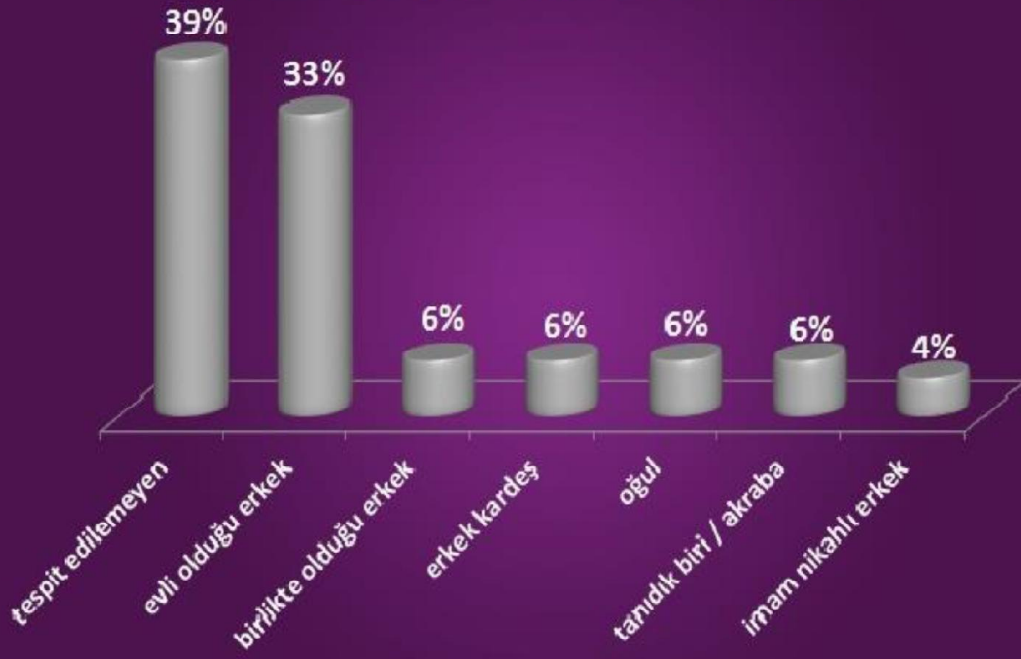
DEVLET KADINLARI KORUDU MU?

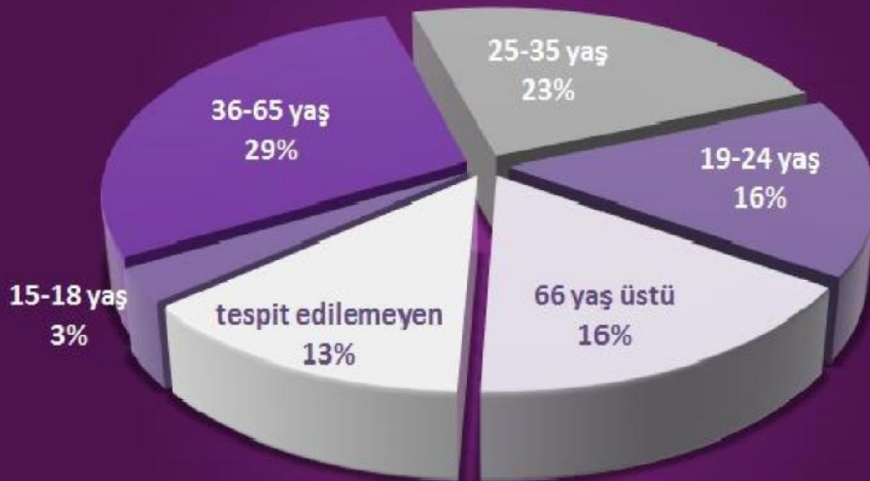
KADINLARIN ÇOCUĞU VAR MIYDI?

KADINLARI KİM ÖLDÜRDÜ?

KADINLAR KAÇ YAŞINDAYDI?

5.12- KADIN CİNAYETLERİ 2018 VERİ RAPORU:

2018 yılında toplam 440 kadın erkekler tarafından hayatlarına son verildi.

Bu 2018 yılında toplam 440 kadın erkeklerin uygulamış olduğu şiddetleri ile hayatları bitirildi. Kadın ölümlerinin sayısının artması, cinayetleri işleyenlerin belirlenmemesi, devlet koruması altında olan kadınların hayatlarının bitirilmesi ile karşı karşıya gelindi.

2018 yılı tamamında 440 kadın, Aralık 2018 ayında ise 45 kadın erkekler tarafından hayatına son verildi.

Bu yıl içerisinde erkekler tarafından 440 kadının hayatına son verildi. 105 kadın kendi yaşamları hakkında söz sahibi olmak istedikleri için, 16 kadın eşinden ayrılmak için hayatlarına son verilirken, 131 kadının ölümü şüpheli olurken, 134 kadının cinayeti ise belirlenemedi.

2018 yılı içerisinde en fazla kadının hayatına son verilen iller ise şu şekilde sıralanabilir:

- İstanbul :64	- Antalya :24
- Bursa :23	- İzmir :19
- Adana :15	- Gaziantep : 13
- Konya :12	

Şüpheli cinayetlerde artış yaşandı:

Bu yıl içerisinde hayatına son verilen kadınların ölümlerinde şüpheli ölümlerde artış meydana geldiği gözlemlendi. Hayatına son verilen 440 kadından 131'inin ölümü şüpheli olarak kaynaklara geçirildi ve öldüren kişiler bulunamadı. Bu ölümlerin artmasının sebebi olarak ise kişisel silahlanmaya yönlendirilme, silah kullanımının artması ve kadınların hayatlarına son verilmesine karşı önleyici adımların atılmıyor olmayışı neden olmakta.

- İstanbul ilinin Esenyurt bölgesinde kasım ayında yaşanan olayda erkek arkadaşı tarafından aşağı atılarak hayatına son verildiği iddia edilen Ferya Öztürk'ün ölümü cinayet mi yoksa intihar mı olduğu belirlenemedi.
- Zonguldak ilinde 20 Kasım da yaşanan olayda ise kimliği belirlenemeyen kadın cesedi dere kenarında bulundu.
- Ayten Adıgüzel Deligözoğlu Aralık ayında eşi tarafından çocuklarının gözleri önünde öldürüldü.

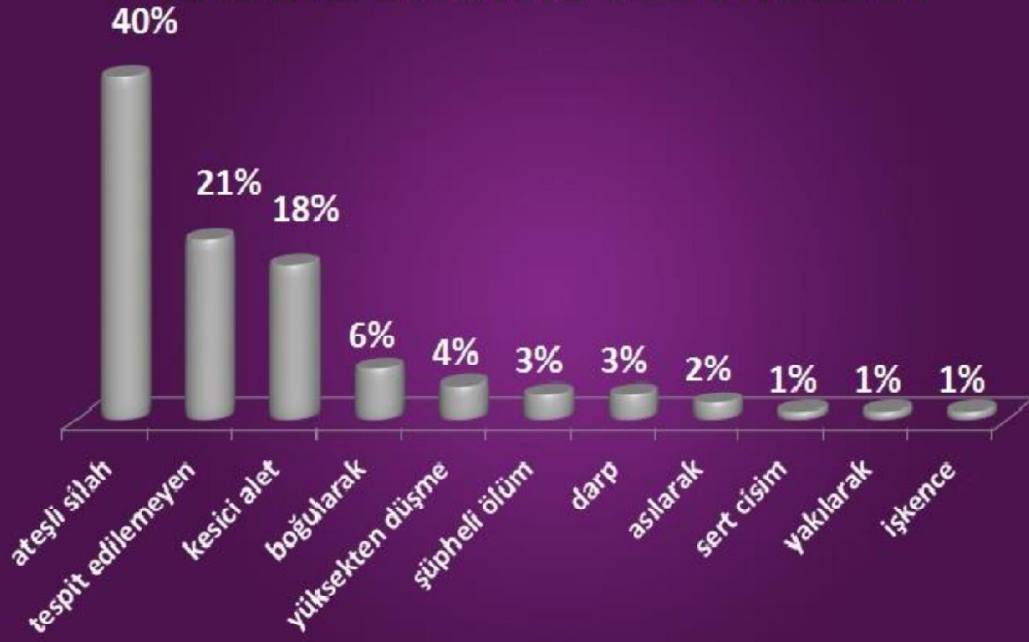
Hayatına son verilen kadınların yaş aralıkları düşüyor:

Hayatına son verilen kadınların yaş aralığı düşmüş durumda. Bu sene 15-18 yaş aralığı ve 19-25 yaş aralığında olmak üzere toplam 59 kadının hayatına son verildi.

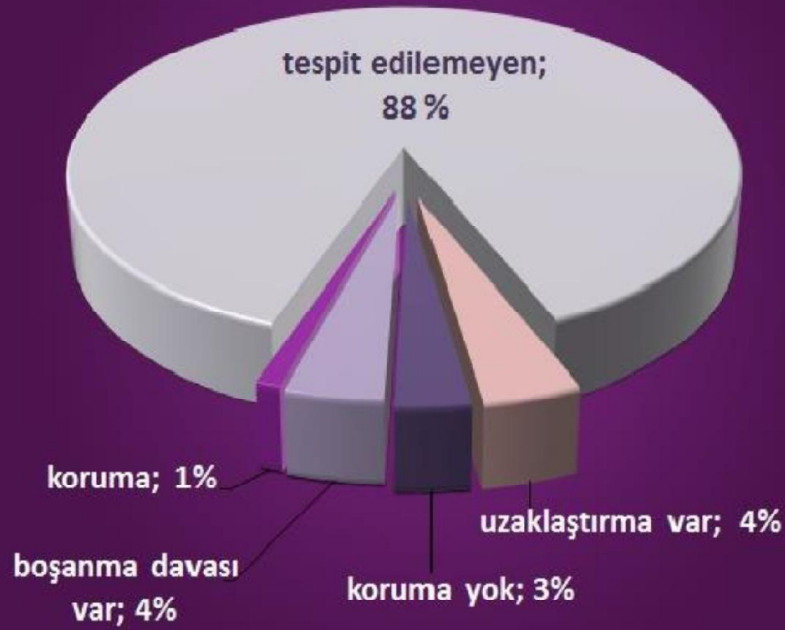
- Burdur da yaşanan olayda Ayten Kekik(17), erkek arkadaşı tarafından bıçaklandı daha sonra da boğularak hayatına son verildi.
- Ecem Balcı(17) tam 43 gündür kayıptı Şubat ayında Kocaeli ilinde ormanlık bir alanda cesedi gömülü halde bulundu. Ecem resmi olmayan dini nikahlı üvey babası tarafından hayatına son verildiği belirlendi.
- İstanbul Pendik de yaşanan olayda ise Helin Palandöken teklifini reddettiği gerekçesi ile Mustafa Yetgin tarafından hayatına son verildi.

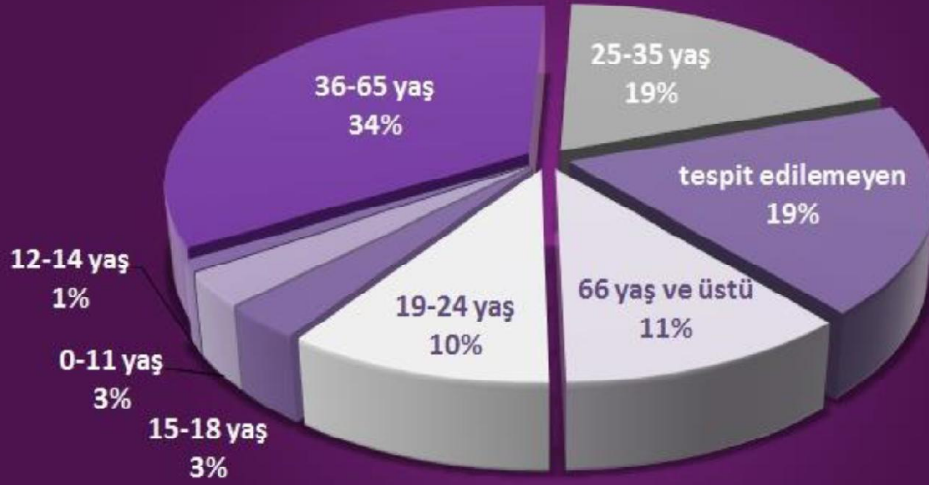
KADINLAR NASIL ÖLDÜRÜLDÜ?

DEVLET KADINLARI KORUDU MU?

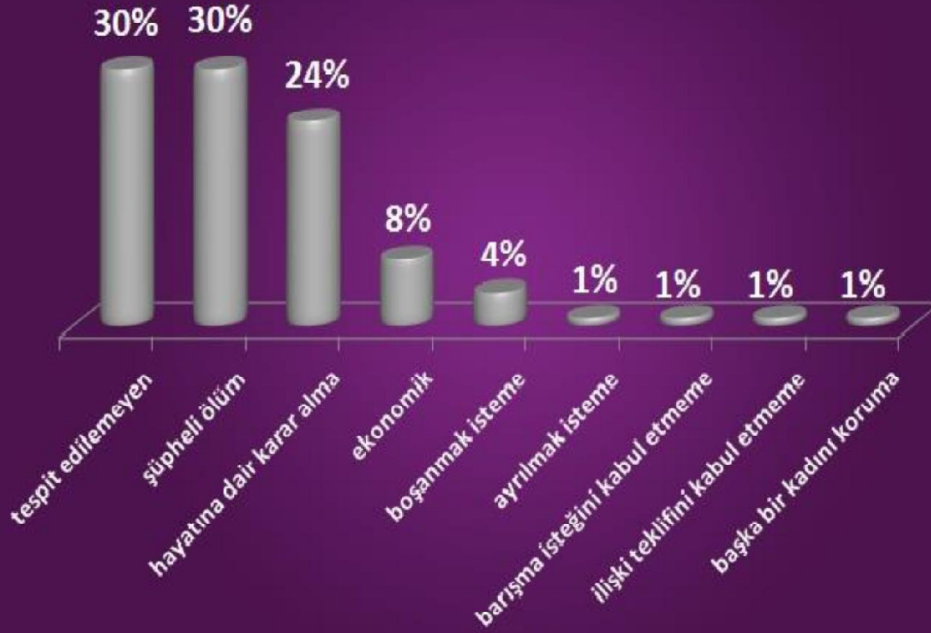
KADINLAR KAÇ YAŞINDAYDI?

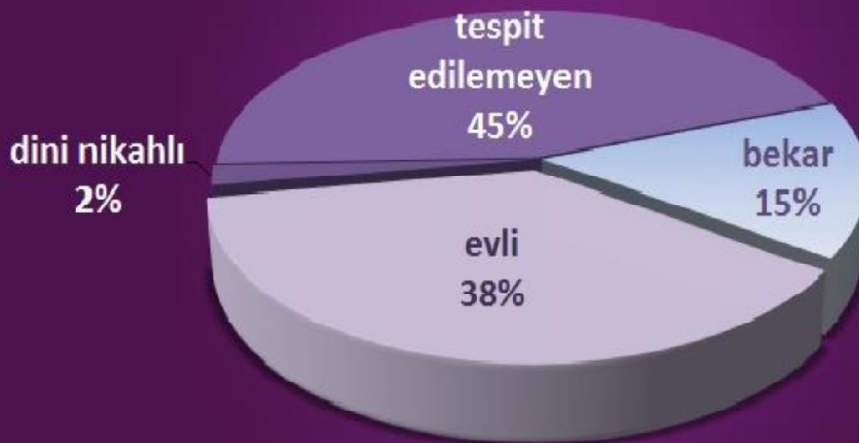
KADINLARIN ÇOCUĞU VAR MIYDI?

KADINLAR HANGİ BAHANELERLE ÖLDÜRÜLDÜ?

KADINLARIN BİRLİKTELİK DURUMU NEYDİ?

25 KASIM 'KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE GÜNÜ'

2018 yılın sonunda kadın cinayetleri bilançosu :440 kadın oldu.

Kadınlara yönelik saldırı, şiddet ve de cinayetler de herhangi bir azalmalar olmuyor. Kadınlar bu olaylar karşısında kendi yöntem ve çabaları ile korunmaya çalışıyor. Bu yıl içerisinde kadınlar uğradıkları şiddet ve cinayetlere rağmen şikayet ederek ve aynı zamanda **Twitter, Instagram, WhatsApp, Facebook gibi bir çok alanda sosyal medyaları araç olarak kullanarak** seslerini duyurmaya, korunmaya çalışmakta bu olaylara karşı sessiz kalmamaktadırlar.

- Temmuz 2018 yılında Bahar Doğrul(18) babası tarafından gördüğü şiddeti Sosyal medyada anlatarak yardım istedi.

BÖLÜM-6

“Bana vicdansız bir medya temin et, sana bilinçsiz bir halk yaratayım”

Joseph Goebbels

6.1. MEDYA HABERCİLİĞİNDE KADIN CİNAYET HABERLERİ SUNUMUNA İLİŞKİN DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN ETİK KURALLAR:

Günümüzde varlığını bulunduran iktidarın en büyük arayışlardan bir tanesi de medyadır. Medya araç ve gereç çeşitlerinin büyümesi sonucunda iktidarların hareket alanlarının türleri artmış ve genişlemiştir. İktidar her türlü yeni medya araçlarını (televizyon, gazete, internet, telefon vb.) kullanarak geniş kitlelere ulaşmaktadır. İktidarlar tarafından medyanın meydana getirilmesi ve biçimlendirme amaçlı kullanılan bu medya araçları en büyüklerinden biri de yazılı basın organlarıdır ve bu organların önünde ise gazete yer almaktadır(TGC: 2016).

Hayatına son verilen kadınların son zamanlarda Türkiye’de hızlı bir şekilde çoğalmasına paralel olarak, kadın ölümlerinin haberleri de medya da oldukça sık şekilde yerini almasına neden olmaktadır. Son zamanlarda Türkiye de ve büyüyen Dünya medyasında, kalıplaşmış medyadan değişik olarak çabucak her yere ve daha fazla topluluğa erişebilen sosyal medyaya internet medyası denir. Büyüyen haberleşme teknolojileri aracılığıyla kalıplaşmış medyayı arkasında bırakan internet, internet haberciliğinin basit elde edilebilen iletişim mekanı haline gelmesini sağlamıştır(TGC : 2016).

6.1.1. ‘kadın cinayeti’ haberleri yapılırken dikkat edilmesi gereken etkin kurallar(TGC: 2016; 63-65):

- “ Haber faiz ifadesine dayanarak yazılmamalı, ölen kadının katilin/ failin iddialarını yanıtlayacak ve çürütecek durumda olmadığı unutulmamalı.
- Haberin tek kaynağı polis raporları, adli tutanakları ya da fail/katil olmamalı.

- Haberi yapan kişi, psikolog, yargıç, falcı veya öykü yazarı değil haberci olduğunu unutmamalı.
 - Haber verilirken söylentilerden, yakıştırmalardan. Kalıplaşmış söylemlerden ve önyargılardan uzak durulmalı.
 - Cinayetin sorumlusu olarak cinnet, kıskançlık, öfke, namus, iflas, psikolojik sorun vb. gibi cinayeti ‘haklı’ gibi gösterecek, cinayeti meşrulaştırmaya çalışan ifadeler kesinlikle kullanılmamalı. Bu bahanelerin kadın cinayetlerini meşrulaştırmasının anı sıra ‘ haksız tahrik indirimi’ talebiyle mahkemeye delil olarak gösterilebildiği unutulmamalı.
 - Kadınların varsa cinayet öncesi koruma talepleri, maktulün varsa karakol şikayetleri, hakkında verilmiş savcılık kararı, geçmişte şiddete maruz kalıp kalmadığı, gelenekler, destek olmayana aile vb. gibi etkenler mutlaka haberlerde yer almalı.
-
- Kadın cinayetlerinin tek bir sorumlusu olmadığı unutulmamalı, iki ‘taraf’ la sınırlı kalmayıp, tüm sorumlular ve süreç iyice araştırılmalı.
 - Melodramdan, sansasyon ve pornografiden kaçınılmalı. Cinayetin ayrıntılarını pornografik olarak resmederek şiddetin pornografisi üretilmemeli.
 - Haber metni, cinayeti dramatize eden unsurlar içermemeli.
 - Cinselliğe dair gereksiz ayrıntılar ve magazinsel yaklaşımlardan uzak durulmalı, haber yazımında çekici veya heyecanlı hikaye üslubu kullanılmamalı.
 - Öldürölen kadının bedeni teşhir edilmemeli. Bunun yerine zanlı ve zihniyeti teşhir edilmeli.

- Şiddeti sıradanlaştırılan olay mahalli fotoğrafları kullanmamalı.
- Fotoğraf ve görsel malzeme seçiminde ve kullanımında dikkatli olunmalı, maktulün fotoğrafı ya hiç kullanılmamalı veya olay sonrası değil öncesinde çekilmiş fotoğrafı, eğer gerek varsa kullanılmalı.
- Katil ve maktule dair ‘mutlu günler’ fotoğrafları da dikkatli kullanılmalı. Bu fotoğraflar ya hiç kullanılmamalı ya da kullanım biçiminin ‘sizin de en yakınınız, bir gün katilini olabilir’ çağrışımı yapmasına özen gösterilmeli.

- Haberde 5N1K kuralını uygularken ‘neden’ in yanıtı katilin sözde gerekçelerinde değil, cinayete giden süreçte yaşanan sorunlar da olmalı.
- Maktulün mesleği, yaşam tarzı, sosyal ilişkileri veya davranışları ancak haberin anlaşılır kılınması için şartsa açıklanmalı ve yanlış anlamaya, özellikle de ahlaksal yargıya yer vermeyecek şekilde aktarılmalı.
- Meslek, davranış ya da yaşam tarzı kadınların erkekler tarafından öldürülmesinin bahanesi/gerekçesi gibi sunulmamalı.
- Araştırma sonuçlar, öldürülen kadınların büyük çoğunluğunun cinayet öncesinde şiddet gördüğünü göstermekte. Şiddet gören bir kadınla ilgili haberde, onu tehlikeye sokacak ve gelecekte öldürülmesine neden olabilecek bilgiler vermekten kaçınılmalı.
- Fikri takip yapılmalı. Cinayet haberinin ardından failin yakalanma, yargılanma süreçleri de takip edilerek haberleştirilmeli.

- Kadın cinayetlerine verilen cezaların yeterince caydırıcı olup olmadığı ve bu durumun yeni cinayetlerin işlenmesinde nasıl bir rol oymadığı da araştırılmalı. Benzer olaylarda yargının verdiği örnek kararlara dikkat çekilmeli.
- Cinayet davalarını izlerken haberde, kadın örgütleri veya herhangi bir kurum/kuruluşun cinayet davalarına müdahil olma talebi, yargı sürecinde maktule destek veren eylem ve görüşlere yer almalı.
- Kadın cinayetleriyle ilgili hukuki süreçlerde, kadın katillerine yaygın olarak verilen ‘haksız tahrik’ ya da ‘ iyi hal ‘ gibi indirimlerin ne kadar hukuki ya da ne kadar ‘ideolojik/siyasal/ahlaki yaklaşımlarla’ verildiği, bu yaklaşımların yeni cinayetleri teşvik edip etmediği sorgulanmalı.” (TGC: 2016: 63-65)

SONUÇ:

Kadın cinayetleri uzun süredir Türkiye'nin haberlerinde olan bir meseledir. Kadına uygulanan şiddet ve cinayet evrensel bir sızıdır. Bu sorun bütün çerçevesiyle meydana çıkarıp her toplumsal problemde olduğu gibi bu hususta da medyayı haber ederek sağlıklı bir medya meydana getirmeye hizmet etme fonksiyonu da şüphesiz medyanın ciddi görevlerindendir.

Kadına dair cinsiyet ayrımcılığı evvelden çağımıza kadar çoğalarak seyretmektedir. Kadın şiddet sosyal cinsiyete ait eşitliksiz bağ şekillerinin bir benzemesi olarak görmektedir. Eril sistem ve topluluğa egemen olan görevler, bedeller kadının ev hayatına bağlanmasına neden olmuştur. Namus objesi olarak görülen kadın hane içinde hükümlü hale getirilerek yalnız anne olma ve eş olma rollerini yapmaya zorunlu bırakılmıştır. Kadının kocasının hükümlü altında olması aynı zamanda bir çok şeyi peşinden getirmiştir. Kadını kendi metası olarak bakan erkek kadına isteği şekilde hareket etmesi, kadını isteği üzerine biçime oturtması da yine kadın tarafından erkeğe lütfedilen bir kuddettir. Kadın bir çok zaman şiddete uğramakta, taciz edilmekte, tecavüze, cinayete, eşitsizliğe uğramaktadır.

Bir toplulukta kadın olmak güç bir durumdur. Kadın olmak evini hemde ev dışındaki hayatını devam ettirmeyi gerekli tutan zor bir süreçtir. Topluluklarda kişiler hür görevler ve makamlara da aittir söylene de kadın ve erkek için hür ve denklik açıklamaları farklılık göstermektedir. Sosyal yapı içinde erkekler hür iken kadınlar ataeril toplumun ortaya koyduğu kuruluş içinde ne hürdür ne de erkekler ile denktir. Kadınlar, yalnızca kadın olmasından dolayı, sosyal yapı içerisinde siyasette, hukukta, eğitimde, sağıkta ve ekonomi gibi sahalarda şiddete uğramaktadırlar. Kadınlara gösterilen şiddet ve cinayetin kökü: eril toplum da hayatını sürdüren kadınların cinsiyet merkezli erkek hakimiyeti, gelenek ve görenekler erkeğin eril sosyal kabullenişlere arkasını yaslayarak kadına dair ikili davranış, şiddet hatta cinayet uygulanmayı kendisine bulunan bir kazanç olarak düşünmektedir. Erkek için olağan olun durumlar bazen kadınlar için namus davasına mesele olabilmektedir.

Bu tez araştırmasında 2018 yılında meydana gelen kadınlara uygulanan şiddet ve şiddet sonucunda meydana gelen cinayetler araştırılmış ve bulunan veriler tek tek eklenmiştir. bu araştırma sonucuna göre şiddetin ya da cinayetin önlenmesi ya da en aza indirilmesi için

şiddetin uygulayıcısı olan erkeklere daha fazla görev düşmektedir. Bunun için bilhassa tsosyal cinsiyetin ataerkil şeklinde olan kurumlarda görev alan hocaların(din adamları), öğretmenlerin, siyasetçilerin, sağlıkçıların, sivil örgütlerin, kadına şiddet ve cinayet konusunda bilgi verilmeli eğitilmelidir ki toplumda yaşayan erkeklere eğitimler verilerek elbirliği ile şiddet ve cinayetlerle savaş edilmelidir. Ayrıca siyasal ve kurumsal inkılapların ataerkil yaşam tarzındaki şahsi görüş, düşüncesi ve hareketlerin temizlenmesi hizasında etkili bir inkılap gerekecektir. Bu inkılap bütün baba, oğlu, koca ve erkek kardeşleri içine alır biçimde olmalıdır. Ayrıca bu savaş ile Bakanlıklar kararlı olarak haberler vermeli ve siyasal amaçlarını özenle meydana getirmelidir. STK(Sivil Toplum Kuruluşu)'lar şiddet ve cinayetin engellenmesi için emek harcamalı ve gerekli bilgileri paylaşmak için kuvvetli ortak yönetim kurulabilir. Toplumsal cinsiyet tabanlı şiddet ve cinayetin bitirilmesi hem kadınlar için hem de çocuklar için yarar sağlayabileceği gibi erkekler için de yarar sağlayacaktır. Bu yarar erkeklerin sosyal hayatı içinde ve hanesi ile daha keyifli bağlar oluşturmaya yardımcı olacaktır. Cinsiyete dair şiddet ve cinayetin bitirilmesinde erkeklerin görevi ve beraberliği içinde savaşılması bu hareketin ciddi bir parçası durumundadır.

MEDYA VE GAZETEDE YAYINLANAN KADIN CİNAYETİ HABER BAŞLIKLAR:

FOCUS America Could Be
more like the United Kingdom
on health care, but not on
other aspects of the health
reform debate, says Richard
Peters, a top British health
official. It's a possible debate
that goes far beyond the
U.S. health care system.

KAYNAKÇA:

- 1) ÇETİN, İhsan(2014), Gelenek Ve Modernite Arasında Türkiye’de Son Dönem Kadın Cinayetleri, Sosyoloji Dergisi/Journal Of Sociology ISSN: 1300-5642 Yıl/Year 2014/ Sayı/Vol.: 30: 41-63
- 2) GAZİOĞLU Elif (2013), Kadın Cinayetleri: Kavramsallaştırma Ve Sorunlu Yaklaşımlar, Sosyal Politika Çalışmaları Yıl: 13 Cilt: 7 Sayı: 30 Ocak-Haziran 2013 ISSN: 1303-0256,
- 3) UĞURLU, Özge(2015), Kadının Benlik Sunumunun Güncel Bir Aracı Olarak Sosyal Ağlar Bir Tasarım Unsuru:’Kusursuzlaştırma’, Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Uşak
- 4) AVCI, Fatma(2018), Toplumsal Cinsiyet Ve Medya İlişkisi; Yazılı Basında Kadına Şiddet Ve Kadın Cinayetleri Haberleri Üzerine Bir Analiz, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya
- 5) ARSLAN, Mehmet(2018), Medyatik Şiddet Ve Toplumsal Cinsiyet: Haberde Kadın Cinayetleri, T.C. Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya
- 6) YEGEN, Ceren(2014), İnternet Haberciliğine Kadın Cinayeti Haberlerinin Sunumu: Posta Gazetesi Örneği, Alparslan Üniversitesi İletişim Fakültesi Gazetecilik Bölüm, Muş
- 7) GÖRKEMLİ, H. Nur Yeni Bir İletişim Alanı Olarak Sosyal Medya Kullanımı Ve Konya Kadın Dernekleri Örneği, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2012
- 8) UYANIK, Dr. Faik, Sosyal Medya: Kurgusalılık Ve Mahremiyet, Kocaeli Üniversitesi Yeni Medya Kongresi, Mayıs 2013
- 9) ERSOY, Ersan (2009), Cinsiyet Kültürü İçerisinde Kadın Ve Erkek Kimliği (Malatya Örneği), Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt: 19, Sayı:2, Elazığ
- 10) AKTAŞ, S. Medyanın Kadın Estetiği Üzerine Etkileri Ve Ebenin Rolü, Anadolu Hemşirelik Ve Sağlık Bilimleri Dergisi, 2014
- 11) ÖZBAŞ, S. Ve ÖZKAN S., Kadın Sağlığını Geliştirmede Meydanın Kullanımı Ve Etkisi, 2010

- 12) TERKAN, B., Kadın Örgütlerinin İnterneti Alternatif Medya Olarak Kullanımı Üzerine Bir İnceleme,
- 13) ÖZTÜRK, Emine (2006), Türkiye’de Aile İçi Şiddet, Kadın Sığınma Evleri Ve Din , Birey Yayıncılık Cilt 3 Sayı 7, İstanbul
- 14) DİREK, Zeynep (2007), Cinsiyetli Olmak(Sosyal Bilimler Feminist Bakışlar), Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.
- 15) Türkiye Gazetecilik Cemiyeti(2016), Kadın Ve Medya Toplumsal Cinsiyet Eşitlikçi Haba Kılavuzu, İstanbul.
- 16) TEKELİ, Esra Serdar (2016), Kadın Cinayetlerinin Haberleştirilmesi Bağlamında Medya Etiğini Yeniden Tartışmak: Habertürk Gazetesi Örneği, Abant Kültürel Araştırmaları Dergisi(Akar), Cilt:1, Sayı:1 , 129.
- 17) YETİM, Dilek , ŞAHİN, Erkan Melih ,Aile Hekimliğinde Kadına Yönelik Şiddete Yaklaşım, Aile Hekimliği Dergisi, Cilt:2, Sayı:2, Çanakkale.
- 18) TAN, Mine, Toplumsal Değişim Ve Eğitim: Kadın Bakış Açısından, Ankara.
- 19) E. ELÇİ, Türkiye’de ‘Kadın Olmak’ Söylemi: Kadınlarla Yapılmış Bir Söylem Çalışması, Beykent Üniversitesi, Psikoloji Çalışmaları Dergisi, 2011
- 20) KÖŞGEROĞLU, Nedime (2006), “Kayıtlara Geçilsin” Kadın Var, Sıkıştırılmış Alanlardan Yaratıcı Yaşamlara Kadın, Anfora Yayınları, İstanbul.
- 21) DURUDOĞAN, Hülya, GÖKSEN, Fatoş, ODER, Bertil Emrah, YÜKSEKER, Deniz, (2010), Türkiye De Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları, Eşitsizlikler, Mücadeleler, Kazananlar, Koç Üniversitesi Yayınları, İstanbul
- 22) KESKİN, İrem, BAŞ, Mehmet ‘Sosyal Medyanın Tüketici Davranışları Üzerine Etkisinin Belirlenmesi, Ankara.
- 23) SUBAŞI, Necdet, (2012) ‘Din Ve Kadın Konulu Çalışmalarda Akademik Özgünlük Ve Sahicilik Sorunu’ Divan Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi, Cilt:17, Sayı: 31
- 24) GAZİOĞLU, Elif(2013), ‘Kadın Cinayetleri: Kavramsallaştırma Ve Sorunlu Yaklaşımlar’, Sosyal Politika Çalışmaları, Cilt:7 Sayı:30, Ardahan

- 25) AYHAN, İrem (2007), Kentte Suç Oranının Ekonomik, Sosyal Ve Mekansal Değişkenlerle Modellenmesi, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitü- Sü, İzmir.
- 26) DİREK ,Zeynep (2007), Cinsiyetli Olmak(Sosyal Bilimler Feminist Bakışlar), Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.
- 27) İNCEOĞLU Yasemin , Altan Kar (2010) Kadın Ve Bedeni, Dişilik Güzellik Ve Şiddet Sarmalında, Ayrıntı Yayın, İstanbul.
- 28) KURT TOPUZ, Senem, ERKANLI, Hülya(2016), Toplumsal Cinsiyet Bağlamında Kadın Ve Erkeğe Atfedilen Anlamların Metafor Yöntemiyle Analizi, AİBÜ İİBF, Cilt;8, Sayı:2, Bolu.
- 29) COSEPHİNE Donovan (2009), Feminist Teori, İletişim Yayınları, 5. Baskı, İstanbul.
- 30) KÖŞGEROĞLU Nedime (2006), “Kayıtlara Geçilsin” Kadın Var, Sıkıştırılmış Alanlardan Yaratıcı Yaşamlara Kadın, Anfora Yayınları, İstanbul.
- 31) DURUDOĞAN, Hülya GÖKSEN, Fatoş Bertil Emrah Oder, YÜKSEKER, Deniz (2010), Türkiye De Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları, Eşitsizlikler, Mücadeleler, Kazananlar, Koç Üniversitesi Yayınları, İstanbul
- 32) AYVAZ Kızılgöl, Özlem(2012), Türkiye’de Eğitimde Cinsiyet Eşitsizliğinin Yoksulluk Üzerindeki Etkisi, Celal Bayar Üniversitesi İ.İ.B.F, Manisa,
- 33) AYHAN, İrem (2007), Kentte Suç Oranının Ekonomik, Sosyal Ve Mekansal Değişkenlerle Modellenmesi, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitü- Sü, İzmir.
- 34) CAN, Yücel(2013), Kadına Yönelik Şiddetin Toplumsal Cinsiyet Temelleri: Niğde Örneği, Zeitschrift Für Die Welt Der Türken, Niğde.
- 35) AĞÇOBAN, Sıddık(2016)’ Kadın Olgusunun Kültürel Gelişimi Ve İslam’da Kadının Yeri Üzerine Tartışmalar’İslamic Studies, Women Studies , Kırklareli
- 36) ACAR, Feride, (1992), ‘Türkiye’de Kadın Ve Eğitim, Yüksek Öğrenimde Kız Öğrencilerin Konumu’ in TC Başbakanlık KKSGM, Kadın Ve Sosyo-Ekonomik Gelime, Ankara, S.11-22.
- 37) TAN, Mine,(1981), ‘Atatürk Ve Karma Eğitim’, Atatürk Devrimleri Ve Eğitim Sempozyumu, AÜEBF Yay, S. 45-57.
- 38) ELÇİ, Elçin(2011), Türkiye’de ‘Kadın Olmak’ Söylemi: Kadınlarla Yapılmış Bir Söylem Çalışması, Psikoloji Çalışmaları Dergisi 31, İstanbul.

- 39) ÜZÜMÇEKER, Emir,(2017) ‘Kadın Cinayetleri, Toplumsal Cinsiyetle Özdeşleşme Ve Atıf’ Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir
- 40) KÜÇÜKALİ, Adnan(2015),’ Üniversite Öğrencilerinin Sosyal Medya Kullanımı: Atatürk Üniversitesi Örneği’, Atatürk Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi, Erzurum
- 41) ÖZAYDINLIK, Kevser(2014), ‘Toplumsal Cinsiyet Temelinde Türkiye’de Kadın Ve Eğitim’, Sosyal Politikaları Çalışmaları Dergisi, Sayı:33, Muğla.
- 42) DEMEZ, Gönül, (2012), ‘Medyada Yeni Sağlık Anlayışları Ve Kadın Bedeninin Temsili’, Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi, Cilt:9 Sayı:1,
- 43) SERDAR TEKELİ, Esra(2016), ‘Kadın Cinayetlerinin Haberleştirilmesi Bağlamında Medya Eğitimi Yeniden Tartışmak: Habertürk Gazetesi Örneği’, Abant Kültürel Araştırmalar Dergisi, Cilt:1, Sayı:1
- 44) SALLAN GÜL, Songül, ALTINDAL, Yonca, ‘Medyada Kadın Cinayeti Haberlerindeki Cinsiyetçi İzler: Radikal Gazetesi’
- 45) SAYAR, Ümit. (2015) ‘Kadın Cinayetleri: Eşini Öldüren Erkekler Üzerine Bir Araştırma’, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı, Ankara
- 46) ERDİNÇ, Burcu ‘Kadın-Erkek Eşitliği Ve Yerel Yönetimler’, Ankara
- 47) TAŞDEMİR AFŞAR, Selda(2015) ‘ Türkiye’de Şiddeti ‘Kadın Yüzü’,Sosyoloji Konferansları No:52, Ankara
- 48) GÜRHAN, Nazife (2010), ‘Toplumsal Cinsiyet Ve Din’, Şarkiyet İlmi Araştırmalar Dergisi, Sayı :IV
- 49) BERKAY, Fatmagül, (1993), ‘Türkiye’de Kadın Olmak’, Cumhuriyet Kitap, No:162.
- 50) BAKER N Vd. (1999). Family Killing Fields: Honor Rationales İn The Murder Of Women. Violence Against Women. 5: 164. [Http://Vaw.Sagupub.Com/](http://Vaw.Sagupub.Com/) CAMUS, A. (2012). Başkaldıran İnsan. Can Yayınları. İstanbul.
- 51) ATAN, Sibel, Atan, Murat, ‘Şiddetin Kadın İstihdamında Yarattığı Etkiler’,Ankara
- 52) BİLİCAN Gökkaya, Veda, (2015)’Sosyal Teoriler Ve Kadın Üzerine’, International Journal Of Social Science Doi Number:38,Yayın Süreci,
- 53) Kadıncinayetleri.Org
- 54) Morçatı Kadı Sığınağı Vakfı
- 55) KADAV
- 56) Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLERİ

Adı ve Soyda : Emine ÖZOLU

Medeni Hali : Evli

EĞİTİM

1996-2001 : Kayseri Fatih İlköğretim Okulu

2001-2004 : Kayseri 50. Yıl Dedeman Ortaokulu

2004-2007 : Kayseri Halide Nusret Zorlu Tuna Kız Melek Lisesi

2007-2009 : Erciyes Üniversitesi Mustafa Çıkrıkçıoğlu M.Y.O

2012-2016 : Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi
Sosyoloji Bölümü

2017-2020 : Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Sosyoloji Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Programı

İŞ DENEYİMİ

2016-2017 : Kayseri Büyükşehir Belediyesi Huzur Çınarı Aile Danışmanlık ve
Rehberlik Merkezi

2017- Halen : İstanbul Adalet Sarayı

YAYINLARI

Makaleler

1. DELİKTAŞ, E. (2018). “sosyal medya tüketiminin kadınlar üzerindeki etkisi ve kadın cinayetlerinin online yer alış biçimleri(2018)” 2. Uluslararası İpek Yolu Akademik Çalışmalar Sempozyumu. 207-213 s.
2. DELİKTAŞ ÖZOLU, E. (2019). “Çalışma Hayatında Kadınlara Gösterilen Mobbing(Psikolojik Taciz) Nedenleri Ve Çözüm Önerileri” 1.Uluslararası Kapadokya Sosyal Bilimler Öğrenci Kongresi. 192-196 S.

